

كچك لغت

ادبیاتمزدہ مستعمل عربی، فارسی ویاوروپالیلر سوزلارینی
جامع لغت کتابیدر.

مرتبہ: عباس سیف اللین

صحیفہ

t.me/sehifeleribiz

u.u8686@gmail.com

تاشدی: قزانده
کتابخانه

КАЗАНЬ
ЭЛЕКТРО-ТИПОГРАФИЯ

"Алишан"

1912 г.

بىر اىكى سوز:

بۇ لغت كىتابىدا غى سوزلار اوچون تورلى لغت كىتابلىرىغا مۇراجىئەت ايتىلۇپ، ادىياتمۇزدە مستعمل سوزلارنى جىيەرگە اهمىيەت بىرلدى. سوزلارنىڭ معناسى ھەر كىم آڭلارلىق روشدە بيان قىلنۇپ، مۇمكىن قىدرلى درست معنى بىرلورگە اجتهاد ايتولدى.

غزىتەلردە اجنبى بعض سوزلار مثلاً: (Политика) غزىتەلردە اجنبى بعض سوزلار، تاتارچەدە روسنىڭ (a) حرفى طاوشى برلەن: (پاليتىكا، كامىسىيە، پارىتسە) صورتىدە يازولادى. اما بعض اورنىلردە: (پوليتىكا، كومىسىيە پوزىتسيە) صورتىدە يازولادى. شونىڭ اوچون آندى سوزلارنىڭ بعضلىرى ھر اىكى صورتىدە يازلوى برلەن برابر روسنىڭ (y) حرفى (o) حرفىدىن آيرولسون اوچون (o) حرفى تاتارچەدە (о) صورتىدە كورسەتولدى.

آ

آبروی - یوز آقلغی، یوز صوی،
خلق آراسنده یاخشی اسمده بولو.
آبسالیوتنی - چیکسز، هیچ
فرسه برله شرط قیلونماغان.

آبونه - غزینه وژورنال آلور
اوچون آلدن بیرلوب قویولا
طورغان آقچه.

آپاراط - قورال. آلت.

آپازیتسیه - قا: او پیوزیتسیه.

آپشاق - قوتسز. کوچسز.

آپیراتسیا - تهنی یارو، کیسو.

هر بیر نورلی اشنی یورتو.

آتاشی - چیت پادشاهلقلنگ

اشلرن بلور اوچون جیبارلگان
مأمور.

آتیستات - شهادتنامه قا: شهادتنامه.

آتیستاتسیا - شهادت قیلو.

آتش - اوط.

آتشپرست - اوطقه تابنوچی.

آثار - یازلوب چقغان نرسه لر.
کتابلر.

آثم - گناهلی. گناه قیلوچی.

آخرانا - صاقلاو.

آخر - باشقه. ایکنچی تورلی.

آخر - صوگ، آزاق، آفطق.

آدمیرال - صوغش پاراخودلر باشلغی.

آدمیستراتسیا - مملکت،

جماعت یا خصوصی کشیلرنلنگ

اشلرن باشقاره طورغان اداره.

آدمینیستراتور - باشقاروچی.

آراتور - خطیب. جیونلرده

سوز سویله وچی.

آرتیست - تیانرده اویناوچی

ایرکشی.

آرتیستکا - تیانرده اویناوچی

خاتون کشی.

آرخیتیکتور - یورط اشلو

علمن بلوچی.

آرگانیزاتسیا - جیو. برله.

شدرو. تشکیل قیلو.

آرمیا - قوری بیر عسکری.

آریستوگرات - زاده کان.

عالی صنف کشیسی. کبار.

آریستوگراتیا - پادشاهلقلنگ

زور صنفی. کبار صنف. عالی صنف.

زور درجه.

آریستوگراتیچسکی - کبار

صنفه مخصوص.

آریستوگراتیزم - کبار صنفه

مخصوص عادتلرگه میل قیلو چیلق.

آریگینال - باصولا چق کتابنگ

باش نسخه سی، کوچرگچی.

آریگینالنی - قا: اور یگینالنی.

آریندا - کوچمی طورغان

مالنی یالغه آلو.

آریندا تور - کوچمی طورغان

مالنی یالغه آلوچی.

آرییا - برگنه طاوش برلن
 جرلاناتورغان اوپیرانگ برکیسه گی.
 آسان - یائل. آغر توگل.
 آستر و نۆم - یولدز لر حالن بلوچی.
 آستر و نۆمیا - یولدز لر حالن
 بلدیره طورغان علم.
 آشاغی - یوقاری. اوست.
 آشخانه - آش پشرو بولمه سی.
 آشکاره - آچق. هرکم بلرده ی روشده.
 آطلس - { جغرافیا خریطه لری
 آطلاس - }
 توبله نگان کاغد.
 آطمو سفیرا - بیرنگ یاق یاغن
 چولغاب آغان هوا (جو هوا).
 آفات - بلالر. زیانلر.
 آفت - بلا. زیان.
 آفتو بیوگرافیا - بره وننگ اوز
 قولی برلن یازلغان ترجمه حالی.
 آؤتومات - اوزندن اوزی
 یوری یا اشلی تورغان بره
 ماشینا یا قورال. گل کشیگه
 ایهر و ب اش قیلوچی کشی.
 آفتو نۆمیا - مملکت ننگ عمومی
 زاقونلارینه ایهر میچه اوز اوزندن
 اداره قیلنو.
 آؤتور - محرر. کتاب یازوچی.
 آؤتو موویل - یینزین یاغلوب
 اوزندن اوزی
 طورغان آر با.
 آفرین - بره وننگ اشن بارا طوب
 سویله گانده نه يتوله طورغان سوز.
 آفیکت - کوتولمه گان بره
 اش سبیلی بولغان تأثر.
 آفیکتاتسیه - فکر یا که کوکلده
 سیزلگان نرسه حقنده سویله و.
 آفیتسیالنی - قا: رسمی قا: اوفیتسیالنی.
 آکادیمیا - جیولوب علوم وفنون
 اوقولا طورغان یورط.
 آکت - معامله. اش. بر اش
 اوچون بره وننگ اوستونندن
 بیرلگان کاغد.
 آاکتریس - اوینچی خاتون
 تیاترده اوینا وچی خاتون.
 آکسیر - حکومتنگ اوز بیرنده
 اشله نگان ماللردن آلونا
 طورغان نالواک.
 آککوپاتسیا - آلو. بر آز وقتغه
 آلوب طور و اوز خلقینگ حقلرینی
 صاقلوا و چون چیت پادشاهنگ
 عسکرن بره نرسه برله
 اداره ایتو.
 آکو شیرکا - یو کلی خاتونلرنی
 باغا طورغان طپیه خاتون.

آگ - ذهن.

آگرارنی قورقوص - بیر مسئله سی.

آگیتاتسیا - بره ر فکرنگ طارالوینه طرشوب سوز سویله و.

آگیتاتور - بره ر فکرنگ طارالوینه طرشوب سوز سویله وچی.

آگینت - طابشروی بوبینچه بره وننگ اشن یورتوچی وکیل. آگینتورال - طابشروی بوبینچه بره وننگ اش یورتو، وکیللک خدمتی.

آلبوم - رسملر قویا طورغان کتاب کبک نرسه.

آلت - قورال.

آلچاق - اوزن زور

کورمی طورغان کشی.

آلغاویت - الفبا.

آلقیش - بره وننگ سویله گان

سوزن یاخشی کوروب قول چابو.

آلکوکو لیک - ایسرتکچ اچو

برله ن مبتلا آدم.

آلیگری - بیلیت آلوب اوینالا

طورغان اوطش اوین.

آلییا - باقچه ده یاصالغان یول.

آمبولاتنی - آمبولاتورنی - شفاخانه گه کیلوب یوروب دوالانوچی.

آمبولاتوریا - کیلوب یور - وب دوالانوچی اورولونی قبول ایته طورغان یورط.

آمونیتسیا - عسکرنی قوراللاندر ورغه کیره کلی بولغان همه نرسه لر.

آمنیستیا - عییلرنگ عییلرن کیچرو.

آناتومییا - کش و حیوانلرنگ اچکی یاراطلشلرن بیلدره طورغان علم.

آناتومیچسکی تیاتر - اولگان کشینی یارا طورغان یورط.

آنارخیا - زا کونغه قارشى بولوچیلق. باشباشتاقلق.

آنارخیست - زا کونغه قارشى طوروچی.

آنطراکت - تیاترلرده ایکی پرده آراسنده طوقتاب طورو.

آنیکدوت - کولدرگچ تصفه حکایه.

آودیاتوریا - لیکسیه (درس)

اوقی طورغان بولمه.

آیت - علامت بیلگو.

اباء - راضی بولماو . بوی صونماو .

ابتداء - باشلاو .

ابتدائی - باشداغی . اولگی .

ابتدار - تیزگنه اشکه کرشو .

ابتصار - کوکل کوزی برله کورو .

ابتغاء - نلهو . استهو .

ابتناء - بر نرسه گه بنا قیلو .

سوزنی ایکنچی نرسه گه تروپ سویهب سویلهو .

ابد - مه گگی . آخری یوق .

ابداع - بار قیلو .

ابدی - مه گگیلک .

ابرار - میدانغه قویو .

ابطال - بوشقه چغارو .

ابقاء - قالدرو . بتورمهو .

ابلاغ - ایرشدرو .

ابهام - بلمسر ایتمک .

آیات - کویلی هم اولچاولی سوزلر

آیض - آق .

اتباع - اییرو .

اتحاد - برله شو .

اتخاذ - آلو ، طوتو .

اتصاف - توسله نو . صفتله نو .

اتصال - توتاشو ، برگشو .

اتفاق - برله شو .

اتمام - تمام قیلو . بترو .

اتهام - یالغان بلا تاغو .

اثبات - سوزنگ درسندگینه

اشاندرو اوچون کوچلی دایملر کیترو .

اثر - بره ونگ یازغان رساله سی . اثم - گناه .

اثمار - یمشدر .

اثواب - کیملر .

اجابت - قبول قیلو . جواب قابتارو .

اجاره - یالغه بیرو .

اجازت - رخصت .

اجازت نامه - رخصت پیرلگا، گه

دلالت قیلا تورغان یازو .

اجبار - ظلم ایتمک ، کوچلمک .

اجتسار - باطرلانو ، غیرتله نو .

اجتماع - جیولو ، برگه بولو .

اجتناب - صاقلانو .

اجتهاد - طرشو .

اجره - اشق حقی ، جال .

اَجْزَاءُ - کیسہ کلر. بولنگان
نرسہ لر. دوالر.

اَجْزَا خانہ - آپتیکا.

اَجْسَاد - گاودہ لر، اعضا لر.

اَجْسَام - ٹہیبر لر، نرسہ لر.

اَجْلَاس - اور نگہ او طور تو.

اَجْمَاع - ہر فکر گہ کیلو.

اَجْمَالاً - قصقاچہ.

اَجْناس - جنسلر، تورلی تورلی
نرسہ لر.

اَجْنَبِي - یاط. چیت. باشقہ.

اِحاطَہ - یاق یاغندن چولغاب
آلو.

اَحْبَا - دوستلر.

اَحْبَاب - دوستلر.

اِحْتِجَام - قان آلدرو،

اِحْتِرَاز - صاق بولو. صاقلانو.

اِحْتِرَاق - یانو. کل بولو.

اِحْتِرَام - برہونی اولوغلاو.

اِحْتِسَاس - سیزو، حس ایتو.

اِحْتِمَال - ہر نرسہ نگ بولوی

یا کہ بولماوی بلنمہوی.

اِحْتِجَاج - دلیل کیترو،

دعوی نی حجت بلہن اثبات ایتو.

اِحْتِیَاط - صاقلق، صاقلانو

اَحَد - ہر. یالغز.

اَحْدَاث - بار ایتو، چغارو.

اَحْرَاز - ایرشو. ہر نعمتکہ

خواجہ بولو.

اِحْسَان - یاخشیلق یوزندن

بیرو.

اَحْسَن - بیک یاخشی.

اَحْضَار - حاضرلہ وقارشوغہ کیترو.

اَحْکَام - نظاملر. حکملر.

اَحْمَر - قرل.

اَحْوَال - حاللر.

اَحْيَاء - تر گزو.

اَخْبَار - خبرلر. بولغان اش حقندہ

معلومات.

اَخْبَار جَدِيدَہ - یا گئی خبرلر.

اِخْتِبَار - تیکشروب بلو.

اِخْتِمَام - تماملاو، اشلہب بترو.

اِخْتِرَاع - برہر یا گئی نرسہ

یا صاب چغارو.

اِخْتِصَار - قصقارتو. قصقارتوب

سویلہو.

اِخْتِلَاط - قاتناشو، آرالاشو.

اِخْتِلَاف - قارشیلق. ہر فکر دہ بولماو.

اِخْتِلَال - ترتیبسز لک. طنچسز لق.

اِخْذ - آلو. طوتو.

اِخْرَاج - چغارو. قازوب چغارو.

اِخْطَار - ایسکہ نوشرو.

اداء - اوتتهو، طابشرو.

اداره - اش يورتو.

ادارهء جمهوريه - خلق صايلا ب

قويغان و قىلى پادشاه برلەن
مملكتى طوتو.

ادارهء خانە - اش يورته تورغان
اورن. كانتورا.

ادارهء مرگزىه - توب اداره.

ادارهء مستقلة - نسلدن كوچوب

اوز تدبيري برلەن گنه اداره
قىلونا تورغان پادشاهلىق.

ادارهء مشروطيه - خلق طرفندن

صايلانوب كىلگان و كىللر برلەن

كىكاشله شوب پادشاهنگ حكومت
سوروى.

ادارهء روحانيه - دين اشلرن

قارى تورغان اداره.

ادب - ياخشى خلقلى بولو.
ياخشى تربيه.

ادبيات - هر قومنگ اوز تلنده

يازولغان شعر، حكايه و رومان
كبك نرسه لر.

ادراك - اويلاو. توشنو. آكلو.

ادعاء - برەر نرسه نى، مينكى ديب

تارتق - الاشو، كشى نك اوز

تله گىنى بولدر ورغه طرشوى.

ادلە - بر نرسه نى ياخشى آكلانو

او چون كيتور لىگان مثاللر.

اديب - تربيه لى. طور مشقه

توشنوب كتاب يازوچى كشى.

اديبانە - بىك تربيه لى صور تده.

اذا - رنجتو. جفا قىلو.

اذن - رخصت.

اراده - تلهو. استهو.

ارباب - اهل.

ارتباط - يابشو. بوغملى بولو.

ارتفاع - کوتار لو.

ارتكاب - كرو.

ارجاع - كىرو قايتارو.

ارسال - يبارو. كوندرو.

ارشاد - طوغرى يولغه كوندرو.

ارض - يىر.

ازالە - يبارو. يوقغه چغارو.

ازدواج - خاتون آلو،

ئويلەنو.

اشپون - سوز يورتوچى. آرطدن

صناب يوروچى.

اشتتاب - مملكتنگ عسكر

صوغش اشلر بى قاراو اوچون

بولغان اداره.

اشتات - محکمه ننگ مأمور لری
هم آلا رننگ وظیفه لری حقند حکو -
متنگ جیبهرگان امر نامه سی . شهر
اشتباه - شیکله نو .

اشتراء - صاتوب آلو .
اشتراک - اور طاق بولو برگه
له شوب اش قیلو .
اشتکاء - زار لانو .
اشتمال - اچینه آلو .

اشته - نه نه، مونه دیه سی اورنده
یور توله .

اشتهاء - تلهو . آشیزی کیلو .
اشتورمان - پارا خودلرنی
یورتوچی باش کشی .
اشتیمپل - مهر . اسم یار لغان
پیچہت .

اشتورم - کر پیستنی باصوو آکا
حمله قیلو .

اشعار - شعر لر ، وزنلی سوز لر .
اشعار - خبر بیرو . سیزدرو .

اشغال - اشلر . خدمت لر .
اشکال - تور لی صرقلی صورتلر .
اشیاء - نرسه لر ، نه بیر لر .

اصابت - طوغری او یلاو ،
ایرشو ، تاب بولو .

اصرار - دعواده اوز فکرندہ
قالو ، آندن چیتکه طایماو .

اصطلاح - بر علم یا که هنر که
مخصوص سوز و تعبیر لر .

اضقونطا - بور چنی وعده سی
یتکانچه توله گیانده کیمونوله
تورغان آقچه .

اصل - نیگز . طامر . توب .

أصلاً - بتونله ی . برده . هیچ بر .

اصلاح - ترتیبلی قیلو . توزه تو .
باخشیلاندر و .

أصنام - پوتلر . تهریلر .

أصول - نیگز لر . توبلر . ترتیبلر .

أصول جدیدہ - یا گئی ترتیبلر .

أصول قدیمہ - ایسکی ترتیبلر .

اضطراب - آبدراو . قورقنو .

اطاعت - بوی صنو . طیکلاو .

قار شماو .

أطباء - دوالا وچیلر . دوکتور لر .

أطراف - تیره یاق .

أطفال - یاش بالالر .

أسارت - ققلق . توتقلق .

أساس - نیگز . توب . اصل .

أساسلی - توبلی .

اساطير - بوق بار حكايه لر مقاللر.
 اسباب - بره ر تور لي هنر گه
 كيره ك يار اقلي نر سه لر.
 اسپورط - اوزوشو. اشد.
 يارشو.
 اسپيتسيالني - مخصوص. بر
 تور لي اش بر له ن گنه شغلله نو.
 اسپيتسيالست - بالغز بر تور لي
 گنه اش بر له ن شغلله نو چي.
 اسپيسوك - يازو. جدول.
 اسپيكتا كل - ناماشا. تياتر اويني.
 استاتيستيكا - مملكت اچنده
 حاللرني تيكشره تور غان علم.
 استبداد - هيچ بر نظام وقانونغه
 ايه ر ماینچه اش قیلو.
 استبدال - بر نر سه اور نینه ايكنچي
 بر نر سه ني آلدرو.
 استثناء - آيروب آلو.
 استحاله - بولووي ممكن بولماو.
 استحقاق - يار اقلي. لايق. حقلي.
 استخراج - بر نر سه دن ايكنچي
 بر نر سه ني چغارو.
 استخفاف - ناچار و چيثلگه
 صايو. خور كورو.
 استدراج - آفرن آفرن
 آرطدرو.

استدراك - اير شو، سوزني
 قايه تاروب آلوب سوبله و.
 استدعاء - دعا قیلو. بر نر سه ني
 تله ب صور او.
 استراحت - يال ايتو. كوكل
 آچو.
 استرخام - ياخشيلق استهو.
 استسلام - مسلمان بولو.
 استعانه - يار دم استهو.
 استعداد - بر نر سه ني اشلهر گه
 قوتی يتار لك بولو.
 استعفاء - بره ر عيینگ كيچلون
 اوتنو. بره ر اورنده خدمت
 ايتكوچینگ اور نندن چغار لون
 استهو.
 استعمال - اشكه كرتو. فائده نوله.
 استغناء - بارينه قناعت قیلو.
 استفادة - فائده له نو.
 استفتاح - باشلاب كر شو.
 استفسار - بره ر نر سه حقنده
 صوراشو، تيكشرو.
 استفهام - بلور او چون، آكللاو
 او چون صور او.
 استقامت - طوغريلق.
 استقبال - كيله چك زمان.
 استقلال - هيچ كمگه ايه ر مينچه
 اوزنچه ياشاو.

استکمال — معامله و. بتر و.

استلزام — بر نرسه اشاهونی
اوستکه یو کله و.

استماع — طشلا و. ایشتو.

استمداد — بولوشو و بار دمله —
شور گه اوتنو.

استمرار — بر نرسه ننگ هر
ونده بولوب طور وی.

استناد — طایانو. بر هر نرسه گه
اشانو.

استنباط — بر سوز یا که بر
اشدن اوتکون بر معنی چغار و.

استنشاد — شعر سویله تو.

استنکاف — قبول ایتمه و. یوز
چاور و.

استیپندیه — اوقوچی فقیر
شا کردلر گه یل صابن خزینه
طرفندن بیرو له تورغان آقچه.

استینو گرافیا — سویله ننگان
سوزنی تیز ایتوب یازوب
بار و علمی.

استودینت — دارالفنونده اوقوچی
شا گرد. عالی مکتب شا گردی.

ایستورییا — قا: تاریخ.

استهزاء — خورلا و. مسقل ایتو
کیمستو.

استیفا — اوتهونی تلا و.

استیلاء — اوز بنگ تول آستینه
کرتو. اوزینه قاراطو.

استیمار — کی کشو، سرله شو.

استیناف — یا گیدن باشلا و.

بر حاکم ننگ حکمینه راضی
بولما ینچه زور راق حاکم گه
یا گیدن اش بیرو.

اسخولاستیکا — ذهن و فکرنی
آچی تورغان بحث و مناظره دن
عبارت بولغان ترتیسز اوقو،
فائده سز بحثلر.

اسسینا — تیاتر ده تاماشا قوبولا
تورغان بیر.

أسفل — توبان.

اسقاط — طاشلاب قالدرو.
توشرو.

اسکیپتیک — هیچ نرسه گه اشانما ینچه
شک و شبهه ده یوروچی.

اسکیدکا — تنزیل. بر هر نرسه.
نگ بهاسن کیمتو.

اسلامیت — مسلمانلق.

أسلوب — یول رهوش صورت.

اسلوخ — ایشتو فوه سی. خبر
سوز.

اسماع — ایشتدرو.

اسمیتا - بر اشنی اشلر او چون
 چغاجق آفچه ننگ حسابی
 اسناد - بر نرسه نی ایکنچی
 نرسه گه باغشلاو
 اسیر - توتقن دشمن قولینه
 توشکان
 اشارت - بر هر اعضا برلن
 کورساتو
 اطلاع - توشنو بلوب طور و
 اطلاق - اسم بیرو آطاو اسم
 قوشو
 اطناب - سوزنی اوزون قیلوب
 سویلهو
 اظهار - آحق قیلو میدانغه
 چغاروب هر کمگه بلدرو
 اعاده - کیری قایتارو
 اعانه - بولشلق قیلو
 اعتبار - کوکل کوزی برلن
 قار او التفات ایتو
 اعتدال - ایکی یاقنی ده تیگر قیلو
 اعتذار - عنبر لر کورساتوب
 عفو اوتنو
 اعتراض - قارش سوز سویلهو
 اعتراف - اوز عینی اوزی
 عیتوب طوروب گناهینی اوز
 اوستینه آلو
 اعتزال - خدمتدن چغارو
 اورنندن توشرو

اعتقاد - اشانو
 اعتماد - بره ونگ یار دمنه طایانو
 اعتناء - بیک نچکه لهب قار او
 چن کوکل برلن اشلو
 اعجاز - قوتسز کوچسز قالدرو
 اعدادیه - رشدی تمام ایتهکاندن
 صوگ دار الفنونگه کرو او چون
 اوقولا تورغان صنفار گیمنازییه
 اعدام - یوقغه چغارو
 اعراض - یوز چه ورو براقلاشو
 اعلام - بلدرو آگلانو
 اعلان - خلقغه بلدرو فاش قیلو
 اعیان - زور ذاتلر اعضالر
 اعیان مملکت - مملکتی اداره
 قیلوچی زور کشیلر
 اغتنام - صوغش بیرنده دشمنان
 مالن آلو
 أغلب - کوپرک
 اغنیاء - بایلر
 افاده - آگلانو بیان قیلو
 افاقت - آورودن آینو
 ایسر کلکدن آینو
 افتتاح - باشلاو
 انتظام - توزوکل بولو ترتیبی بولو
 انتقاد - تیکشرو کتابلرنی اوقوب

آننگ یاخشی یا که ناچار
یا زلغانون تیکشروب فار او.
انتقال - کو چو.

انتقام - آچو آلو. اوچ قایتارو.
انتها - چیک. صوگ. آخر آفطق.
انحراف - حق یولدن چغو.
آوشوب کیتو.
انحناء - بو گلو. بو کره یو.
اندیشه - حسرت. قایغو.
انزال - یوقار بدن توبه نکه توشرو.

آنساب - نسلر.
انسان - کشی. آدم بالاسی.
انسانیت - کشیلک. آدمچیلک
انشاد - جروجر لاو. شعر نه یتو.
انصاف - طوغریلق برله ن اش
اشله و 'طوغریلقده بولو.
انعام - حرمتله و. نعمتله و.
انفاق - بیرو. آشاتو، اچرتو.
هم کیوندرو.

انقباض - قبض قیلنو. طوطنو.
اچ کیبو.
انقراض - برور قومنگ بتوی.
کیسلووی
انقلاب - اوز گارو. بر حالدن
ایکنچی حالگه کرو.
اوبیصلک - تننو. تفتیش.

اوپوزیتسیا - حکومت یا برور
پارتیانگ یاخود مطلقا کوبلک
طرفی ننگ فکر نه یا مسدکینه
خلاف بولو و اشلو.
اوپیرا - شعر برله ن سویله ب
هم موزیقاغا قوشلوب اوینالا
طورغان تیاتراوینلرینگ بر نوعسی
اوپیراتسیه - آورو لرننگ
چیرلی اعضالرن کیسو. هر بر
تورلی اشنی یورتو

عادتده سویله نه
طورغان سوز
هم جر برله ن
فاتناش تیاتر
اوپیریتکا -
اوپیریتکا -
اوپیریتکا -
نوعسی.

اوت - ایی. درست. طوغری.
اوتیلینز اتسیا - فائده لهنو.
او ثان - کافر لر عبادت قیلا
اطورغان هورتلر. تهریلر.
اوچاستو ک - ثلوش. کیسه ک.
اوچریدی تیل - تأسیس. قیلوچی قا.
موسس.
اوراق - کاغدلر.

اوردین - орденъ مکافت میدال.
اوپر کیستر - بر کوینی برگه له ب
اوینار اوچون جیولغان موزیکا
هیئت هم موزیکا فرالری.
اویگانیزاتسیا - قا: آرگانیزاتسیه

اؤر یگینال - فا آر یگینال.
 اؤر یگینالنی - توبلی. فرقلی.
 اوزور پاتسیه - کشی ننگ برور
 نهرسه سینی قمسز لانونب آلوب
 فائده له نو.

اوسط - اور طاراق.
 اوسطاف - نظام. قانون.
 اوسع - کیگ. ایرکن.
 اوصاف - توسلر. روشلر.
 اوفاق - واق. کچکنه.

اؤر فیتسیالنی رسمی شبهه سز چن.
 اوقات - وقتلر. زمانلر.

اؤر کتابریست - ۱۹۰۵ سنه ۱۷
 اؤر کتابرده بیرولگان مانیفیست
 بوینچه غنه خلقلرغه ایرکنلک
 بیرولسون دیوچی پارتیاغه
 منسوب کشی.

اولاد - بالالر.

اولاش - یتشدر و. جیتشدر.

اولتیماتوم - پادشاهنگ چیت
 حکومتکه برمر اش حقنده اوزینگ
 راضی تو گلکن بلدرتوب آخر
 مرتبه خبر یارووی. آفطق
 شرطکنی ته یتو. مثلا، جانگمه -
 مالگمه؟ - دیو.

اونیویرسالنی - قا: عمومی

اونیویرسیتیت - عالی مکتب.
 دارالفنون.

اوهام - خیاللر. یوق بار فکرلر.
 یاگلش او یلر.

اهالی - کشیلر. خلقلر.

اهانت - برهونی خورلاو.

اهتدائ - طوغری وحق ولغه کرو.

اهتمام - کیره کسنو. قایغور تو.
 بولوون تلهو.

اهل - بار اقلی. اییه. خوجه برور
 بیر خلقی.

اهمیت - کیره کلی. اعتبار قیلوب
 قار او.

اهوال - قورقنچلی نرسه، خوفلی.

ایپوخا - وقت. دور. زمان.

ایجاب - قبول ایتو. یوکللهو.
 اوستینه آلو.

ایجاد - یوق نرسه نی بار قیلو.

یاگا نرسه چغارو.

ایجاز - سوزنی قصقه ایتوب
 سویلهو.

ایدیال - ایگ کامل بولغان

مقصود. ایگ زورتلهک.

ایدیالنی - ایگ زورتلهک
 مخصوص.

ایدیالیزم - ایگ زورتلهک

ایرشو فکرنده بولو.

ایدیالیت - ایگزورتله ککه
ایر شور گه تله وچی.

ایدیالیت - اوی. فکر.

ایر دیگو له رنی - ترتیب سز.
درست تو گل.

ایراد - کو چروب ته یتو.

ایز بیر اتیل - صایلا وچی.
وکیل صایلا وچی.

ایسپیرانتو - بتون خلق او چون
ترتیب ایدلگان یا گاتا تل.
ایشته - قا: اشته.

ایصال - قوشو. ایکی نرسه نی
بر برینه قوشو. طوتاشدرو.

ایضاح - آچق سویله و. بیان
قیلو. آگلانو.

ایفاء - خدمتی اورنینه یتکرو.
اوتهو.

ایففیکت - تأثیر. بره سبب
برله ن بولغان حرکت تأثیر.

ایففیکتی - تأثیرلی. کشیگه
بره تورلی اثریره طورغان.

ایکانوم - یورطواویدگی کیلوش
ایکونوم - وچغوشنی قاراب اداره
ایکونوم - قیلوچی کشی.

ایکانومیه - اقتصاد. مالی
ایکونومیه - اچامالاب طوتو.

ایکز امین - امتحان. تجربه.
صناو.

ایکز یمپلهر - دانه. کیسه ک.
نسخه.

ایکسکور سانت - بره جیرگه
جیولوب بارو چیلرنگ برسی
ایکسکور سیا - بره جیرگه
جیاوب بارو.

ایکسپوننط - کشیلرگه
کورساتور او چون (ویستوفکا
گه) قویلغان نرسه.

ایکسپوننط - ویستوفکا گه
نرسه لر قویوچی.

ایکسپورط - چیت مملکتگه
چغارو.

ایکسپیدیسیه - فنی نیت برله ن
یراق سفرگه چغو.

ایکستیرن - مکتبگه چیتدن
کروب امتحان بیروچی.

ایکسترینی - خصوصی. یتزلک
برله ن. کوتولمه گان.

ایگایست - اوز فائده سن غنه
بلوچی. اشنی اوز اولچه وی برله ن
یورتوچی.

ایلیوس تراسیا - رسم. صورت.
بر اشنی آچق ایتوب کورسانو.

ایللو میناتسیا - تورلی توسده
اوپلر یاندروب اوراملرنی
بیزه کلهو.

ایلیگانتی - زیفا. ماتور.

ایلیگیچسکی - صاغشلی. قایغولی.

ایلمیشارنی - ابتدائی. اولگی

درجه.

ایمپیراتور - پادشاه.

ایمپیری - مملکت. پادشاهلق.

دولت.

ایمیتاتسیه - اوخشاتو. برکشینک

اشینه اوخشاتوب قیلنو.

ایمیگراتسیه - اوز اختیارگ

برلن ایکنچی مملکتگه

کوچوب کیتو.

ایمیگران - اوز اختیاری

برلن ایکنچی مملکتگه کوچوب

کیتوچی.

اینارودیتس - چیت خلق.

یات ملت.

اینیریس - فرق. فائده.

اینیریسنی - فرقلی. فائدهلی.

اینشیدانتستوا - حریبه نظارتینگ

ب

باب - قایقا. ایشک. کتابلرده

قویولاتورغان فصل.

باحث - برنرسه حقنده سوز

سویلهوچی.

عسکرلرگه آرق، کیم کبک
نرسه لر بیرورگه تعیین ایتولگان
مأموریت.

اینترینیر - مهندس. یوللارصالا

بلوچی.

اینشیللیگینت - عقل کوچی

برلن ترککک ایتوچی. ضیالی.

اینشیللیگینتسیه - عقل کوچی

برلن ترککک ایتوچیلر صنفی.

ضیالیلر صنفی. علما صنفی.

اینشیللیگینتنی - تربیه لی. ضیالی.

ادبلی. اوقوغان.

اینسپیکتور - ناظر. قاراوچی.

اش باشندغی کشی.

اینستیتو - عالی مکتب.

اینستیتو طکا - عالی مکتبه

اوقوچی قر.

اینسیکلاپیدیا - کوب علم

وفنوندن معلومات بیره تورغان

لغت کتابی.

اینیرکیا - کوچ. قوت.

اینیرگیچنی - کوچلی. قوتلی.

غیرتلی.

بارز - آچق. ياشراڭگان توڭل
كور نوب تورا.

بار و ميتر - هوانڭگ حالن بلدر.
تورغان قورال.

باش مقاله - غزيتە و ژورنال
كېك رساله لرنگ برنجى بيتند.
اداره اسمندن يازلغان مقاله.

باطل - بوزق. درست توڭل.
باطن - ايچ ياق. ايچ.
باعث - سبب.

باقى - هر وقتدە بولغان. آخرى
يوق. آرطوب قالغان.

باكتيريا - سلامتلك اوچون
ضررلى بېك واق قورتلر.

بال (Баль) - عمومى ياكە
خصوصى بناده موزىكا و سىو
كېچەسى.

بالاخره - صوڭده. آخرده.
بالا تفاق - برگه له ب. برسوزدن.
همه سى برگه.

بالاشتراك - اور طاقلاشوب.
برگه له شوب.

بالذات - اوزى. كشى يبارماينچه
اوزى.

بالضروره - تلەر تله مهس.

باللوتير و فكا - شار ياكە

ياز و ايله بره ركشنى صايلاو.
بانداز - بوسر و باشقه اچ
آورولرن باصدروب قوبار
اوچون ياصالغان بايلاوچ.

بانديرول - آكصير
توله نگانلگن بلدر. تورغان
نرسه نڭ اوستينه يابشدرولا
طورغان كاغد. چيتكه يبارو
اوچون پوچته غه ويرگانده.
كيندرگه تكى كاغدگه چورناب
بیره طورغان غزيتە و باصمه
كتابلر.

بايكو ط - بره و دن نفر تله نوب
آنڭ برلەن قاتناشماو.

بالفعل - اشكه قويلغان، چنلاب.

بحث - بر نرسه حقندە سويلە شو.

بحر - ديگر.

بحرى - ديگر گه مخصوص.

بختيار - بخلى.

بخش - بوله ك ايتو. يرو.

بخیل - صاران.

بدایت - كر شو. باشلاو.

بدعت - يىلگى چغارولغان

نرسه. كچك لغت ۲

بدنام — ناچار اسم.

بدوی — کوچمه خلق.

بدیهی — بیدگولی معلوم. آچق.

برزخ — ایکی بیرنی بر

برینه توتاشدرغان صو اچنده گی
طار بیر.

بسط — جایو. توشه و.

بسیط — تیگر. قاتماشماغان
صاف.

بشارت — سوینج. شادلق.

بشاشت — آچق یوز لیلک.

بصر — کوز برله ن کورو.

بصیرت — کوکل کوزی برله ن
کورو.

بعث — کوندرو. یبارو.

بعد — صوگ.

بعد — یر اقلق.

بعضا — قای بر وقتده.

بعید — یراق. یاقین توگل.

بعینه — نهق اوزی. نهق شول.

بغض — آچو. کینه. دشمانلق.

بقاء — اولگیچه قالو. بتماو.

هر وقتده بولو.

بلاد — شهر لر.

بلاغت — سوزنی ماتور ایتوب

جیشدر و ب نه ی تو.

بلده — شهر. قالا.

بلوغ — عقلغه ایر شو.

بلید — عقلسز. آحمق.

بناء — یورط کبک نر سه لر.

بناء — طایانوب. اشانوب.

بناء علیه — شوننگ او چون.

شوکار کوره. شول سبیلی.

بند — به یله و. ترکزو. ترکو.

اوز قولینه آلو. قانئون

یا که قواعد کتابلرند. رقم برله

یا که رقمسز سویله نگان بر

برینه باشمه جمله لر.

بنی بشر — آدم اوغللری.

بواقی — قالغانلری.

بودر وار — خاتون قرغه مخصوص

بولمه، حجره.

بوخگالتیریا — سودا اشنده

حساب قیلونی او گره ته طورغان

علم.

بو کیت - برجنسدن ماتور
ایتوب جیولغان نرسه. بر اوچ
چه چه ک.

بوللپتین - وکیل صایلاوچیلرغه
بیروله طورغان مخصوص کاغد.
بولؤلر - خلق یورور اوچون
کیٹک اوراملردہ ایکی رت
قیلوب اوتور تلغان آغاچلی یول.
بہانہ - سبب، صلتاؤ.

بہتان - یالغان بلا تاغو. یوق
نرسه نی بره وگہ آودارو.
بہرہ - ٹلوش. پای. حصہ.
بیان - سویلہو. آگللاتو.
بیطار - حیوانلر دوکتری
حیوانلر طبیبی.
می طرف - پارتیہ سز. بر

پ

طرفقہدہ قاتناشماینچہ
اوزنچہ گنہ یوروچی.
بیعت - سوز بیرو، برہونگ
قول آستینا کرو.
بیغرض - اویسز. بیچ نرسہ
اویلا ماینچہ.
بیکار - اشسز. بوش.
بینظیر - اوخشاوسز. اوخشاشی
یوق.
بیورا - برار اشنی یورتورگہ
آچولغان ادارہ خانہ.
بیورو کرات - مملکت
اچندہ گی زور مرتبہ لی کشی.
چیناونیک.
بیورو کراتیا - چیناونیکلک.
بیہودہ - اوخشاوسز. اوخشاشی
یوق.

پاپا - کاتولیک مذہبینگ ایٹک
زور دین باشلغی.
پائوزا - سوز یا کہہ جر
آراسندہ آزعنہ طوقتاب طرو.
پاتریو تیزم - طوغان اوسکان
بیرونی سویو.

پارچہ - بولک. کیسہ ک.
پارازیت - واق فورط. کشی
حقن آشاوچی.
پارتیا - فرقہ. بولک
پارلاق - یافتی. بالطری
تورغان.

پارلامینٹ - مملکت اوچون
قانونلر ترتیب قیلوب چغار ولا
طورغان وکیللر مجلسی.

پارہ - بولک. کیسه ک. آقچه
۵ تین.

پازیتسیا - اورن. موضع. موقع.
پاکیزہ - آرو. پاک. طازا.
بوز قسز.

پاگروم - قیناو. طالاو. طار
مار ایتو.

پالاتا - زور اشلرنی باشقارا
طورغان محکمہ.

پالیتیکا - مملکت حقندہ برفن.

مملکتنی اداره قیلور غہ اوستالق.

اوز گنگ توتقان مقصود بگہ

جینار اوچون حیلہ و مکرلر قیلو.

پانیسون - شا کردلرنگ

جیولوب برگہ طور ا طورغان

اورنلری.

پانیخیدا - کشی اولگاچ قیلونا

طورغان عبادت. جنازہ.

پت - تہری. کافرلرنگ عبادت

قیلاتورغان نرسہلری.

پختہ - یاخشی.

پراکتیکا - تجربہ. تکرار

اشلاب کورونولگان. عادتله نو.

پرویتلستوا - حکومت.
پرویتست - رضا توگلگن
بلدرو.

پرو سینت ب فائض. برہر
نرسہنگ یوزنچی ٹلوشی

علامتی: (۰/۵)

پروژا - شعر قوشمیچہ.

یازلغان یاسویلہنگان جملہلر

یاخود کتاب. نثر

پرو سپیکت - اوزن ہم کینگ

اورام. بیان. قصقہ اعلان. کتاب

واثرنگ قصقہ چہ خلاصہ سی.

پرو فیسسیا - خصوصی ہنر اش.

خدمت.

پرو فیسسیانالی - خصوصی

ہنر و اشکہ عائد.

پرو فیسسور - عالی مکتبلر دہ

درس بیروچی. مدرس.

پرو کلاماتسیا - خلقنی برہر

تورلی اش قیلور غہ دیملہب

یازولغان کاغد. اندہ و اعلانی.

پرو کورور - خلقنگ اشلری

طوغریلق برلہن یورون تله وچی

ہم تیکشروچی.

پرو گریس - علم و ہنر دہ آغہ

کیتو. ترقی.

پروگریسیو نئی نالوک —
فائدہ نگار بولوینہ قاراب
صالونغان نالوک.

پرولیتاریہ — اشچی خلق. قول
کوچی برلہن کون کوروچی
پروٹاکاتسیا — یوقنی بار
ایتوب قوطور طو.

پروٹاکاتور — یوقنی بار ایتوب
قوطور طوچی

پروٹیزینیا — هر تورلی
آشاملق نرسہ لر.

پروٹینسیا — پای تختکہ باشقہ
بولغان شہر لر.

پروٹودنیک — یول کورسہ —
توچی. رہبر.

پرویکت — اوی. اویلاب
قویولغان نرسہ لائحه.

پرہیز — ناچار نرسہ لردن
صافلانو.

پرہموی نالوگ — هر کمدن
آلونا طورغان نالوک.

پریدلائینیا — تقدیم قبلو. جملہ
پریدلوژینیہ (سوز لر).

پریدلوک — حرف جر صلطاو.
ہانہ. سبب.

پریرودا — طبیعت. قاب: طبیعت.
پرین — بولہ ک. برہونگ

کورسہ تکان ہنری اوچون
قویولغان ہدیہ.

پریسیسا — غزیتہ. ژورنال.
مطبوعات.

پریسکورانت — صاتیولاچق
نرسہ لرننگ اسملری ہم بہالری
یازولغان کاغذ.

پریسو تستوئی — اورنندہ
حاضر بولو. محکمہ.

پریشان — طارقاو. جیولاماغان
پرینس — امیر.

پرینسپ — نیگر. اصل. توب.
پرینسپپالنی — اساسلی. نیگرلی.

توبلی. اصللی.
پسیخو لوگیا — علم النفس.

پشیمان — اوکنج. اوتکان نرسہ گہ
اوکنو. قاغورو.

پلاتسکارتا — تیمر یوللردہ
راحت بارور اوچون نومرلاب

قویولغان اورنلرغہ مخصوص
بیلیت.

پلانیٹا — سیارہ یولدز.
پلو تا کرات — ہای.

پلو تا کراتیہ — مملکتنگ بایلر
قولندہ بولوی.

پوبلیکا — جیولغان خلق جماعت.
پوبلیکاتسیہ — اعلان.

کشیلرننگ حاللرن
طورمشلرن سویلی طورغان
علم.

تاریخی — علم تاریخ غه
مخصوص.

تاریف — تیمر یوللارده کشی
ومال جور تور اوچون قویولغان
حق، بها.

تا کتیکا — اش قیلو قاعده سی.
عسکرلرنی یورتو هم آلاغ غه
اورنلرنی تعیین قیلو علمی.

تا کسا — تعیین قیلونغان بهالرنی
کور سه ته طورغان کاغد.

تالانت — قابلیت. زیره کلک.
تالون — کیسلوب آلونا طورغان
کاغد.

تأسف — قایغو. حسرت. اوکنو.

تأسیس — اشله و. یاصاو. برهر
اشنگ نیگزین قورو.

تأکید — قوتله و. برکتو.

تألیف — اوزله شدر و. جیو.
کتاب یازو.

تام — بتون کیمچیلک سز.

تاموژنی — مالنی چیت مملکت گه
چغارور اوچون آلونا طورغان
توله و اداره سی.

تأمل — اویلا و. فکر یورتو.

تأمین — طنچلق بیرو.
قرار لاندرو.

تائی — آشقما اینچه حرکتله نو.
آقر نلق.

تأویل — اوز معناسندن باشقه
بر معنی چغارو.

تبادر — ایسکه توشو.

تبادل — آالشو.

تباعد — یراقلاشو.

تبدل — آماشنو.

تبدیل — آماشدر و.

تبرعاً — اوز تله وی بلهن.

تبریک — قوطلا و. مبارک بولسون
دو.

تبسم — کولگان کبک بولو،
یلمایو.

تبشیر — سویندر و. شادلق بیرو.

تبعه — بر دولتنک قول آستند.
بولغان خلق.

تبلیغ — یتو شدر و.

تپه — ایگ یوقاری طرف.
اوست.

تَثْبِيتٌ - اوستند، برکتلو.

تَجَارٌ - سودا گرلر.

تِجَارَتٌ - سودا ایتو.

تَجَاوُزٌ - اوتوب کیتو، آشو.

تَجَاهُلٌ - بلمه گانگه صالشو.

تَجْدِيدٌ - یا گارتو.

تَجْرِبَةٌ - صناو.

تَجَسُّسٌ - برهونگ ایچ سرلرینی

بلورگه تلهب بورو.

تَجْلِيدٌ - کتاب طشلاو.

تَجَنُّنٌ - پهریلهنو، جنلهنو.

تَجْوِيزٌ - درستک ه چغارو.

درست کورو.

تَحْتَ - آست.

تَحْدِيدٌ - چیکلهو، نهایتینی معلوم قیلو.

تَحَرُّزٌ - صاقلانو.

تَحَرُّكٌ - قیملداو.

تَحْرِیرٌ - کتاب یازو، ترتیب قیلو.

تَحْرِیصٌ - بیک قرقدر و، قمسز قیلو.

تَحْرِیضٌ - رغبتلندرو، کوکل قوبدرو.

تَحْرِیْفٌ - بر اسم یا که یازلغان سوزنی اوز گارتو.

تَحْسِرٌ - قایغرو، حسرتله و، کوینو.

تَحْسِینٌ - یاخشی، هه ییه ت دیب نه ایتو.

تَحْصِیلٌ - بار قیلو، قولغه آلو.

تَحْفِظٌ - صاقلانو، صاق بولو.

تُحْفَةٌ - هدیه، بولهك.

تَحْقِیرٌ - خورلاو، ناچار کوز برلهن قار او.

تَحْقِیقٌ - راستلاو، درستلهو.

تَحْلِیلٌ - چیشو، آیروب آلو.

تَحْمِلٌ - آغر نرسه نی اوز اوستینه آلو، چداملی بولو.

تَحْوِیلٌ - آلاشدر و، اوز گارتو.

تَخَالُفٌ - فار شلیق قیلو.

تَخْتٌ - حکمدار لرنگ رسما

اوطور اتورغان بیوک اورندری.

تَخْرِیبٌ - یوزو، خراب ایتو.

تَخْشَعٌ - اوز گنی بیک توبه ن کورو بورو.

تَخْصِیصٌ - خاصلاو، یلگولهو، تعیین قیلو.

تَخْفِيفٌ - يَثْلُكُ قَوِيًّا.

تَخْفِيفًا - يَثْلُ قِيلُوب.

تَخْلُفٌ - وَقْتٌ مَدَن كِبَ جُكُو.
صَو كَغَه قَالُو.

تَخْمِينٌ - چامالاب قار او.

تَخْمِينًا - چامالاب قاراغانده.

تَدَاوِيٌّ - دوالاو. سرخاو غه
دوا بپرو.

تَذِيرٌ - اشنک آخرن بلوب
اش قیلو.

تَدْرِيجٌ - درجه درجه حرکت
ایتو. آقرن آقرن آلهه بارو.

تَدْرِيجًا - آقرنلق برلهن.
آشقماینچه.

تَدْرِيجِيٌّ - آقرنلق برلهن بولا
تورغان. آشقماینچه بولا طورغان.

تَدْرِيسٌ - اوقیو. درس بیرو.
سبق اوقوتو.

تَدْقِيقٌ - بیک نچکه لهو. بیک
تیکشرو.

تَدْنِيٌّ - آر طقه قالو. علم وهنرده
صو کغه کیتو.

تَذَكُّرٌ - خاطر گه کیترو. اویغه
آلو. ایسکه نوشرو.

تَذَكُّرٌ - ایسکه نوشورور
اوچون بیرو لگان نرسه.

تَرَا جِمٌ - ترجمه لر. بر تلدن
ایکنچی تلگه کوچر لگان
نرسه لر.

تَرَادُفٌ - آرقاداش بولو. ایکی
یا که کوب سوز لرنگ
بر معنی ده بولولری.

تَرَا كِيدِيَّا - قانلی واقعه.
طور مش برلهن کوره شونی.

کوره سه ته طورغان تیاتر اوینی.
ترانسپرت - یوک طاشو.

تَرْتِيبٌ - ترو. ره تلهب قویو.

تَرْجَمَانٌ - ترجمه قیلوچی
بر تلدن ایکنچی تلگه کوچروب
سویله وچی.

تَرْجَمَةٌ - بر تلدن ایکنچی
تلگه کوچرو.

تَرْجَمَةُ هَالٍ - بروننگ طور مشن
بیان قیلوب یاز لغان یازو.

تَرْجِيٌّ - جالنو. امید ایتو.

تَرْجِيح - بر نرسه نی باشقه
سندن آرطق کورو ، آلدہ
قویو .

تَرْجِيح - کیری قابتارو .
تَرَدَد - آبدرا ب طرو . قیلیم میکان
یا که قیلیم میکان دیب طرو .
تَرْسِیم - بر نرسه قیافتن
یا صاو صورت یا صاو .
تَرْغِیب - قز قدرو .

تَرْفِیع - کوته رو . زور
درجه گه منگرو .

تَرْفِی - آله کیتو . علم
وهنر ده آلدہ ولو .

تَرْفِی پَر وَر - علم وهنر طارالوینه
خدمت ایتوچی کشی .

تَرْک - قالدرو . قویو .

تَرْکَب - قوشلو . جیولو .

تَرْوِپَا - اوینا و چیلر جماعتی .

جیولوب برگه اوینا و چیلر .

تَرْوِیج - قیمت و اعتبارینی

آرطدرو . آله یبارو .

تَرْهَیب - قورفتو .

تَرْأَید - آرطو .

تَرْیَید - آرطدرو .

تَرْیَین - زینتله و ماتورلاو .

تَسْتَر - ئورتونو . قابلا نو .

تَسْلَط - اوز قولینه آلو . حکم
یورتو .

تَسْلَی - قایغو لینک قایغو
سن یبارو .

تَسْهَیل - جیگل قیلو .

تَسَابَه - اوخشاشو . اوخشاو .

تَسَبُّث - اشنی باشلاو .

اشکه طوطنو .

تَسْبَه - کوکلی برله ن اوخشاو نی
تله و .

تَسْبِیه - اوخشانو .

تَشْرِیح - آغر سوزنی بیان

قیلوب بیرو . کشینگ اعضا

سن یاروب قاراو .

تَشْرِیح خانَه - کشی یارا

طورغان یورط .

تَشْرِیف - بره و گه کیلو .

شرافتله ندرو .

تَشْکَر - بره و ننگ قیلغان یاخشی

اشینه رحمت اوقو ، شکر قیلو .

تَشْکِيل - بر صورت يا صاو.
بر حال و روش که کرتو.

تَشْوِيق - تله ويني آرطدرو.
فرقدرو.

تَصَادُف - طوغری کیلو،
اوچراشو.

تَصَاوِير - صور تلو. رسملو.

تَصْحِيح - درستلهو. يالغش
سوزلرني درستلهو.

تَصْدِيق - راستلاو. اُشانو
درست ديب بلو.

تَصَرُّف - طاراتو. مالن طوتو.

تَصْرِيح - بيک آچق صورتده
بيان قيلو.

تَصْنِيف - کتاب يازوب چغارو.

تَصَوُّر - ذهنکه کيترو. اوی
برلهن صور تلهو.

تَصْوِير - صورت يا صاو.
رسم توشرو. بر نرسهني صورت

يا صاغان کيک ايتوب مانور
بيان قيلو.

تَضَرُّع - توبه نچيلک برلهن
يالنو.

تَضْمِين - کيلگان ضررني
تولهو.

تَضْمِينَات حَرْبِيَّة - صوغش
بتکاج، مغلوب پادشاه جيگان
پادشاهغه تولى تورغان آقچه.

تَضْيِيع - بوشقه يبارو. نهره
ايتو.

تَطْبِيق - چاغشدرو.
قارشيلاشدرو.

تَطْوِيل - اوزن قيلو. اوزنايتو.

تَطْهِير - پاکلاو. آرولاو.

تَعَارُض - بر برينه قارشى سوز
سويبلهو.

تَعَاوُن - ياردم ايتشو.

تَعْيِيب - عيبلهو.

تَعْبِير - توش يوراو. (جوراو).

بر معنى افاده ايتکان سوز.

تَعَجُّب - حيران قالو. آبدراب
قالو.

تَعْجِيل - آشقدرو.

تَعَدِّي - اوتنه آشوب کيتو.

ظلم قيلو.

تَعْدِيل - تيگرلهو. طوغريلو.

تَعْدِيْب - عذاب-لاو . جفالاو .
تَعْرِض - تيو . قانشو .

تَعْرِيف - آڭلاتو . بيان قیلو .

تَعْزِير - آچولانو . آزارلاو .

تَعْزِيه - برهونگ وفاتندن

صوڭ قالغانلرني جواتو .

تَعْزِيه نَامَه - تعزیه قیلوب

يازولغان خط .

تَعْصَب - اوزينگ دين و دنيا

اشلرنده اوزي آڭلاغانچه

غنه يوروب باشقه لرنگ بتون

اشلرينه قارشى طرو .

تَعْطِيل - اشني طوقتانوب جال

ايتو . بوشانو .

تَعْظِيم - زورلاو . حرمتلهو .

الوغلاقو .

تَعْقِيب - صوڭلاو . آرطدن

کیلو .

تَعْلُق - قاتناشو . يابشو .

بهيلهنو .

تَعْلَم - اوڭرهنو .

تَعْلِيم - اوڭرهتو .

تَعْلِيْمَات - اوڭرهتولر .

تَعْمِد - قصد قیلو . نیت

قیلو .

تَعْمِم - هرکمه بردهی بولو .

عمومی یا صاو .

تَعْمِير - بوزق بنالرنی یا ڭارتو .

توز . تدرو .

تَعْمِيم - بر نرسه نی بتون خلق

فائده له نور لك ايتو .

تَعْوِيْض - بر نرسه اور نينه

ايکنچینی آلدرو ب قویو .

تَعْيِش - ترکک ايتر .

تَعْيِين - بيلگولهو .

تَغْنِي - جرلاو . کویلهو .

تَغْيِر - اوز ڭارو .

تَغْيِير - اوز ڭارتو . باشقارتو .

تَفَاخُر - مافتانو .

تَفَاوُت - ايکی نرسه

آرسنده غی آیوما . فرق .

تَفْتِيش - تیکشروب قار او .

تَفْرِقَه - آبورما .

تَفَخَّر - مافتانو .

تَفَرُّد - يالغزلانو . آيرلو .

تَفْرِس - کشينک يوزينه

قاراب آنگ کم ایکانن
حس قیلو .

تفریق - آیورو .

تفصیل - اوزون قیلو .

اوزونایتو . سوزنی اوزون ایتوب
سویلهو .

تفصیلا - هر کم آگلاراق
رو شده اوزن فیلوب .

تفکر - اویلاو .

تفنن - هرتورلی فنلرنی بلو .

تفویض - طابشرو . بیرو .

تفهم - اویلاب نوشنو . فهملهو .

تقابل - بوزگه یوز قارش
کیلو . قارا قارش اوچراشو

تقارب - بریرینه یاقینلاشو

تقدم - آلد . بولو .

تقدیر - تقدیر خدا . نرسه گه
بها قویو . بر نرسهنگ قدرن
بلو .

تقدیم - ئلك قیلو . آلد . قیلو .

بر نرسهنی بره و گه بیرو .

تقرر - اورنلاشو . اورنلانو .

تقریب - چامالایاقینلاشو .

تقریباً - چامالاب ئه یکان وئند .

(بو یورطنی صالورغه تقریباً)
(۲۰مگ صوم کیره ک .)

تقریر - بیرله شدرو . آغردن
سویلهب آگلانو .

تقریض - بره رساله نی ماقتاب
ازلغان یازو .

تقسیم - بولو . آیرو . کیسه کلهو .

تقلید - بره و اشله گانی کوروب
اشلهو . اییارو .

تقلیدی - کشیدن کوروب
اشله نگان نرسه .

تقویه - قوتلهب سویلهو . بیک
اشانچلی ایتوب سویلهو .

تکاسل - یالقاو لانو .

تکبر - اولوغلانو . اوزن
زورغه قویو .

تکثیر - کوبایتو .

تکذیر - آچولانو . آزارلاو .

تکذیب - بالغانغه چغارو .
بالغانلاشدرو .

تکرار - بر نرسهنی قات قات
اشلهو .

تکریم - حرمتلهو . اولوغلاو .

تَکْفِير - برهونی کافر دیب
سوگو.

تَکْلَف - کوچله نو بدالغان
حرکت برلن اوزن باشقه لرغه
کورساتو. قیلانو.

تَکْلِيف - کوچله ب بره اشکه
قوشو.

تَکْمِيل - کامللهو. تمام ایتو.

تَلَذُّذ - لذتله نو.

تَلَف - هلاک ایتو. بترو.

تَلْقِین - بره و گه نه یتوب طرو.
نه یتوب قویو.

تَلْمِيز - اوقوچی شا کرد.

تَمَائِيل - بره نرسه نی آڭلاتو
اوچون کیتورلگان سوز
و حکایه لر.

تَمَائِيل - بر طرفه آوشو.

تَمَثِيل - اوخشاتو.

تَمْدِن - علم هنر یسولی برله ن
بارو.

تَمْدِید - بره نرسه نی
صوزو.

تَمَرْد - دشمانلق قیلو.

تَمَسِّك - طوتنو. یابشو.

تَمْلِیک - خواجه، اییه بولو.

تَمِيز - آرو. پاک.

تَمِيز - ایسکی نرسه نی بربرندن
آیورو.

تَمَازُع - قچقرو شو. طالاشو.

تَمَافِر - بربرندن چیرکانو.
یاراطشماو.

تَمَاقِض - آرایو. کیمو.

تَمَاقِض - بر سوزنگ ایکنچی
سوزگه کیری بولوی.

تَمْبِیه - اویاتو. غفلتدن قوطقارو.

تَنْزِيل - اینو. آرنقه قالو. درجه نی
توشرو.

تَنْزِيل - کیمتو. توشرو.

تَنْظِیم - ترتیب قیلو. ترو.

تَنْفَر - چیرکانو. جیره نو.

تَنْفَس - صولش آلو. حال جیو.
جال آلو.

تَنْقِید - کتابلرنگ فصاحت
بلاغت جهتن قاراو.

تَنْقِیص - کیمستو.

تَوَاضِعُ - آچق یوزلی
الوغقلی. اوزن توبان کورو.
تَوَبِیح - شلته لهو. خورلاو.
تَوَتَاش - قزلر غهئه يتوله تورغان
حرمت و تعظیم تعبیری.

تَوَجُّه - یونالو. بر طرفه کیتو.
تَوَجِیه - کوندرو. یوزنی بر
یاقغه برو. معنی بیرو. بولب بیرو.
تَوَسُّط - اورطا قیلو. آراده
قیلو.

تَوَسُّع - کیگ بولو. ایرکن
بولو. کیگایو.

تَوَسِیْط - آراغه کرتو.
واسطه سبب قیلو.

تَوَسِیع - کیگایتو.

تَوَصِیف - نیندای توسده
ایکانون بیان قیلو.

تَوَصِیه - وصیت قیلو.

تَوَقُّف - طوقتالو. طوقتاب
طرو.

تَوَقِیف - حبسکه آلوب جابو.
زندانه جابو. طوقتاتو.

تَوَكُّل - طارتونما اینچه اش

اشلهر گه کرشو.

تَوَلَّك - فائده. معنی. جون.

تَوَهَّم - اوبلاو. فکر لهو.

تَهْدِید - قور قوتو. جاناو.

تَهْذِیب - پاکلاو. طازارتو.

آرولاو.

تَهْلَکَه - هلاکتکه ایرشو.

تَهْمَت - یالغان بلا.

تِیَاتِر - تماشاخانه. عبرتله نور

اوچون تورلی طور مشلرنی

اویناب کورسه ته تورغان یورط.

تِیپ - کوب کشینگ صفتلرون

اوزینه جیغان کشی.

تِیپِچسکی - تپیکه مخصوص.

تِیتول - عنوان. اسم. ماقناولی

اسم.

تِیرر اریزم - اولم جزاسی

برلهن کشینی قور قوطوچیلق.

تِیرر اریست - اولم جزاسی

برلهن قور قوطوچی کشی.

تِیرمومیتیر - جلیلق هم صالقلق

اولچی طورغان قرال.

تِیرمین - اصطلاح. عباره. سوز.

تِیکست - متن. عباره. قاء عباره.

تِیلیسکوپ - یولدز لر قاراو

اوچون استعمال ایتوله طورغان
قرال.
تیمنا — مبحث. موضوع.
تیمپیراتورا — جلیق حرارت.
تیمو کراتیه — پادشاهلقنگ قوتی
بایلر قولنده بولوب بایلرنگ
اداره قیلولری.
تیموریا — قاعده براشنی سویله
گزه بیلر و طریقی.

ث

ثابت — اورنده طور وچی
سوزنده طور وچی.
ثالث — اوچنچی.
ثالثاً — اوچنچی درجه ده. اوچنچی
طابق.
ثامن — سیکرنچی.
ثامنأ — سیکرنچی درجه ده.
سیکرنچی طابق.
ثانیه — سیکونت. مینوتنگ
آلطمشنچی ثلوشی.
ثبات — اورنده بولو.
ثبوت — یازوب قویو.
ثروت — بایلق. مال کوب
بولو.
ثقلت — آغرلق. آورلق.
ثقیل — آغر. آور.
ثلاثی — اوچلی.
ثلث — اوچدن بر. اوچنچی
ئلوش.
ثمره — جیمش. فائره.
ثناء — ماقار.
ثوب — کیوم. اوست
قالوبی.

ج

جائز — ضرر سز. درست.
جاذب — اوزینه تابا طارطوچی.
جارج — جار الاوچی.
جاریه — ساتوب آلونغان
خدمتچی خاتون.
جاسوس — یاشرون سوز
جیب باشقه غباروب سویله وچی.
جالب — اوزینه طارطوچی.
جامع — جیوچی. برگه
اوبوشدروچی.

جانب — ياق، طرف، تېرە.
جاهليت — نادانلىق، اوقوماغانلىق.
بىلماگانلىك.

جبان — قورقاق.

جبانىت — قورقاقلىق.

جبر — ظلم، قهر، كوچلەو.

علوم رياضيه نىڭ بىر قىسمى.

جبرائىل — كوچلەب، قهرلەب.

جبیره — جىراحت اوستىنە
بەيلەنگان نرسە.

جىشە — كوزگە كورنگان
گاودە، جىسم.

جدال — قىچقىرىش، تالاش.

جدول — بىرەر نرسە نىڭ بولو
ترتىپىن يازلوب قويىلغان كاغىد.

جىدى — چىن، راست، توغرى
چىنلاب.

جديد — ياڭا.

جذب — اوزىنە قارطو.

جرائت — باطللىق، قورقماوچىلىق.

جىرىدە — گازىتە، تورلى

واقىئەلەر يازلوب بىلگولى

كونلردە چىغا تورغان كاغىد.

جزء — بولك، كىسەك.

جزئى — آزغىنە، بىر نرسە نىڭ
بىر آزىغىنە.

جزم — كىسو، بىرۈپ قىلار قىلو.

جزیه — وىرگى، تولەو.

جسارت — باطللىق.

جىسم — نرسە، ئەيىر، مادە.

جسور — بەدار، غىرىتلى.
قورقى تورغان.

جعلى — اوخشاتلوب يالغان
يالغان نرسە.

جفت — پار، ايدەشلى.

جلاد — حكومت طرفىدىن عىلى
آدملارنى آصارغە تەيىن قىلۇنغان
كشى.

جلب — اوزىنە قارطو، تارتو.

جلد — حيوان تىرىسى، قاطرغى
برلە توبلەنگان كىتاب.

جەئاد — جانسىز تاش كىي
نرسەلەر.

جمال — ماتورلىق، گوزەللىك.

جمعیت — جىيولش، جىئون.

جەلە — بىرەر نرسە آڭلاشورلىق

قدىرلى سوزلەر.

جمہوریت - موقتہ ایلا نوب
قویولغان پادشاہلق.

جمیع - بتونلہی. ہمہ سی.

جنایت - براوگہ زبان کیترو.

جنس - نسل. عرق. قوم. قبیلہ.

جنوب - توشلیک یاغی.

جوار - تیرہ. کورشی. طرف.

جواز - درست بولو.

جواہیر - جوہر لر.

جوف - ایچ. اچکی یاق.

جہات - طرفلر.

جہاد - صوغش. دین اوچون
صوغشو.

جہالت - نادانلق. اوقوماغانلق.

جہت - یاق. طرف.

جہلا - نادانلر. اوقوماغانلر.

جیش - عسکر.

جیوش - عسکر لر.

چ

چارہ - یول. سبب.

چاست - جزء. بولک. قسم.

چاصنی - خصوصی.

چالشو - اجتہاد ایتو. ماطاشو.

چپلاق - یالانغاچ. کیونمہ گان.

چلین - اعضا.

چوجق - بالا. صبی.

چوداک - قزق کشی.

جولہ رسومان.

چوق - کوب. آز توگل.

چول - صوسز. اولہ نسز.

قملق بیر.

چونکە - آنک اوچون.

چو و ستوا - حس. سیزو.

چہرہ - یوز. صورت.

چیپو خا - یوق بار نرسہ ہم
سوز.

چیتالنی - هر کم کرو ب کتاب

وغزیتہ اوقورغہ اختیار لی یورط.

چیرتوژ نیک - پلان توشروچی.

چیروانشی - صاف آلتونندن

یاصالغان.

چیست - قدر حرمت.

چیک - بانکالردہ آقچہ آلا

تورغان رسمی کاغد.

چیہپیون - کورہشچی. باطر.

چین - درجہ. مرتبہ.

چینو و نیک - تورہ.

ح

حاجت - کیره ک بولو.

حادثه - بولغان اش. واقعه.

حاسد - دشمانلق، کونچیلک ایتوچی.

حاسه - آدم و حیوانانده سیزو قوه سی.

حاشیه - کتابنگ قایسی بر سوزلرینی آچق بیان قیلوب قرینه یازلغان سوزلر.

حاصل - فائده. بار بولغان نرسه.

حافظه - کوکلده طوطو قوه سی.

حاکم - حکم ایتوچی. برهوننگ اشینه قاراب جزا بروجی.

حالت - روش. صورت.

حامله - یو کلی خاتون.

حامی - صاقلالوچی.

حاوی - اچینه آلوچی.

حبس - عیبلی کشیلرنی جابوب قویو.

حبسخانه - عیبیلرنی جابوب قویا تورغان یورط.

حبیب - دوست.

حجاب - اورتنگج. پهرده.

حجت - اشاندر عج. اشاندر ا تورغان سوز یا که اش.

حجره - بولمه.

حدت - قزولق. آچولانو. قاطیلق.

حدوث - واقع بولو. بار بولو.

حدود - چیکلر.

حذف - توشروب قالدرو. طاشلاو.

حر - آزاد. ایرکلی. اختیارلی.

حرائث - طوقلق. ایگچیلک. آشلق کوبلک.

حرارت - اسسیلک. قزولق.

حرب - صوغش.

حربی - صوغشقه مخصوص.

حرص - آچ کوز لیلک.

حرفت - کسب. هنر.

حرکت - قیملداو.

حریت - ایر کنلک. آزادلق.

حریص - آچ کوزلی.

حس - سیزو.

حساس - بیک سیزو چهن.

حسد - کونچیلک ایتو.

حسن - ماطورلق.

حسیات - برهر نرسه حقدده سیزو.

حشرات - جلان، چوالچان، چین کبک جانوار لر.

حصر - برهر نرسه گه گنه حاصلو.

حصه - ثلوش.

حظ - ثلوش.

حفظ - صاقلاو. کوکلدن یاطلاو.

حقارت - کیمستو. سوگو خورلاو.

حقانیت - عدلک توغریلق.

حقوق - حقلر.

حقیقت - نرسه ننگ توغریسی.

حکم - قویولغان نظامنی یورتو.

حکمدار - پادشاه.

حکومت - پادشاهلق.

حکیم - بیک عقللی هم عالم کشی.

حل - چیشو. برهر مشکل مسئلهنی آکلالتو.

حلول - قاتناشو. آراغه کرو. اچکه کرو.

حماست - قیولق. باطرلق.

حماقت - آحمقلق. عقلسزلق.

حمال - یوک طاشوچی.

حمایه - صاقلاو. یاقلاو.

حمد - ماقتاو.

حمله - طالاو. هجوم قیلو.

حمیت - چیت کشیلر ننگ ضرر لرندن صاقلاو.

حوائج - کیره ک یاراق نرسه لر.

حوادث - بولغان واقعه لر.

حواس - سیزو لر. سیزه طورغان نرسه لر.

حیاء - اویالو. تارتنو.

حیات - تیرکلک. یاشاو.

حیثیت - حرمت. قدر. اعتبارلی بولو.

حیوانیت - حیوانلق. عقلسزلق.

خ

خائب — مقصودینه ایرشماگان
محروم.

خائن — خیانت قیلوچی. آلداب
اش قیلوچی.

خاتمه — آخر. صوگ. بر
کتابنگ آخرینه علاوه بولغان
مقاله.

خادم — خدمتچی، یالچی ایر
کشی.

خادمه — خدمتچی، یالچی
خاتون قر.

خارج — بر نرسهنگ طیش
یاغی.

خارجی — طیشقی. بر نرسهنگ
طیشندهغی.

خارجی خبر — چیت مملکت
خبری.

خارق — قارشى. طیش.

خارق العاده — عادتدن طش.
کرامت و معجزه کبک.

خاص — بر آدمگه یا که بر
نرسه گه گنه بیلگولنگان.

خاصه — بر آدمگه یا که بر
نرسه گه بیلگولنگان حال.

خاصیت — فائده. تاثیر. بر
نرسه گه بیلگولنگان حال.

خاطر — ذهن. ایسده طوتو.
اونوتماو.

خاطره — اویغه کیلنگان نرسه.
ایسکه کیلنگان نرسه. ایسده طوطو
اوچون بیرلنگان نرسه.

خالص — حیلدهسر. صاف.
توغری. نایق.

خالق — یاراطوچی. بار قیلوچی.
خام — اشلانمه گان. یاصالماغان.
پشمه گان. چی.

خانم — خاتونلرنی حرمت و تعظیم
اورنده استعمال قیلونا تورغان
تعبیر.

خانه — یورط. ایو.

خبائث — ناچارلق. بوز وقلق.

خبر — بولغان اش یا که واقعهنی
بر او گه سویله گان نرسه.

خبردار — بلگوچی. هر نرسهنی
ایشتبوب طور وچی.

خبیث — ناچار. پچراق.

ختم - تمام و لو. بترو.

خَدَمَه - اشچیلر. خدَمَچیلر.
جالچیلر.

خَدِيعَه - اویون کولکی. حیلَه.
خرابه. جیمراگان نرسه لر یورطلر.

خَرَاچ - ویرگو. حکومتکَه
بیرلَه تورغان آقچه.

خَرَاچَت - راصخود. آقچه
طوتو. آقچه صرف قیلو.

خُرَافَات - بوش سوز. دینده
بالغان اعتقاد و اویلاولر.

خُرَام - چیرکَهو.

خُرَانِیچِسکی - اوزاقه طارتولا
طورغان. یاشرنوب صاقلانولا
طورغان.

خُرُوج - چغو.

خُرُوقْ نَوْ سَکُوقْ - بیک آزغنه
وقتیده کورسهته طورغان قورال.

خُرُونُولُوقْ گِیَا - واقعه ننگ نی
وقتیده بولغانلغی توغرسنده معلومات.

خُرُوقْ نَوْ مِیتر - بیک درست
یوری تورغان ساعت.

خُرِیستیان - نصرانی. عیساوی.

خُرِیطَه - پیر اوستنده نیندی

اورنلر نیندی مملکتلر، صولر،
طااولر و باشقلر نی کورسهته
تورغان، آلازنگ رسمن توشورگان
کاغد.

خَرِینَه - آقچه صاقلانوب
طورا تورغان بیر.

خَرِینَه دار - خَرِینَه قار اوچی
خَسَارَت - زیان. ضرر.

خَسْتَه - آورو. چیرلی بولو.

خَسِرَان - اوکچ. ضرر. زیان.

خَسِیس - آرطقی صاران آدم.
ناچار. یامان.

خَشَب - اوطن آغاچی.

خَشَنُود - راضیلق. شاد.

خَشُوع - توبه نچیلک قیلو.

چن کوکل برلهن الوغلاو.

خَصَائِص - خاصیتلر. قضا.
خاصیت.

خَصَم - دشمنان.

خُصُوصاً - بیکره کده. آیرم.

خُصُوصی - آیروچه. بیر

نرسه گه گنه بیلگوله نگان.

خُصُومَت - دشمنانلق.

خَطَاءٌ — یا گشلاق برلہن.

خطاب — آلدندہ بولغان آدمگہ
سوز سویلہو.

خطابا — تگہب. یوزینہ قاراب.

خَطَّاط — یازو یازوچی. ماتور
ایتوب یازا بلوچی.

خُطُور — کو گلاگہ کیلو.

خُطُوط — صرقلر. یوللر.

خَطْوَه — بر آدوم. بر آطلاو.

خَطِئَه — یا گشلاق برلہن
اشلہنگان اش.

خطیب — وعظ سویلہوچی.

خَفِيف — یگل. آغر توگل.

خُفِیَه — یاشرن پالیتسہ.

خَلاص — قوتلو. بلادن قوتقارلو.

خُلاصَه — اوزن سوزنی بیک

آزغنہ سوز بلہن آگلاتقان

سوز. بر سوزنگ ایگ روحلی

وقوتلی ئلوشی.

خلاف — قارش. کیری.

خِلَافَت — پادشاہلق.

خَلَف — برہونگ اور نیمہ کیلوب

اولطرغان آدم. ایکنچی کشی

اور نیمہ قالغان آدم.

خَلَقَت — یاراطلش. طومش.

خَلَل — ضرر. کیمچیلک.

خَلَوَت — یالغز قالو. آولاق.

خُلُوص — طوغریلق. صافلق.

خليفة — اسلام پادشاہسی.

خَوَارِق — خارق العادہ اشلر.

قا: خارق العادہ.

خَوَاص — خاصہلر. قا: خاصہ.

خودوژستویننی — نفیس.

رساملقغہ مخصوص.

خودوژنیک — ہر توری صورت.

رسملر یاصاوچی.

خَوَر — بر نیچہ کشی بر آغردن

جرلاو.

خوشنود — راضی بولو.

خَوْف — قورقو.

خولیکن — طالاوچی. صوقبای.

خیار — تلہو. ابرک. اختیار.

خیال — ذہنگہ کیلگان توری

صورت.

خیالی — عقلدن یازغان. توری

یوق بار نرسہ اوبلاوچی.

خِیلى — بایتاق. کوب.

خیرورگ - کشینی یاروب
 دوالاچی خصوصی دوکتر.
 خیمچسکی - علم کیمیا قاعدہ سی

برلہن اشلہ نگان.
 خیمیک - علم کیمیا نی بلوچی.
 خیمیا - علم کیمیا.

د

دائر - ئەیلە نوچی. برەر نرسە
 حقندە بولو. تعلقلی.

دار المعلمین - ایر بالالر
 اوقوتوچیلر نی یتوشدره طورغان
 بیر.

دائرہ - توب توگرہ ک صرق.
 مملکت اشلرن یورته تورغان
 بیر.

داعی - دعا قیلوچی. چانروچی.
 اندوچی.

دائم - هر وقت. برده طوقتاماو.
 دائمی - هر وقتدە بولوب
 طوراً تورغان.

داعیہ - سببچی.

دابراؤرلنی - اوز تلہوی
 بلہن بولو.

دافع - ییاروچی. تروچی.

ئتوب بر یاقغہ ییاروچی.

داکلاد - بیان. عرض.

داپرئص - صور او. تفتیش
 قیلوب صور او.

داکلادچیک - بلدروچی. بیان
 و عرض قیلوچی.

داخل - کروچی. تعلقلی.

داکومینت - قا: دوکومینت.

داما - آبز تایی. خانم.

داماد - کیہو.

داخلی - کرگان. ایچ یاقده
 بولغان. بر مملکتنگ اوزندە
 بولغان.

دانوص - ئەلە ک. شکایت.

دانه - کیسە ک.

داخلیہ - بر مملکتنگ اوزندە
 بولغان اشلر.

دخل - قاتناشو. کرو. ئلوشکە

کرو.

دار - یورط. بنا.

دراگون - آط اوستندە

دار المعلمات - قرلر اوقوطو.

صوغشورغہ اوگرہ تولگان، جایاو

چیلر نی یتوشدره طورغان بیر.

صوغشورغده قدرتلی آطلی
عسکر.

دراما - تأثیرلی جروسز تیاتر
اونی.

دراماتورگ - درامالر یازوچی
آدم.

دراماتیچسکی - دراماغه
مخصوص.

درج - کرتو. آراغه قصدرو.
غزیده گه مقاله یازو.

درجه - مرتبه. نوع. صورت.
گرا دوس.

درس - سبق. علم آلو.

درسخانه - درس بیر تورغان
بولمه.

درس - درس لر. سبق لر.

درویش - صوفی فقیر آدم.

دستور - نظام. زاکون.
قانون.

دسیسه - آلداش. حيله.
پاشرن اوی.

دعوا - اوز حقن صور او.
صودلاشو.

دعوت - چاقرو. یاشو.

دفع - جیهرو. بترو.

دفعه - طابقر. قات. مرتبه.
(کتابنی اوچ قات اوقوب چقدنم).

دفعه - کینه تدن. آگسزدن.

دقت - بیک تیکشروب، بیک
نچکه لهب قار او.

دقیق - بیک واق ونچکه.

دقیقه - مینوت.

دگان - کبیت.

دلال - ما کلیر. دیمله وچی.

دلالت - دیمله و. یول کورسه تو.
سیبیچی بولو.

دلبر - کو گلنی تارتوچی.
معشوقه. محبوبه.

دوئیت - ایکی کشی برگه
بولوب جرلانا یا که اوبنالا
تورغان کوی.

دوئیل - اوز تله ولری برلن
قارا قارشی چغوب ایکی کشی
اوترشوی.

دوام - توقتاماو. هر وقتده.
بولوب.

دو پر و ص - قا: داپرو ص.

دوچار - بلا گه اوچراو.

دو خوۋنى - روحانى.

دو خوۋىنسئوا - روحانىلر
صنفى.

دور - نرسهنگ بر تيرده.
تهيله نوب يوروى.

دو كوميئت - اشانچ. اوراق
رسميه. شهادتنامه.

دوما - فكر. اوى. خلق طرفندن
صايلانوب كيلگان و كيللرنگ
مملكت ياكه شهر اشلرن قارى
تورغان اداره.

دون - ناچار. توبه. كيم
درجه.

دويگاتيل - نرسهنى حركتكه
كيتروچى ماشينا.

دها - طاغى ده. دخی ده.

دهرى - زمان و طبيعتكه
موافق. آخرتكه اشانماوچى.

دهشت - قورقو. قورقچ.

دهشتلى - قورقنچلى.

ديانت - دينلى لك. دين طوتو.
چيلق.

دياگنوز - براوننگ آورو
طبيب طرفندن تعريف قىلنوى.

ديباجه - كتابنگ باشنده
يازغان سوزلر. سوز باشى.
ديپار تامينت - بر نوع محكمه.
ديپلوم - شهادتنامه.

ديپلومات - اوز مملكتى
اسمندن چيت مملكتكه باروب
سياسى اشلرده بولوچى. اشلرنى
بلوب ياخشى عقل برلنه
جور توچى.

ديپلوماتيچسكى - ديپلوماتغه
مخصوص.

ديپلوماتيا - بر پادشاهلقنگ
ايكنچى پادشاهلق برلنه دوست
بولوب معامله قىلوى. معامله قىلو.
ديپوتات - وكيل.

ديپوتاتسيا - يبارالگان
وكيللر.

ديتالنى - بىك آچق تيكشورلگان.
مفصل.

ديداكتيكا - اصول تعليم.
اوقوطلو طريقن بلدره طورغان
علم.

دیر یژور - موزيكانى باشقار.
طوچى. بيو كيچه لرند. بيونى
اداره قىلوچى. اداره قىلوچى

دیر یکتور - مدیر . اش
باشنده بولوب خدمت ایتوچی .
دیر یکسیا - مدیر لك .

دیزینفیکسیا - سلامت گه
زبانلی و یوغشلی میکر و بلرنی
اوتر و ، بترو .

دیثورنی - چیرانلاب خدمت
ایتوچیلرنگ برسی .

دیسپو تیزم - ظلم و جبر برله
اداره قیلوچیلق .

دیسپوزیتسیا - اورنلر تعیین
قیلو . مثلاً عسکرنی بر اورنغه
تعیین قیلوب اورنلاشدرو .

دیفاماتسیا - کشینگ ناچار
اسمن چغارو .

دیفورماتسیا - بر نرسهنگ
یار اطلشده بولغان روشن
باشقاروی .

دیفیتسیت - ضرر . مصارفنگ
وارداتدن آرطق بولوی .

دیسکار اتسیا - بره اورنی
بیزه کلهو . تیاترلرده اویونینه
کور . قویولا طورغان رسم هم
جهازلر .

دیکتاتور - داخلی هم خارجی
ترتیبسز لکلرنی بتورو اوچون

خلق طرفندن معین وقتغه صایلانغان
اختیاری اوزنده بولغان حاکم .
دیكلار اتسیا - بیان قیلو . اظهار
قیلو . اعلان .

دیكلاماتسیا - بیک یاخشی
درجده دقتی جلب ایتوب بره
نرسهنی اوقو هم تهیتوب بیرو .
مثلاً آرتیستلر سوزی .

دیكلاماتور - دقتنی جلب
ایتوب اوقوچی .

دیگر اداتسیا - آفرنلاب
توشو ، بتو .

دیلیگات - وکیل . ایلچی .
دیلیگاتسیا - ایلچی ، جیه رلگان
وکیللر .

دیلیکاتنی - ادبلی : تربیه
کورگان .

دیمار کاتسیا - ابکی پادشاهلق
آراسندهغی بیرنی چیکلهو .

دموبیلز اتسیا - صوغش
بتکچاچ عسکرلرنی قایتاروب
جیهرو .

دیمورالیز اتسیا - بتو . اخلاق
بوزولو .

دیمو کرات - خلق فائدهسی
اوچون طرشوچی .

دیمو کر اتیا - خلق فائده سی
او چون طر شو چیلق طریق.
دیمو نستر اتسیا - کوپ خلق
برگه جیولوب اوزلرینک عمومی
یا که خصوصی فکرلرینی سویلهو.
جیولوب باروب برور نرسه
داولاو.
دینامیت - شارطلی تورغان
و شارطلاوی برلن زور نرسه لر

واطاً طورغان نرسه.
دیوار - استینا.
دیوان - زور جولش. برور
شاعرینک تورلی شعرلرن
جیوب یازغان کتاب.
دیویرییه - عسکردن بر فرقه.
صوغش وقتنده ۱۶ پولکدن
عارت عسکر.

ذ

ذات - اوزلك. نرسه. ته بیر.
کشی.
ذاتاً - اوزلگندن. یاراطلشدن
ذاتی - اوزنده بولغان. یاراطلشده.
بولغان.
ذبح - صویو. بوغازلاو.
ذبیحه - صویولغان حیوان.
ذخیره - آنبارده صاقلانا تورغان
آشاملق ایگن.
ذراع - بر آرشین مقدارنده.
بولغان اولچهو.
ذره - بیک کچکنه ثلوش. بیک
آزغنه.

ذریّت - اروغ. نسل.
ذریعه - وسیله. سبب
ذکاوت - اوتکنلک. زیره کملک.
ذلت - خورلق کیمچیلک.
ذلیل - خور. قدرسنز.
ذم - براونی خورلاو.
ذمت - اوستکه یوکلەنگان نرسه.
ذمیمه - قبیح. ناچار خلق.
خور کورالگان نرسه.
ذوات - کشیلر.
ذوق - طاطو. تهملهو.
ذهناً - کوکلدن. قاراماینچه.
کورمه ینچه.

ر

رابطه — ایکی نرسه ی بربرینه
قوشقان، به یله گان نرسه.

مناسبت — عبارده گی جمله لرنگ
بربرینه معناده یاقنقلری. یاقینلق.

رابع — دورتنچی.

راپورط — بر اوننگ حالن
بیان. کورگان و بلگان نرسه نی
عرض قیلو. چینو و نینکنگ
اوزندن زور چینو و نینکنگه
بیاننامه سی.

راجع — قایتوچی.

راجی — اوتنوچی. امیدله نوچی.

رادیکال — طور مشنی بتونله ی
اوزگار توب خلقغه فائده لی
زا کونلر (نظاملر) بولون
تله و چی.

راسپیسکا — کاغد. قول
قویولغان یازو.

رأس — باش.

راس مال — سودا گه کرشکانده گی
مال. توب صوما.

رافت — قایغرو. شفقت. مرحمت

راوی — بره و دن ایش توب
سویله و چی.

رای — اوی. فکر.

رئیس — باش کشی. جمعیتلرده

مجلسنی ترتیب برلان آلوب
بارور اوچون صایلانغان آدم.

راهب — ماناخ. دنیانی قویوب
باری عبادت گنه قیلوچی.

ربح — طابش. فائده.

ربط — به یله و. برکتو.

رجاء — یالوارو. اوتنو. امید
ایتو.

رجعت — کیری قایتو.

رجوع — قایتو.

رحلت — کیتو. کوچو. وفات
ایتو.

رحیم — شفقتلی. کشینی قرغانوچی.

رد — کیری قایتارو. آلماو.
قبول ایتمه و.

ردالت — خورلق. رسوایلق.

رسائل — قا: رساله.

رساله — یازامان کچکنه کتاب.

رسم — تورلی صورتلر

یا صاوچی.

رُسم - یازو، صزو، علامت.
صورت، پلان.

رُسمًا - بر اشننگ یاراو یا که
یاراماوی حکومت طرفندن بولوب،
رُسمی - حکومت طرفندن
بولغان اش.

رُشادت - حلقغه اونده وچیلک.
رُشدیه - مکتب ابتدائی نی تمام
ایتکاج کروپ اوقولا طورغان
اورطا مکتب.

رُشوت - برونگ اوز فائده سینه
اش قیلدرو اوچون بر مأمورگه
بیرولگان آقچه یا که هدیه.
آقچه وهدیه.

رُصد - کوزه تو، یولدزلرنی
مخصوص طروبایرله قاراو.
رُصد خانه - یولدزلرنی قاراو
اوچون یاصالغان بنا.

رُطب - جوگش، چی.
رُطوبت - جوکشلک، چیلک.
کیماگانلک.

رُعیه - مملکتنگ فول آستنده
بولغان فقیر خلق.

رُغبت - قزغو، تلهو.

رُفع - کوتهرو، بوزو، بوشقه
چمارو.

رُفیع - بیوک، عالی، زور.
رُفیق - ایبیده ش، یولدداش
(ایرکشی).

رُفقه - ایبیده ش، یولدداش
(خاتون قز).

رُقابت - اوز اشننگ باشقه لرنقینه
قاراغانده اوستون بولوینه طرشو.

رُفت - کوکل، نچکه لگی
مرحمت، شفقت.

رُقم - صانلرنی یازوب بلده
تورغان علامتله، صفر.

رُقیق - نازک، نچکه.

رُمز - اشاره و علامت برله ن
سیر آکللاتو.

رُموز - علامتله، اشاره لری.

رُمیم - بوزق، چرک.

رُواج - خلق آراسنده اعتبارلی
بولو.

رُوان - چروچی، کیتوچی.

روایت — سوزنی برودن
ایشتوب سویله و.

روح — جان، حرکت.
روحانی — جانغه منسوب
ومتعلق، دین علمن بلوچی.

روحانیت روحانلق، دین علمن
بلوچیلک.

روشن — یانطرلو، نور لانو.
آچق بولو.

روضه — باقچه، صو آغمی بار
باقچه.

روطمیستر — آطلی عسکر
فرقه سینک باشلغی.

روال — وظیفه، ثلوش، اوزینه
تیوشلی بر اش.

رومان — واقعه نی تصویر
قیلوب یازلغان نرسه، حکایه.

رومانس — موکلی اوزن جر.

رونق — ماطورلق، یاقینلق.

رؤیا — یوقوده کورولگان
نرسه، توش.

رؤیت — کورو.

رهبانیت — ماناخلق.

رهبر — یول کورسانوچی.

ریاء — یالغان یوزایلک، کشیگه
کورگازور اوچوین گنه اشله و.

ریاست — باش بولوب خدمت
ایتو، رئیسلیک.

ریاضت — راحت ولدتلی
آشردن صاقلانوب طرو.

ریاضی — ریاضت ابتکان آدم.

ریاضیات — علم حساب هندسه
وهیئت کبک علملر.

ریاکیسیا — مدافعه، آرطقه تابا
کیتو، چیگنو، کیرسنچه حرکت
ایتو.

رییالنی — چن، حقیقی، اورطا
مکتب.

رییالیزاتسیا — بر نرسه نی تمام
قیلو، اشله ب بتروب وجود که
چغارو، رسمی صورتده کورسه تو.

ریپیتتور — یورطقه کیلوب
اوقوتوچی، مکرر.

ریپیتتسیا — تکرار قیلو.
برر اوینی آلدن اویناب قار او.

ریپیرتوار — تیاترلرده معلوم
مدت اچنده اوینالاچق اوینار
جدولی.

ریپو تاتسیا — ناموس، خلقنک

برهه وگه کوز قاراوي. براو حقند.
خلفنگ اويلاوي.

ريٽسيٽ - طبيب طرفندن
دوا آلور اوچون و آني استعمال
طريقن کورساتوب يارلغان
کاغده.

ريٽسينز يا - برهه يا گاچقان
ڪتاب يا ڪه تياتر اويني حقند
يارلغان مقاله. تنقيد.

ريج - ايس. جيل.

ريدا ڪٽور - محرر. ڪتاب
يا ڪه غريته يازوچي.

ريدا ڪسيا - تاليف. اداره.
ڪتاب يا ڪه غريته يازوب
چغارا طورغان اداره خانه.

ريزا اليوتسيا - برهه نرسهني
اشهره ڪه حڪم قيلو. جمعينه
سولهنگان سوزلردن حاصل
بولغان نتيجه، قرار.

ريزولتات - نتيجه. بر اشدن
صوگ طوغان نرسه، فائده.

ريٽيسٽور - تياتر ده اويٽاو.
چيلرني اوگرهتوب، تيكشروب
طروچي ڪشي.

ريسپوبليڪا - جمهوريت.
مملڪتي اداره تيلو خلق فولنده بولو.

ريٽورما - باشقار طو. اوزگار.
تو. اوزگار ش. اصلاح.

ريٽورماتور - باشقار طوچي.
اوزگار توچي. اصلاح قيلوچي.
ريٽيرات - برهه علمدن برهه
نرسه حقنده يارلغان مقاله.

ريڪامينڊاٽسيا - توصيه نامه.
قا: ريڪو مينڊاٽسيا.

ريڪٽور - عالي مڪتب باشلغي.
دار الفنون ڪيڪ مڪتب مديري.
ريڪروٽ - يا گا خرمڻڪه
آلونغان صالداٽ. نيڪروٽ.
ريڪلاما - شهرت تاپار اوچون
بولغان اعلان.

ريڪويزيتسيا - صوغش
تولهوي صوغش نالوگي.

ريڪو مينڊاٽسيا - برهه اشني
اشلهتور ڪه مصلحت کوروب

برهه وگه بيرولگان يازو يا ڪه
تل برلهن ٿهيتو. اش طابار

اوچون يا ڪه اورنغه ڪرور
اوچون اوتنوب ايڪنچي برهه وگه
يازو برلهن يا ڪه تل برله ٿهيتو.

اشانچلي ايڪانلڪگه دلالت ايتھ
طورغان يازو.

ريگولەرنى - ترتيبلى.
اصلاح قىلۇنغان.

ريمونت - يورط كېك بنالرنى
ئوزەتۈ. عسكردە آطار جيتشدرۇ.
رينوك - بازار.

ريۋالوتسيا - سياسى چوالو.

سياسى ترتيبسزلك.

ريۋالوتسيانير - سياسى

ترتيبسزلك قىلوچى. اختلالچى.

ريۋيزور - تفتيش قىلوچى.

تيكشروچى.

ريۋيزيا - تيكشرو. تفتيش قىلو.

ز

زائد - آرطدرولغان. آرطق.
علم حسابده (+) علامتى.

زائىل - كيتوچى. يوقغه چغو.

زاباستوفكا - برەر نرسەگە

رضا بولماينچە اشچى خلقنگ

عموماش طاشلاولرى.

زاپاص - كيوەك بولور ديب

صاقلانا طورغان مال.

زاپاصنى - كيرەك بولور ديب

صاقلانا طورغان نرسەگە

مخصوص.

زاپروص - صور او. برەر

نرسە حقندە بىرولگان مسئلە.

زاچوط - حسابقە كرگان

نرسە.

زاداجا - مسئلە.

زادكان - دۋاران. ميرزا.

زاده - طوولمىش. بالا. اوغل.

زاسيدانىي - جمعيت.

زاطون - ايدالمرده پاراخود

قشلى تورغان اورن.

زاكون - قانون. نظام.

زاگرانيتسا - چيت پادشاهلق.

زالپ - كوب ملطق ياكە

طوبدن بر يولى آطو.

زانائىيا - شغل. اش.

زبدە - بر نرسەنگ ايگ صايلا.

نولغان قسمى.

زراعت - ايگنچىلىك. ايگن

ايگو.

زريتلى - تماشا قىلوچى.

زعم - ياكلىش اويلاو. خطا

اويلاو.

كچك لغت ۴

زمان - وقت.

زمانی - زمانه مخصوص.

زمره - صنف. جنس. صورت. گروه.

زمین - بیر. ارض.

زندادان - عییلی آدملرنی جابوب

قویا طورغان قارانغی اورن.

زندیق - الله و آخرتکه
اشانماوچی.

زنکین - بای. دولتی آدم.

زوآل - کیتو. بتو. آوشو.

زیاده - کیرهك قدرلیدن

آرطق بولو. کوبلک.

زیرا - آنگ اوچون. چونکه.

ژ

ژاندارم - سیاسی اشلرنی

تیکشورور اوچون قویولغان
مأمور.

ژورنال - مجله. کتاب صفتده

بیلگولی وقتده چغا طورغان
تورلی مقاله لر یازولغان کاغد.

ژورنالیست - ژورنال چغا

روچی.

ژیزن - طورمش. ترکلک.

ژیلاتین - بالق جیلمی.

ژیژوآپیس - نرسه لرنگ

صورتن توشرو علمی.

ژیژوآپیسیتس - نرسه لرنگ

صورتن توشروچی.

ژیژوآطنی - حیوان.

س

سائر - بوتهن. باشقه. یوروچی.

سائل - صور اوچی.

سابق - کیچکان. اوتکان.

اولگی.

سابقه - اوتکانده بولغان اش.

ساتر - ئورتوچی. قاپلاوچی.

ساتسیالیزم - دولنگ هرکم

قولنده بولون تلهو مذهبی.

مالنگ هرکمده تیگز بولون

تلهو مذهبی.

ساتسياليسټ - ساتسياليزم
فکرنده گی کشی.

ساتسيال ديمو کرات - اشچی
خلق فائده سينه طر شوچيلر
طرفداري.

ساتسيال ريټوليټسيانير -
آول خلقينگ فائده سي اوچون
طرشا طورغان سياسي فرقه گه
منسوب کشی.

ساحر - سحرله وچی.
ساحل - ديگر وايدل قريلري.
ساحه - آچق بوش بير. ميدان.

ساخته - اوخشاتلوب يا صالحان
يالغان نر سه.

ساده - اورتاچه. زينتسز.
پراستوي.

ساقط - حکم و اعتباردن
توشوچی.

ساکن - قوزغالماوچی.
طروچی.

سالب - بتروچی. انکار
ايتوچی. صووروب آلوچی.

سالم - ايسه ن صاو.

ساليدي - اوزن طوطا بلوچی.
الوغسماق.

سامع - ايشتوچی. طکلاب
طروچی.

سامی - عالی. بيوک. زور
درجه لی.

سانتيمينتالني - بيک يومشاق
کوکللی آدم. حس قيلغان
نر سه سينه بيرلوچی.

سانحه - ذهنگه کيلگان تورلی
خيالی فکر و مطالعه.

سانکټسيه - بر قانوننگ
حکومت طرفندن يورتوله
باشلانوي.

سانيتار - صوغشده غي مجروح
وبا وقتنده غي آورو لرنی قاری
طورغان طيب.

سانيتارنی - مجروح لرنی
تربيه گه مخصوص.

سايوز - برله شو. قوشلو.
اتفاق.

سايه - کوله گه. صاقلاو. حمايه.

سباحټ - صوده يوزو.

سبب - صلطاو. بر اشني اشلهر گه
تله تکان نر سه.

سببیت - سبيلک.

سَبَزَوَات - یاشلچهلر: قیار،
صوغان، که پسته کبک.

سَبَقَت - اوتو.

سَبیل - یول.

سَتَر - قاپلاو. یاشرو.

سَخَاوَت - جومار دلق.

سَدید - تازا. طوغری. حق.
راست.

سَر ایت - جوغو. بر نرسه دن
ایکنچیکه کوچو.

سَر بَسَت - باش باشتاق آدم.

سَر دَار - عسکر باشلغی.
کاماندیر.

سُر عَت - جیتزلک. آشغچلق.

سَر کَاتِب - مجلسلرده یازوچی.

قَرَار قیلغان نرسه لر یازوچی.

سَر لَوْحَه - غزیتهلرده یازلغان

مقاله ننگ باشینه یازلغان باش سوز.

سَر مَایَه - صوما. سودا گه

کرشکانده گی باش مال.

سَر وَر - شادلق. قووانچلق.

سَر پَیَع - جروی تیز. آشغچ.

سَر یَه - دشمانغه قارشى چغارلغان

۵۰۰ دن آرطق بولماغان عسکر.

سَس - آواز. طاوش.

سَطَح - نرسه ننگ طش یاغی،
قابغی.

سَطَاحی - طش طرفقه مخصوص.

بیک اوستهن. تیره ن بولماغان.

سَطَر - یول. یازو یولی.

سُطوح - سطحلر. قا: سطح.

سُطور - یوللر. یازو یوللری.

سَعَادَت - راحتلک. بختلیلک.

سَعَايَت - سوز یورتو.

سَعی - یورو. بر اشنی بولدر ورغه
طرشوب یورو.

سَفَارَت - ایلچیلک.

سَفَالَت - بوز قلق. خورلق.

سَفَاهَت - اورنسر بیرگه مالن

توگو. اسراف ایتو.

سَفَسَطَه - حقیقته باطل دعوی.

فائده سز یوقبار سوزلر.

سَفیر - بر مملکتدن ایکنچی

مملکتکه یبارلگان وکیل.

سَفیل - فقیرلکگه توشکان

آبرویسنر آدم.

سَفِينَه — کویمہ. قایق. پارا خود	سَمَاحَت — جوماردلق.
سَفِيَه — مالن تورلی یوق نرسہ لر گہ	سَمَاعَا — برہودن ایشتبوب.
تہرہم ایتوچی.	سَمَاعِي — ایشتبو بوینبچہ.
سَقَامَت — بوزقلق. کیمچیلک	سَمَد — تورلی اشلردہ خلق قارشندہ.
یا گلشلق. (بو حسابنگ سقامتی	اعتبارلی طوتولغان یازو. دلیل.
ظاهر)	وَبِکْسَل.
سَقُوط — اینو. یوقاریدن توشو.	سَوَابِق — اوتکاندہ بولغانلر.
سَقِيم — آورو. خستہ.	سَوَاحِل — ساحل لر قا: ساحل.
سَكْتَه — طِن آلماینبچہ بر آز	سَوَال — صوراو.
طوقتاب طورو.	سَوَاسْتِعْمَال — بر نرسہنی اورنندہ
سُكُوت — تیک طرو.	یا کہ وقتندہ اشلہماو.
سِلَاح — صوغشو اوچون قرال.	سَوْءُظَن — برہر کشی حقندہ ناچار
سَلْب — آرادن چغارو. یوق ایتو.	اوبلاو.
سلسلہ — بربرینہ بہیلہ نوب ترلوب	سَوْءُقَصْد — ناچار و یامان اوی، فکر.
کیتکان نرسہ. چلبہر.	سَوْبِيکَت — آدم. کشی. شخص.
سَلْطَنَت — مہابتلک. اوزن توتا	سوختہ — یانغان. کویگان.
بلوچیلک. پادشاہلق.	سَوْفَلِيُور — تیاتردہ اویناوچیلرغہ
سَلَف — برونغی زمان کشیلری.	اویناغان وقتدہ اوینارغہ قویولغان
بابالر.	نرسہنی اوقوب باروچی.
سَلَوُک — بریولغہ یا کہ اشکہ کرو.	سَهْل — یگل. آغر توگل.
سَلِيقَه — ماتور سویلہو ہم یازودہ غی	سَهْوَلَت — یگللک.
طبیعی استعداد. طالانت.	سَیَاح — کوروب بلور اوچون
سَلِيم — صاو. سلامت. ایسہن.	اوزاق یرگہ کیتوب یوروچی.
	سَیَاحَت — کورور اوچون چیت
	یرلرگہ کیتو.
	سَیَاحَتْنَامَه — سیاحتنگ یورگان

- یرلری واحوالی یازولغان کتاب.
 سیار - اورندن اورنغه کوچوب
 یوروچی.
 سیاست - خلقنگ اشلرن
 یورتو. حاکمک و پادشاهلق
 خدمتلی.
 سیاسی - حکومت اشلرینه تعلقلی.
 پالیسیچسکی.
 سیاق - سوز اوکایی. سوزنگ
 اوزندن اول کیلگان سوزلر
 برلن بر طرزه بولووی. سوز
 کیلشی، اوکایی.
 سیال - آغا تورغان. آغوچی.
 سیاله - صو کبک آغا تورغان
 صیق نرسه.
 سیانس - کورنو. مجلس.
 سیر - قاراب یورو. کیتو.
 سیر کولهر - مأمورنگ امرنامه سی.
 سیر ویز - بر توسلیدن بولغان
 آشاملق و اچمکک صاوتلری.
 سیزون - موسم. (یازغی سیزون)
 وقت. زمان. کون.
 سیستم - اصول. ترتیب.
 سیستماتیکچسکی - اصولی.
 ترتیبلی.
 سیستمیا - محکمه نگ برور
 اشینی اشلر اوچون تعیین قیلونغان
 وقت.
 سیف - قلچ.
 سیکتا - مذهب. فرقه. طائفه.
 سیکریتر - قاز. سرکاتب.
 سیکوندانت - دوئیلده ایکی
 کشینگ آطوشقانلغینی قاراب
 طروچی شاهدلر.
 سیگنال - علامت. اشاره. خبر.
 سیمیناریا - روحانی اورتامکتب.
 سینات - مملکت اداره سی.
 عالی محکمه.
 سیناتور - سیناتده اعضا بولغان
 آدم.
 سینتر - اورطا.
 سینترالنی - اورطاده بولغان.
 سینترالیزاتسیه - جیو. بر
 نقطه غه کیترو.
 سینزور - باصولاچق کتابلرنی
 تفتیش قیلور اوچون حکومت
 طرفندن قویولغان مأمور.
 سینزورنی کومیتیت - سینزور -
 لر اداره سی.
 سیوف - قلچلر.
 سیویلیزاتسیه - ترقی. مدنیت.
 سیی - ناچار. اوصال.
 سیئہ - بوزق و قباحث اشلر.

ش

شائع - هر كمگه ايشتولو.	شبهه - شك. بولور يا كه بولماس
بتون كشي بلو.	ديب اويلاو.
شاختا - معادن چغار ولا تورغان	شجاعت - باطرق. يوره كليك.
تيرن چوقر.	قورقماو چيلق.
شاذ - قاعده سز. قاعده دن طش	شخص - كشي. آدم. ذات.
استعمالی بيك آز.	شخصی - آدمنگ اوزينه.
شارح - بر كتابنگ عباره سيني	طور مشينه قاي تا طورغان اش.
تاعی ده آچغراق؛ آكلار غه يكل	شخصكه بيلگوله نگان.
ايتوب يازو چي.	شخصيت - اوز فائده سي
شاشكا - قليچ. پوليتسييسكي لر	او چون گنه اش فيلو. كشينگ ذاتي.
قليچي. بر توري اوين.	شدت - قاطيلق.
شارع - قانون ونظام ترو چي	شراب - اچملك. اچه طورغان
شارلاطان - آلد اچي خيانت چي	شاعر - شعرلر يازو چي. طبيعتنده نرسه.
شاعر - شعرلر يازو چي. طبيعتنده نرسه.	وزنلي سوزلر سويله و قوه سي
بولغان آدم.	شرائط - شرطلر.
شاعرانه - شاعرلر گه مخصوص	شرح - بر سوزني آچق
صورته.	شرط - بر نرسه ننگ بولوي آكا
شامل - چولغاب آلمان. اچينه آلمان.	طوقتا لوب طور ا طورغان نرسه.
شاهزاده - پادشاه بالاسي. پادشاه	شرق - قوياش چغا طورغان ياق.
اوغلي.	شرقي - شرق غه مخصوص.
شايان - موافق. لايق.	شرکت - اور تاقلق. برگه لهب
شايع - هر كمگه بيلگولي.	اش امله و.
خلق آراسينه چه چولگان.	

شُرِیفت - مطبعہ حرفی.

شَرِیک - شرکت یا صا و چیلرنگ
برسی. ایبدہش.

شُعایر - عادت‌لر.

شُعْبہ - بوتا ق، بولک، فرع، قسم.

شُعْر - اولچہ ولی کو یگہ صالوب
یازلغان سوزلر.

شُعُور - سیزنو. کر گلگہ کیلو.
طویو.

شُغْل - اش، خدمت.

شُفا خانہ - آورولر تربیہ قیلا
طورغان یورط - بالیتسہ.

شُفاعت - برہونگ عین کیچدرو.

شُفاہا - آغز دن غنہ سویلہب.

کتابغہ قار اماینچہ.

شُفاہی - کتابغہ قار اماینچہ آغز دن
سویلہوگہ مخصوص.

شُقاوت - اوصاللق، یاوزلق.

شُکایت - راضی بولماو.

زار لانو. ئەلہ کلہو.

شُکایتنامہ - زار لانوب، ئەلہ کلہب
یازوب بیرگان کاغد.

شُکُل - تئوس صورت.

اوخشاتلوب یا صالغان نرسہ.
کورنش.

شُماتت - برہوگہ بلا کیلگانلگی
اوچون شادلانو.

شُمال - تن طرف. قویاش چغا
تورغان طرفنگ صول طرفی.

شُمَدی - حاضر.

شُمس - قویاش.

شُورا - کیگاش قیلا طورغان
اورن. مصلحت اورنی.

شُویتسار - بئواب. قویناقلر

قبول ایتوب ایشک یانندہ طروجی
آدم.

شُوق - تلہو. قرغو. هوسلہنو.

شُوکت - الوغلق. عظمت.

شُمول - اچینہ آلو.

شُہادت - کورگان و بیلگان

نرسہ لرگنی سویلہو. گواہلق
بیرو.

شُہادتنامہ - برہر تورلی مکتب

یا کہ هنرنی تمام ایتکانلکگہ

دلالت ایتہ طورغان کاغد.

شُہوات - کو گل تلہگان نرسہ لر.

شُہیر - دانلقلی. آطاقلی. مشہور.

شُہوع - ہر کمگہ بیلگولی

بولوب قالو. کشی آراسینہ طار الو.

شُیک - ШИКЪ. بیک قوبشیلق.

شُیوہ - سویلہو ترتیبی.

ص

صائب - حق. طوغری.

صابر - صبر قیلغوچی. توزملی آدم.

صاحب - خواجه. اییه. اییده‌ش.

صادر - یاراتولغان. بار بولغان. ظاهر بولغان.

صادق - سوزنده طروچی. درست سویله‌وچی.

صالح - ایزگو.

صالون - قوناقلر اوچون زینتلی بولمه.

صانع - یاساوچی. اشله‌وچی.

صباح - طاغ. کون باشلانا طورغان وقت.

صباوت - بالالق.

صبیان - بالالر.

صحابت - اییده‌شلك.

صحائف - یازولغان کاغدلر.

کتاب بیتلری.

صحبت - کورشوب سویله‌شو.

اوطروشو. قاتناشو.

صحن - میدان. آچق بوش اورن.

صحنه - تیاتر ارده چغوب اوین.

اوینی طورغان اورن.

صحيح - درست. طوغری. حق.

صحیفه - کتابنگ بر بیته.

صدا - آواز. طاوش.

صدارت - باش بولو.

صداقت - طوغریلق. درستلك.

صدد - قصد. نیت. اویلاو. اشکه کرشو.

صدق - طوغریلق.

صراحت - آکلارلق روشده آچق بولو.

صراحة - ایرم آچق. هیچ شبهه‌سز. آچقدن آچق.

صرف - کیرهك یاراقغه آقچه طوتو.

صرف - صاف. خالص. نهق.

صريح - آچق. آچقدن آچق.

هر کم آکلارلق.

صعوبت - کوچله‌نو. زحمت.

صلاحيّت - اش قولندن کیلوچيلك.

صلیّت - قاطیلق.

صلح - دوستلاشو. کیلشو.

رضالاشو.

صمیم - هر نرسه ننگ اور طاسی مرکز.	صَنِيعَه - یاصالغان، چغارولغان نرسه.
صِنَاعَت - اشچیلک. هنرچیلک	صَوْت - طاوش. آواز.
صِنَاعِي - اش و هنر گه مخصوص. اشله نگان.	صَوْرَت - بر نرسه ننگ یاصالغان کور نشی.
صِنَاعِی - هنرلر. تورلی اشلر.	صَوْفَتَه - روخانی شا کردلر.
صِنَعَت - قا: صناعت.	صِیْجَاق - قزو. اسسی.
صِنَعِي - اوخشاتلوب یاصالغان یاالغان نرسه.	صَيَّاد - آوچی. قوشلر آطوچی.
صِنْف - کلاص. فرقه. بولک.	صَيْفِي - جای کونینه مخصوص.
صَنَم - مشرکلرنگ عبادت قیلا طورغان صورتلری.	صَيْفِيَه - داچا. جای کونلرنی کیتوب طور اطورغان بیر.

ض

ضابط - صاقلوچی.	بِرِر ییرنی اوزینه آلو.
ضابطه - شهرده طروچیلرنگ بولغان اشلرینی قاری طورغان وحمایه قیلا طورغان اداره.	ضَدَّ - قارشى. کیروسی.
ضامن - برهونگ بورچن توله رگه اوستینه آلوچی.	ضَدِیْت - قارشىلق. کیریلک.
ضایع - بوشقه، کیره کمه س اورنغه طوتوب ئهره ایتو.	ضَرُورَت - اختیار سز بره.
ضَبْط - یاخشی تدبیر قیلوب صاقلاو. اوز قولینه کرتو. صوغشوب توتاشدرو.	ضَرُورِي - کیره کلی.
	ضَلالَت - آزو طوغری بولدن چغو.
	ضَم - قوشو. آرطدرو.

ضمنا۔ اچقندن آچق بولماينچه سوز ضياءُ - يافتيلق. نور.
وگايي بويينچه اويلا بغيه آگلاو. ضياقت - حرمتله و. قونا قغه چاقرو.
ضميمه - آرط - دران - ان. ضيالي - آچق فکری. آگلی.
توتاشدر لغان نرسه. اوقوغان آدم.

ط

طائفه - قبيله. گروه. بولك. فرقه.
قوم.
طابع - كتاب باصدر وچی.
طاعت - بوي صنو. سوز طگلاو.
طاقم - بولك. گروه. جماعت.
كامپانيه. مقدار. بعض صنف.
طالب - استه وچی. تله وچی.
طالب العلم - علم استه وچی.
سبق اوقوچی. شا کرد.
طالع - بخت. ثلوش. اشی.
آلغه کیتو.
طب - آورولرني ترگزو علمی.
دو کترلق علمی.
طباً - طب علمی بويينچه.
طبابت - طبيلق. دو کترلق.
طباعت - كتاب باصدر و علمی.
كتاب باصدر و چيلق هنری.
طبع - كتاب کبی ياز لغان.
نرسه لرنی باصدر و.
طبعاً - طبيعتنگ. يار اطلش ننگ.
تله وی بويينچه.
طبی - طب علمينه مخصوص.
طبيب - انساننگ آورغان.
پيريني قاراب دوايروچی. دوکتر.
طبیعت - عالم جهان. يار اطلشده غی.
حال و کورنش. کشيده بولغان.
خلق. يار اطلغان نرسه.
طبیعی - طبیعتکه مخصوص.
طبیعت تله گانچه بولغان.
طبیعیون - علم طبیعت برله.
عمرلرن اوتکار وچی عالم آدم لر.
طبیّه - طب علمينه مخصوص.
طرح - کیمتو. آلوب تاشلاو.
علم حسابده علامتی: (—)
طرد - چغار و. جیهه رو. يراقلاشدر و.
طرز - ترتیب. صورت. اصول.
طرف - ياق. بر نرسه گه ياقن.
بولغان نرسه.

طَرَفَه - کوز آچوب یومغانده
اوتکان وقت.

طَرَفِين - ایکی طرف. ایکی یاق
طَرِيق - یول.

طَعْن - آچولانو. اورشو سوگو.
طفل - بالا. صبی.

طُفُولِيَّت - بالالق. صیلیق.

طَلَاَقَت - تاتلی تللیک. یاخشی
سوزلی بولو.

طَلَب - استه. تلهو.

طَلَبَه - استه و چیلر. شا کردلر.
اوقو چیلر.

طَمَع - طوبماسسزلق. قمسزلق.

طَنْطَنَه - تکلف. الو غلقلی شاوشو

طَنِين - طاوشنگ بر آز وقت
صوزلوب چکغلداب طروی.

طَوَاف - نرسهنگ تیره یاغندن
ئه یله نو.

طَوَاق - تو گهره ک.

طَوَعَا - اوزینک رضالغی برله ن.

طَوَل - نرسهنگ اوزنلغی. بوی

طَوَلَايِي - بولغانلغی اوچون.

طَوِيل - اوزون. زور بویلی.

طَيِّبَه - یاخشی گوزهل اش.

ظ

ظالم - جبرله وچی. رنجتوچی.
ظاهر - طش یاق. هر کمگه
بیلگولی.

ظَاهِرًا - طشدن قاراغان وقتده.
ظاهری - کورنوب طور
طورغان.

ظَرَاَفَت - نهز کلک. کشی برله ن
یاخشی، تربیه لی قاتماشو.

ظَفَر - دشماننی چیگو. طنچلانو.

مقصودغه ایرشو.

ظَلَم - رنجتو. کوچله و.
طوغریسزلق.

ظَلَمًا - جبرله ب. کوچله ب.

ظَلَمَت - قارانغیلق. اوقوماغانلق.

ظَن - اویلاو. فکرله و. شهه.

ظَهْرِيَه - بر مکتوب یا که باشقه

کاغدننگ آرقاسینه یازلغان یازو.

ع

عابد -- عبادت قیلوچی. قلق
ایتوچی.

عاجزانه -- کوچسزلك برلهن.
قوتسزلك برلهن.

عاجلاً -- آشغوب. کوتدرماینچه.

عادت -- اشلەرگه اوگره نلگان،
هر وقتده اشله نه طورغان نرسه.

عادتاً -- اوگرانو بوینچه، ایلاشو
بوینچه. هر وقتده غی کبك.

عادی -- اوگرانلگان. اورتاچه.
پروستوی.

عارض -- اول بولماينچه صوگره
ظاهر بولو.

عارضی -- عارض غه مخصوص.

عاریت -- بر آز وقت فائده لهنگاچ
کیری قایتارو شرطی برلهن
بیرلگان نرسه.

عاریة -- کیری قایتاروب
بیرورگه بولوب.

عاصی -- گناهلی.

عافیت -- سلامتلك. ایسهن بولو.

عاقبت -- هر نرسه ننگ آخری.
صوگ.

عالم -- دنیا یاراطلشی. یاراطلغان
جمع نرسه. کشیلر. خلق آیرم
بر حال و صورت اظهار ایتکان
کیفیت: (تاتار عالمی. خاتونلر
عالمی. شا کردلک عالمی)

عالم -- بلوچی. اوقوغان کشی.
عالی -- یوقاری. بیوک. زور.

عام -- هر کمگه. هر کم فایده.
له نورلک روشده.

عامه -- بتون کشی. جمیع،
کوب آدم.

عائد -- قایتوچی. تعلقی.

عائله -- تربیه گده بولغان کشیلر.
یورط اهلی.

عبارت -- مرکب. ترتیب قیلنغان.
یاصالغان.

عباره -- یازلغان سوز.

عبث -- بوش. فایده سز.

عتاب -- آچولانو. اورشو. تیرگه و.

عتیق -- اولگی. ایسکی بورنغی.

عتیقه -- بورنغی، ایسکی زمانده،
بولغان نرسه لر.

عُجْب - اوزینه اوزی ایس
کیتو. اوزن زورغه قویو.

عَجَز - کوچسز لک. قوت
یوقلق.

عَجَلَه - صبرسزلق قیلو. آشغو.

عَجَم - عربکه باشقه قوم. ایران
خلفی.

عَدَالَت - طوغریلق.

عَدَاوَت - دوشمالق.

عَدَد - مقدار و صان.

عَدَل - طوغریلق.

عَدْلِيَّه - دعوا. صود. حکم.

عَدَم - یوقلق.

عَدُو - دشمنان.

عُدُول - آزو. یولدن چغو.

عَرَبِيَّت - عرب تلی. عرب
ادیبانی.

عَرَض - پا کلک. ناموس.
آبروی.

عَرَض - ئه یتو. بلدرو. کورسه تو
آلدینه قویو.

عَرَضِي - اولده بولما ینچه

صوگدن بولغان. اویلانولغان.
عَرَق - نسل. نسب. اروغ.
عَرِيضَه - برهه اشنی یولغه
صالورغه اوتنوب یوقاری درجه.
لی کشیگه بیروله طورغان یازو.
عَزَل - برهونی اورتندن چغارو.
توشرو.

عَزَم - البته اشلهرمن دیب
اویلاب قویو.

عَزِيْمَت - برهه یرگه بارام
دیب یولغه چغو.

عَشْرَت - اوین کوالکی مجلس.
لری یاصاب یاخشی طعاملر
آشاو اچو.

عَصَبِي - سگرلری بیک تیز
سیروچان بولوب آورو.
نیرۆنی.

عَصْر - یوزیل. زمان.

عَصْمَت - گناهدن صاقلانو.

عَطَالَت - بوشلق. اُشسز لک.

عَظَمَت - الوغلق. زورلق.

عَفَّت - ناموس. پرده. گناهدن

صاقلانو. پا کلک.

عَفْو — کیچو.

عَفِیف — گناه‌دن صاقلانوچی
ایر کشی.

عَفِیفَه — گناه‌دن صاقلانوچی
خاتون کشی.

عَقْد — به‌یله‌و. برکتو. سوز
بیرو.

عَقْلًا — عقل برله‌ن.

عَکْس — کیری. قارشى.

عِلَاج — دوا، دارو. ایم.

عِلَاقَه — قاتناشو. کو‌گل‌گه
یاقین قیلو. دوستلق.

عِلَاوَه — آرطدرولغان نرسه.
قوشلما.

عُلُوْیَّت — یوقاریلق.

عِمَارَت — توزو. یاصاو. اشله‌و.

عَمَل — اش.

عَمَلَه — اشچی خلق.

عَمَلِی — اشکه مخصوص.

عُمُوم — بتون آدم. بتون. همه.
ارچه.

عُمُومًا — همه‌سی برگه. برلکده.
بولوب. جیولوب.

عُمُومِی — هر کمگه بردای تیگز.
بتون آدمگه مخصوص.

عُمُومِیَّت — عموم‌ملک. عاملک.
قا: عموم.

عِنَاد — دشمنانلق. قارشىلق.
عنایت — یاخشىلق ایتو.

عِنْوَان — بر کتاب یا که بر
رساله‌نگ ویا که بر مقاله‌نگ
اسمی.

عَوْدَت — کیری قایطو.

عَوَض — بر نرسه‌نگ قارشوسینه
آلونغان نرسه.

عَهْد — بر اشنى اوز اوستینه
آلورغه سوز بیرو.

عَیْنًا — اوزگار تولماینچه. نه‌ق
اوزی کبک ایتوب.

غ

غائب - کوزدن یو غالغان، بیلگوسز بولو.	غرض - اوی. نیت. تلهو.
غاز - هوا. بو.	غرق - صوغه باطو.
غازی - دشمن برله صوغوشا طور غان آدم.	غرور - فائده سی یوق نرسه گه آلدانوب اوزن زور کوروب یورو.
غافل - صافسز. باشیننه کیله چکنی اویلاماوچی.	غصب - طالاو. مال طالاو.
غالب - اوستون بولوچی. جیگلوچی.	غصه - قایغو.
غالب - کوب وقتده.	غضب - آچو.
غالبیت - اوستون بولوچیلق. جیگلوچیلک.	غفلت - غافل لک.
غامض - آکلاشولماوچی. بلمسز.	غلبه - جیگو. اوستون بولو.
غایت - بیک. صوگ. آفطق درجه.	غلط - خطاء. یا گلش. درست توگل.
غایه - بتو. چیک. نرسه نگ قریبی.	غم - قایغو. حسرت.
غبی - آکغرا. آور ذهنلی. آحمق.	غمین - قایغولی.
غرائب - چیت. یاط نرسه لر. کورولماگان ایشتولماگان نرسه لر.	غنی - بای.
غرب - قویاش باطو رغان یاق.	غنیمت - صوغشده دشمنان دن قالغان مال.
	غوامض - ییگل آکلاشولمی طور غان یا شرطن معنی لر.
	غیر متناهی - صاناب تورگیسز.

ف

فائز — مقصودقه جيتوڃي .

فائض — پروتسينٽ . پورچقه
ببر لنگان آقچه ننگ صوم باشندن

كيلگان فائده سي . يوزنچي
تلوش . علامتي : (%) .

فائق — اوستون بولو . باشقه
لرغه قاراغانده آلد بولو .

فاتاليزم — يازمش و تقديرگه
اينانو .

فاتاليست — يازمشقه تقديرگه
اشانوچي .

فاجر — فاسق . قباح و ناچار
اشلر قيلوچي .

فاجعه — آفت . قرغانچلي واقعه .
فاحش — ادب و تربيه گه قارشى

اش قيلوچي . ناچار . قباح .
فاحشه — زانيه . اورام خاتوني .

بوزق خاتون . ناچار اشلر .
فارتوك — الجابج .

فارس — آطلا . آطقه آطلانغان .
فارص — ادبكه مخالف فرما

كولكي تياتر اويني .
فارغ — بوشانغان . اشسر .

فارفور — آق بالچقنگ ايگ
چيستاسي .

فارق — آرائي آيروچي .

فارماط — كتاب كيبك نرسه .
لرننگ زورلغي .

فارماطسيا — دارو . يناصرغه
او گره ته طورغان علم .

فارمالي — زاكون وقانونغه
موافق .

فارماليست — زاكون وقانونتي
جرتوده بيك آرطقغه كيتوچي .

فاسد — بوزق . بوزوچي .
فاصل — آيروچي . ايكي نرسه .

ني بر برندن آيروچي .
فاصله — ايكي نرسه ني بر برندن

آيرا طورغان نرسه .
فاصون — صورت . شكل .

فاضل — كوركهم خلقلي ، اوقو-
غان . ياخشيلق تله وچي .

فاطر — ياصاوچي . خلق
قيلوچي . يوقدن بار قيلوچي .

فاعل — اش قيلوچي .
فاكت — بولغان . چن درست

واقعه .
فاكتور — مطبعه ني اداره

قيلوچي آدم . مطبعه ناظري .
كچك لغت ۵

فاکتورا - سودا اشدہ مالنی
بیان قیلوب یازغان یازو
فاکتوریت - دار الفنوننگ
بر شعبہ سی

فالج - اعضاننگ بر ٹلوشی
هیچ سیرمای طورغان بولوب
آورو - پارالچ (جن صوغو)
فاناتیزم - قا: تعصب

فاناتیک - قا: متعصب
فانتازیا - خیالی نرسه: اویلاب
چغارو - خیال

فانتاستیکسکی - واقعده بولوی
ممکن بولماغان نرسه

فانتان - یوقاری تابا آطلوب
چغوب طوراً طورغان صو

فاؤاریت - زور درجهلی
خاتوننگ معشوقی

فاؤاریتسکا - زور درجهلی
ایرننگ معشوقه سی

قایطون - گوزل آچق آریا
فتح - آچو - قابقا آچو - برور

سیرنی اوز قولینه آلو
فتنه - قارشیاق - چوالو - باش

باشاقلق
فتوی - برور مسئله حقنده بیرو

لگان درست جواب
فجاءة - کینه تدن - آکسزدن

فحش - ادب و تربیه گه قارششی

بولو - بوزقلق - ناچار بولو

فحشیات - ادب و تربیه گه قارششی
اشلر - بوزقلقلر

فخامت - الوغلق - بیوکلک
عظمت

فخری - ماقتاوغه مخصوص

فخری اعضا - اعضمالقغه
بوشلای قبول ایتولگان آدم

فراست - اوتکوندلک - آکلیلق
کشینگ یوزینه قاراب آنک

طبیعی اخلاق واستعدادینی بلو

فراست - آط یتوشدروب
تربیه قیلو - آطقه آطلانو علم

وهنری
فراش - خدمتچی - مقدس

اورنلرنی سبروب پسا کلهب
صاقلاب طوروچی آدم

فراکسیه - بولک - فرقه - حزب
فرانق - ۳۷۴ تین چاماسنده غی

فرانسوزلرننگ کمش آقچه سی
فرد - کشی - آدم

فرصت - اوکغایلی وقت - بوش
وقت - فائده له نورلک وقت

فرض - اوی - فکر

فرع - بوطاق - بولک

فَرَق - آیرما . آیورا طورغان
نرسه .

فَرَقَه - بولک . طائفه .

فَرَوَکَنّا - آغاچده اوسه طورغان
جیمش .

فَرِیاد - شکایت . زار لانو .
یار دم استه .

فَساد - بوز قلق . ناچارلق .
آز غنلق .

فَسَخ - بوزو . بوشقه چغارو .

فَسَق - گناه اش . ناچار اش .

فَصاحت - بر تلنگ طوغری ،
خطاسز هرکم آگلارلق آچق
سویله نوی یا که یازلوی .

فَصیح - سوزنی اوصط -
سویله وچی .

فَضله - آرطوب قالغان نرسه .

فَضیلت - علم معارف و هنرد
آرطق بولو . یاخشی خلقلیق .

فَطانت - زیره کدک .
اوتکولک .

فَطارت - یار اطلش . طورو .

فَعالیت - اشلکلیلک .

فَعَل - اش . خدمت .

فَقط - یالغز . باری .

فَکَر - ذهن . اوی .

فَلاکت - زور بلا . قایغو . آفت .
فَلاکون - کوچک شیشه .
(پیالا شیشه) .

فَلَسَفَه - نرسه ننگ سری و حکمتی .

فَلَسَفَنی - حکمتچه فلسفهچه .
فلسفه گه مخصوص .

فَلوط - صوغش کیمه لری .
صوغش کار ابلری .

فَلیگل - ایشک آلدنده غی یورط .

فَن - اویلاب و تجربه قیلوب
اثبات برله ن طابولغان علم . مثلاً :

فن طب . فن زراعت . فن کیمیا .
فَناء - بوشقه چغو . یوقغه چغو .

فُنون - فنلر . قا : فن .

فَنی - فنگه . مخصوص قا : فن .

فوتله ر - بوقچه . طارنما .
قالب . صاوط .

فَوَرط - کرپیست تیره سینه
صالونغان کچکنه شهر .

فَوَر تیغیکاتسیه - کرپیست
یا صاو هم عسکر نی دشمانغه قارشی

طور ورغه او گره تو علمی .

فَوَرما - رسم . قیافت . روش .
رسمی کیم .

فَوَر میننی - رسمی . قانونی .

زا کوننی .

فو تو غراف - صورت
 توشروچی . یاقیتلیق سایه - منده
 پارتیریت توشروچی .
 فو تو غرافیا - یاقیتلیق سایه سنده
 پارتیریت توشوره طورغان بیر .
 فوق - اوست . یوقاری .
 فوق العاده - عادتدن یوقاری .
 عادتدن طش .
 فون - نرسه ننگ کوله گهسی .
 فونکسیا - اش . عمل . خدمت .
 فونوگراف - طاوشنی اوزینه
 آلا طورغان ماشینا .
 فهرست - کتابده بولغان
 بحثلرنک قایسی بیتده ایکانلگن
 کورسه ته طورغان یازو .
 فهم - آکلاو . توشنو .
 فهمی - آکلاو غه مخصوص .
 آکلانا طورغان .
 فیات - نرسه گه قویلغان بها .
 قیمت .
 فید فیبل - بر آرز صالدا تقه باش
 کشی .
 فیدیراتسیا - بر نیچه کچک کنه
 ولاینلر برگه جیولوب یاصالغان
 مملکت .

فیرما - اوطار . داچه .
 فیرما - سودا خانه .
 فیزیانو مییا - بیت . یوز .
 فیزیکسکی - طبیعی قا : طبیعی .
 فیسکال - قا : جاسوس . سوز
 یورتوچی .
 فیکور - کورنش . صورت .
 شکل .
 فیلتر - صو کبک صیق نرسه نی
 سوزه طورغان سوز گچ .
 فیلسوف (فلسفه برالهن
 فیلوسوف (مشغول آدم .
 فیلوسوفسکی - فلسفه گه
 مخصوص .
 فیلوسوفیا - فلسفه . حکمت .
 قا : فلسفه .
 فیلولک - تلر علمن بلوچی .
 فیلیسیور - واق طبیعتلی آدم .
 فیلیه تون - غزیته لر گه یازولا
 طورغان حکایه واوزن مقاله .
 فیمینیزم - خاتونلر غه حریت
 بیرو طرفدارلق .
 فینانسی - خزینه . مال . آقچه .
 فینو مین - بیک سیره ک وعجب
 نرسه .

ق

- قائد — یتاکله وچی . اییهر توچی .
 باش بولوچی .
 قائل — سویله وچی . ئه ینوچی .
 قائم — طروچی . آیا قغه باصوب
 طروچی .
 قائم مقام — برهونگ اور نینه
 طروچی . برهونگ اشن اشلهر گه
 قالوچی .
 قابل — قبول ایتوچی . آلوچی .
 آگلا وچی . قولندن کیلوچی .
 قابلیت — آلو چیلق . آگلا و چیلق .
 قولندن کیلو چیلک .
 قاتل — اوتر وچی .
 قاچ — کوبمه . نیچه .
 قادر — کوچی یتکوچی . قدر تلی .
 قاری — اوقوچی .
 قاصد — نیت قیلوچی . اشله مکچی
 بولوچی .
 قاصر — کیم . فسقه . اوزون
 توگل .
 قاطع — کیسوچی . اوزوچی .
 قاعده — اصول . نظام . یول .
 بر نرسه نی اشلهر گه او گره ته
 طور غان سوز لر .
 قاموس — بر تلنگ بتون
 سوز لرینی جیبوب معناسینی آگلا-
 تقان کتاب . لغت کتابی .
- قانال — قازوب یاصالغان
 آقغوچی صو . صنعی نهر . یاصالغان
 ایدل .
 قانع — قناعت قیلغوچی . بارینه
 راضی بولوچی .
 قانون — نظام . زاکون .
 قباحث — چیرکانچ . ناچار .
 قبیح — ناچارلق . فباحثلک .
 چیرکانچلک .
 قبض — آلو .
 قبل — الک . اوّل .
 قبیح — ناچار . چیرکانچ .
 قبیله — بر نسلدن بر قوم دن
 بولغان خلق .
 قتال — اولتر شو . اوتر شو .
 قحط — آچلق . یاغمور سزلق .
 قدرت — کوچ یتو .
 قدیم — ایسکی . اوّلگی .
 بور نغی . بابتاقغی . کوبده نگی .
 قدیمی — ایسکی گه مخصوص .
 قرائت خانه — هر کم کروپ
 اوقور غه اختیار لی یورط .
 قرابت — یقینلق . دوستلق .
 قرار — طور و . بره نرسه نی
 اشلهر گه حکم قیلو .

قَرَض -- بور چقه نرسه آلو.
کوته سیگه آلو.

قَرَن -- یوز یل. یوز سنه. زمان.
قُرُون -- قرنلر. قَا: قرن. زمانلر.
قَرِیب -- یقین. تیز بولاچق.

قَرِیحَه -- کشینگ اوزلگندن
حاصل بولغان فکر. قصد. نیت.
قَرِینَه -- برمر نرسه آگلارغه
سبب بولغان نرسه. یباشرن
معنالی سوز.

قَسَاوَت -- مرحمتسزلک. هیچ
اثرله نمهو. بیوق کوکللیک.
قسم -- بولک. ئلوش.

قَسَمَت -- ئلوش. نصیب. تقدیر.
قیلونغان نرسه.

قَسَوَت -- اثرله نمهو. قسارا
کوکللی بولو.

قَصَاب -- حیوانلر صویوچی.
صوغمچی.

قَصَبَه -- اویزدنی قالا.

قَصَد -- برمر نرسه اشلەرگه
نیت قیلو.

قَصَدَا -- نیت قیلوب. تلهب.

قَصَر -- قسقه قیلو. کیموتو.

قُصُور -- عیبلی بولوچیلق.

کیمچیلک.

قَطْع -- کیسو. ازو.

قَطْعَا -- بتونلهی ازوب. هیچ
نرسه قالدیر ماینچه. شبهه سوز.
قَطْعَه -- کیسهك. بولک. ئلوش.

قَطْعِی -- هیچ شک شبهه قالدیر.
ماینچه. کیسوب.

قَلَّت -- آزلق.

قَلِیل -- آز. کوب توگل.

قَوَاعِد -- قانونلر. زا کونلر. اصول.
قوز موگر افیا -- قویاش، آی
وبولدزلرننگ حاللرینی بلدرو
چی علم.

قَوَل -- سوز.

قومانندان -- عسکر باشلغی.

قَوْنِدوكتَر -- ژاگونلرده
یوروچی خادم.

قَهْرمان -- یکت. بهادر. باطر.
لق کورسه توچی.

قیاس -- نرسه نی چاغشدروب
قاراو.

قیاساً -- چاغشدروب. اولچهب.
چامالاب.

قیاسی -- چاغشدروب قارالا
طورغان.

قید -- برکتو. بهیلو. یازو.

ک

کائن -- نهق . گویا .

کائن -- بار بولغوچی . بولوچی .
کائنات -- بولغان نرسه . یوقدن

بار بولغان ئه بیر . بتون مخلوقات .
کابینیت -- اش بولمه سی . اش

اشلی طورغان بولمه .

کاپرال -- عسکرده توبه ن درجه لی
آفیتسه ر .

کاپیتال -- دولت . بایلق . مال .
آقچه .

کاپیتالیزم -- اشنگ اشله نوی
دولتکه قارابغنه دوام ایتوی .

کاپیتالست -- کوب مال اییه سی .
بیک بای کشی .

کاپیتوله تسمیه -- دشمانغه بیرلو .
هم کیلشو شرطلری ترتیب قیلو .

کاپیلمیستر -- موزیکانی اویناتوب .
باشقار توب آلوب باروچی کشی .

کاتالوگ -- جدول . قاء : جدول .
کاتب -- یازوچی . یازوب

طروچی .

کاتیگوریا -- درجه . بولم . صنف .
کادیت -- سیاسی بیر پارتیه .

کادیٹسکی کورپس شاگردی .
کادیٹسکی کورپس -- عسکری

مکتب .

کاذب -- یالغانچی . یالغانلاوچی .

کار -- اش . خدمت .

کارخانه -- اش اشلی طورغان
بنا . فابریکا .

کارانتین -- گرانیتساده چیت
مملکتدن چغوچی آدملرنگ

جغوشلی آورولرون بترور
اوچون موقت یاصالغان شفاخانه .

کارتا -- خریطه . ورقه . قارطا .
کارتوچکه -- اسم وفامیلیه یازولغان

کچکنه قاطرغی کاغد . رسم
نوشرلگان کاغد .

کارتینا -- صورت . کورنش . رسم .
کاریکاتورا -- برور کشینی

یا که نرسه نی کولکی صورتده
ایتوب سویله ویا که تصویر قیلو .

کاسسا -- آقچه صوندوغی .
کاسساتسیا -- حکمنی آلدرو .

محکمہ نگ حکمن بوشقه چغارو .
کاسسیر -- مال صاقلاوچی .

آقچه صاقلاوچی .
کاشف -- آچوچی . ایگ اوّل

طاوچی .

کافل -- بر اشنی اوستینه آلوچی .
کافه -- جمیع . بتون . بارلق .

کافی -- قناءله نورلک . جیته رلک .
کافیدرا -- منوب درس بیر

طورغان بیوک اورن . منبر . نطق .

سویلی طور غان اورن.

کاللیگراف - ماطور ایتوب یازا
بلوچی - خطاط

کامیرا - بولمه. حبس خانہ بولمه سی.
کاندیدات - برور اور نغہ
(خدمتکے) کرور اوچون چیراط
کتوب طور وچی.

کانسیلہ ریا - محکمہ یا کہ
خصوصی برہونگ یاز و اشن باشقارا
طور غان ادارہ.

کانکورینت - قا: کونکورینت.
کانیکول - تعطیل.

کاهن - فال آچوچی. غیدن
خبر بیروچی.

کاهنلق - غیدن خبر بیروچیلک.
کبار - بای خلق. زور، بیوک،
الوغ آدم.

کبر - اوزن زور غہ قویو،
الوغلق.

کیریت - کوکرت. کوکرتلی شریپی.

کیسہ - دورت یادہ بر مرتبہ بر
کون آرطق کیلہ طور غان یعنی
۳۶۶ کونلی سنہ. عادی سنہ ۳۶۵
کون بولادر.

کتابت - یاز و هنری. یاز و یازو.
کتابخانہ - قا: کتب خانہ.

کتب - کتابلر.

کتبخانہ - کتابلر صائنا طور غان

کییت. کتابلر صافلانا طور غان
بنا. هرکم کروپ نورلی کتابلر
غزیتہ وژ ورناللر او قوب چغار غہ
اختیارلی یورط.

گتم - یاشرو. صاقلاو. سر
ایتوب طوتو.

گثرت - کو بلیک.

گئیر - کوپ. آز توگل.

گدر - حسرت. قایغو.

کذا - شونگ کبک. شولای.

کذب - بالغان. درست سو بیلہ مہو.

گرام - حرمتلیلر. قدرلیلر.

کراہت - اختیار سز کو چلہ نوب
اشلہو.

کرسی - اور ندق. او طرغچ پارطا.

گرہ - طابقر. مرتبہ. فات.

گرہا - کو چلہ نوب. تلہ میچہ.
اختیار سز.

کریتیچسکی - تنقید گہ خاص.
آخر چیتکے جینوشکان.

کریٹیک - تنقید قیلوچی قا: تنقید.

کریٹیکا - تیکشرو. تنقید.

کریدیت - بور چقہ بیرو. اشانچ.

کریدیتور - بور چقہ بیرگان
آدم.

کریم - جومار دایر، حرمتلی کشی.

کریما - جومار د، حرمتلی خانون

قر. برہونگ قرینہ ہم کریمہ

دیبده ڈه یتوله در.

گس - کشی. آدم.

کسافت - ضرر. ناچارلق.

گناه شوملق.

کسالت - یالقاولق. اش اشلیسی

کیلماوچیلک.

گسب - عمر کیچرور اوچون

اشلهب آقچه طابو. خدمت.

گسبی - اشلهب طابولا طورغان.

گشف - یاشرون بولغان نرسه نی

میدانغه چغارو. اوز کوچی برله ن

یوق نرسه نی بارلقغه چغارو.

گشفیات - کشف قیلونغان

نرسه لر.

کشیش - نصارالرنک روحانی

کشیلری.

گفار - کافر لر.

گنو - تیگ. تیگداشلک.

ایبدهش بولورغه یارارلق. موافق.

گفیل - بره و بورچن یا که

اشقه بره خدمتن اوزی ادا

قیلماغان وقتده اوزم بیرورمن،

وزم قیلورمن دیب ایکنچی

بره و اوز اوستینه آلوچی.

کلاسسیچسکی - بورونغی.

شیکسز. کوب و قدن بیرلی

خطاسی طابولماغان. قدیمگی

محررلرنک یازغان کتابلرینه

دائر.

کلاسسیفیکاتسییه - صنفه

آیرو. تورلی درجه لرگه آیرو،

کلاسسیک - اول زمانده غی

محرر. قدیم زماندن بیرلی

اسمی بوغالماینچه کیلگان محرر

کلاص -- صنف. درجه.

کلام -- سوز.

کلفت - آغرلق. قیونلق.

مشقت.

کلمه -- سوز.

کلوب -- جمعیت. وقت اوتکا.

رور اوچون یاصالغان جمعیتخانه.

کلیت - بتونلک، عموم آدم.

بارلق.

کلیسا -- خریستیانلرنک عبادت

قیلا طورغان بناسی. چیرکه و.

کلیمات - هوا.

کلینیکا -- آورولر تربیه قیلا

طورغان بنا. دوکترلقغه اوقوچی

کشیلرگه آورولرنی تجربه

قیلور اوچون یاصالغان شفاخانه.

کم -- کیم. آز. عرب تلنده:

کوبمه، نی قدرلی، نیچه دیه سی

اورنلرده استعمال ایتوله در.

کمال۔ جیتوشلی۔ کیمچیلکسر۔

گمینہ۔۔ حقیر۔ بیک توبہن درجہلی۔

کنار۔۔ چیت۔ قری۔

کنایہ۔۔ طوغریدن طوغری سویلہ ماینجہ، باشقہ سوزلر برلہن برور نرسہ آگلاتو شوگا اشارت قیلاطورغان سوزلر برلہن سویلہو۔

کنج۔۔ پاش۔ بکت۔

کندی۔۔ اوزی۔ ذاتی۔ نفسی۔ کوارتال۔۔ محلہ۔ اورامنگ بر چاٹندن ایکنجی چاٹینہ قدرلی بولغان ٹلوشی۔

کوارتیت۔۔ دورت اوین قورالی برلہن اویناو یا کہ دورت طاوش برلہن جرلاو۔

کواکب۔۔ یولدزلر۔

کوالیفیکاتسیہ۔۔ توسن تعیین قیلو۔ صفتن ییلگولہو۔

کوپلیت۔۔ جر۔ شعر۔

کوپیہ۔۔ باش نسخہ دن کوچر۔ لوب آلغان یازو۔ کوچر لوب آلغان یازو۔ کوچر گچ۔

کودیفیکاتسیہ۔۔ قانونلرنی ترتیبگہ قویو۔

کورپس۔۔ زور بنا۔ گہودہ۔

کورریدور۔۔ یورط اچندہ ایکی یاقلاب بولمہلر یا صالوب اورطادہ قالغان یول۔

کورر یسپاندینت۔۔ غزیتہ۔ لرگہ خبرلر یازوب طروجی آدم۔

کورر یسپاندیتسیا۔۔ جیبیہ۔ رولگان خط، یازو ہم خبرلر۔

کورریکتور۔۔ مطبعہ خطا سوزلر درستلہب ہم املاسن توزہ توب باصدر وچی کشی۔

کورریکتورا۔۔ مطبعہ باصلوب یا طارغان کتابنگ املاسن توزہ تورگہ کیتورلگان یازولر۔

کورص۔۔ عالی مکتب۔ شا کرد۔ لرنگ اوقو مدتی۔

کورفر۔۔ بیرنی یوطوب اچینہ کرگان صو۔

کوسویننی نالوگ۔۔ طوغر۔ بدن طوغری بولما اینچہ چیتلہ نوب

آلونا طورغان تولہو۔ مثلاً: چای شیکر کبک نرسہ لرگہ

صالونغان نالوکنی فابریکانت اوزی تولہمی، ئہ فابریکادن

آلوچیلرنگ اوزلرینہ سیزدر۔ ماینجہ تولہ تہدر۔

کوگب۔۔ یولدز۔

کولتورا۔۔ مدنیت۔ قا: مدنیت۔

کولتورنی۔۔ قا: مدنی۔

کوالیکسیہ۔۔ بر جنس بدن

بولغان جیونلق۔ مجموعہ۔

کو لایگا - ایدهش، شرک.
بر خدمتدهش.

کو لایگه - شریکلر جیونی
ایدهش لر جمعیتی.

کو لو نیز اتسیه - بر بیرنی
خاق برله ن طوطرو. خلقنی
ایکنچی بر بیرگه کو چرو. چیت
مماکنکه کو چوب کیتو.

کو ماندا - بره اشکه قوشو.
عسکر دن بر آز خلق.

کو ماندیر - باشلق بره اش
قوشو چی.

کو مینا تسیه - بره اشنی
قیلورغه توزولگان پلان. تورلی
اشلرنی برله شدرو.

کو مپاص - طرفلرنی، جهتلرنی
کورساته طورغان قرال.

کو مپر و میس - دشمان برله
رضالاشوب آگا جول قویو.

کو مپر یس - آوروغه به بلی
طورغان جو گش چوپرهک.

کو مپلیمینت - اوزنده بولماعان
با که بولوبده بیک آرطدروب

بره ونی ماقتاب سویله نگان سوز.
کو مپوز یتسیه - کویلر چغارو.

کو مپوز یتور - کویلر
چغارو چی.

کو مپر تسیه - سودا، صاتو آلو.
کو مپر تسانت - سودا گر.

صاتو چی.

کو ممیر یچسکی - سودا گه
مخصوص.

کو میسیا - هیئت. جمعیت.
جمعیتده حل قیلنوب بتمه گان
مسئله لرنی حل قیلور اوچون
جمعیت طرفندن صایلانغان بر
آز خلق دن مرکب جمعیت.

کو میسیو نیر - براوننگ
مالن آلوب صانوب بیروچی.

کو مینتاتور - آچق بیان
قیلوچی. آگلانوی آعر بولغان
نرسه لرنی آگلانوی چی.

کو مینتاریه - آچق بیان قیلو.
آگلانوی چیتون بولغان نرسه.
لرنی آگلانو.

کو میتیت - هیئت. جمعیت.
کو میدیه - کولکی تیاتر اوینی.

حقیقتکه توشنمه گالکدن بولغان
تورلی واقعه.

کو مینداننت - کریست باشلغی.
کو نتراک - یازشو. اشنی

یازشوب اشلهو. اشنی یازو
برله ن یورتو.

کو ندیتسیا - شرط. وعده.
سوز بیرو.

کو نسپیر اتسیا - یاشرون سوز
قویوشو.

کو نسپیکت - بره فتننگ
قصقه چه سن غنه یازغان کتاب.

مختصر.

کونستیتوتسيا - مشروطيت.
 کونسولتاتسيا - طبيبلرنگ
 کيگاش مجلسي.
 کونسيرت - موزيقه هم جر
 کيچاسي.
 کونسيرواتوريا - موزيکا
 هم جر مکتبي.
 کونسيرواتيوني - ايسکی
 ترتيبی صاقلاوغه مخصوص.
 کونش - قویاش.
 کونصل - قا: سفیر.
 کونفلیکت - بهرلشو.
 کونفیرماتسيا - حکمنگ
 یوقارغی صنف حاکمیری برلهن
 اجرا قیلنوی.

کونفیرینتسيا - مصلحت قیلشو.
 کيگاش قیلشو.
 کونفیسکاتسيا - مصادره.
 برهونگ نرسه لرن خواجه سینگ
 اختیارندن باشقه توره لرنگ
 آلوی.
 کونکورینت - هنرده،
 سوداده وباشقه نرسه لرده کوندهش.
 کونکورینتسيا - هنر، سودا
 وباشقه نرسه لرده کونچیلک.
 کونثوینتسيا - کياشو. اتفاق.
 کوننیتسيا - آطلا عسکر.
 کياست - آرطق زیره کلک
 هم اوتکنلک.
 کيغیت - نرسه ننگ کورنگان
 حالی.

گ.

گارنیزون - کریست اچنده
 طوراً طورغن عسکر.
 گازیت - قا: غزیته.
 گاسترول - برشهرگه چا.
 قارلوب کیلگان اویناوچینگ
 طروی هم اویناوی.
 گاسترولیور - برآز وقت
 اوچون چاقرلوب کیلگان
 آرتیست.
 گالرییا - یورطآلدی. اوزن
 بولمه. کارتینالر قویولغان اوزن
 بولمه. تیاترلرده ایگ آزانلی
 توشه مگه یقین اورنی.
 گالوتسیناتسيا - خیال. یوق
 نرسه نی بار ایتوب کورو.
 گاوان - پاراخودلر طوقتی
 طورغان اوزن.
 گاه - بعض وقت. قای وقت.
 گاهها - بعض وقتده. قای وقتده.

گراژدانین - شهر خلقی .
 قالاده طور و چی .
 گراموتا - یازو . خط . اوقی
 یازا بلو .
 گرانیتسا - حدود . چیت . قری .
 گریزی - آغر چوقمار .
 گرافتار - بلاغه اوچراغان .
 طونقون .
 گروپیا - تور کم . جیبولغان
 خلق . قوم .
 گرویه - خلق . جماعت . ئیوم .
 تور کم .
 گریم - تورلی بویاولر برله
 یوزنگ قیافتن اوزگار تو .
 گریمر و فکا - یوزنگ طبیعی
 قیافتن بویاوسورتوب اوزگار تو .
 گلو بوس - بیرنگ صورتن
 کورسه کان شار کبک توگه .
 رمک نرسه . کره مصنعه .
 گمان - اوی . فکر . شبهه .
 گوار دییه - سرایغه مخصوص
 عسکر .
 گورتوفشیک - کوبلهب
 صانوچی .
 گوماننی - کشیلکلی .
 گوزل - ماتور . یاخشی .
 گوسپیتال - زور عسکری

شفا خانه .
 گوژیر نانتکا - بالالرنی
 قاراب تربیه قیلوچی هم اوقوتو .
 چی معلمه .
 گوژیر نیر - بالالرنی قاراب
 تربیه قیلوچی هم اوقوتوچی معلم .
 گوهر - آماز . جوهر . برور
 نرسه تک اصلی ومایه سی .
 گویا - نه ق . نه بتورسنگ له .
 اویلا سگ لا . (گویا مین
 سویله گان . اویلا رسنگ مین
 سویله گان) .
 گهنه - ناچار . ایسکی . استعمالدن .
 چغارولغان .
 گینوتیزم - کشینگ اوز
 اختیارندن باشقه . حسن یهروب
 تله سه نی اشله تدروورگه قدرتلی
 قیلا طورغان فن .
 گینوتیزور - گینوتیزمنی بلوچی
 آدم .
 گینوز - کشینگ قوه حسیه سی
 اختیار سز یهریلوب روحنگ
 یوقوغه اوخشاوولی بر تورلی حالی .
 گیتارا - موزیکا اوینلرندن
 جیدی قللی قورال .
 گیرب - علامت . برور
 مملکت یا که نسل ویا مکتبلرگه
 مخصوص علامت .
 گیروی - پهلوان . قهرمان بهادر

گیزلی - یاشرلگان. صاقلانا
 طورغان.
 گیمونیا - باشلق. باشقه لرغه
 قاراغانده اوستون بولوچیلق.
 گیکینما - سلامتکنی صاقلانو
 هم قاعده لری.
 گیلیوسکوپ - قویاشنی قاری
 طورغان برتورلی قورال.
 گیمین - مناجات.
 گیمنازییه - اعدادی مکتب.
 اورطا مکتب.
 گیمنازیست - اعدادی مکتب
 شا کردی.
 گیمنازیستکا - اعدادی مکتبده
 اوقوچی قر.

گینیر یچسکی - اروغ، نسلدن
 قالغان. آتا بابادن کیلگان.
 گینیر اتسیه - اروغ. نسله
 ذریت. اولاد.
 گینیرال - پاشا.
 گینیرال - آدمیرال - صوغش
 پارا خود لرند، عسکر باشلغی.
 گینیرال - گونیر ناتور - ولایت
 باشلغی. شهر باشلغی.
 گینیرالنی - باش. عمومی. ایگ
 کیره کلی. الوغ.
 گینیبی - بیک اوتک ملک جیتزلکنک
 چیکلی.
 گینییالنی - بیک زبرهک بیک
 جیتزل کلی.

ل

لا - یوق.
 لائحه - ترتیب قیلونغان اوی.
 قانونلاشدر ورغه اویلانغان فکر.
 لایباراتوریا - علمی وفنی
 نرسه لر اشلی طورغان اورن.
 لایب - چاره سز. کیرهک. آندن
 باشقه ممکن توگل.
 لاحق - صوگره کیلوب طوتا.
 شقان. قوشلغان.
 لاحق - آخردن کیلوب قوشلغان

نرسه. مثلاً: کابینک یا که لائحه
 کبک نرسه لرنگ آخرینه
 قوشولغان سوز لر.
 لازم - کیره کلی. تیوشلی.
 لازمه - اشله نوی تیوشلی بولغان
 نرسه.
 لاشیء - هیچ نرسه توگل. بر
 نرسه توگل.
 لاف - کیره کسز بوش سوز.
 بوشقه مافتانوب سویله و.

لا کونیچسکی - بیک قصه
کوب معنای سوز.

لا گیچسکی - منطقی.

لامبارد - برهه نرسه بیروب
آقچه آلوب طور اطورغان اورن.
لاندر یختیر - برنجی درجه.
ده گی حاکم.

لباس - کیم. اعضا قالبی.

لبیک - سؤال هم جواب اورنده
استعمال ایتوله در: نی خدمت
قوشاسز؟ ته یته گر هر قایوسن
قبول قیلامن. سوز آراسنده:
نی دیب ته یته سز؟ - دیب ته یته.
سی اورنده یورتوله در.

لحظه - کوز آچوب یومغان
قدر لی وقت.

لحوق - باروب طوتاشو،
جیتو.

لذائذ - طاطلی ته ملی نرسه لر.
لذت - ته.

لذیذ - ته ملی. طاطلی.

لزوم - کیرمک. حاجت بولو.
اشله نوی اوستکه یو کله گان.
لسان - تل.

لطافت - یاخشلیق. ماتورلق.
بومشاق کو گللیک.

لطف - یومشایلق برله ن. یاخشلیق
برله ن.

لطیف - یاخشی. یومشاق
کو گللی. ماطور.

لطیفه - کولدره طورغان قرق
کو گللی حکایه لر.

لعب - کو گل یو واطع. اوین.
مزح.

لغت - سوز. بر تلنگ سوز لرینی
جیبوب معنای رینی سویله گان کتاب.

لغو - فائده سز. بوش.

لغوی - لغتکه مخصوص. چن
توب معناسینه قاراغانده.

لفظ - سوز. آغردن چقغان
معنای طاوش.

لقب - قوشما اسم. صوگره قوشلغان
اسم.

لقردی - سوز. سویله شو.

لقطه - بولدن طابولغان مال. آقچه.

لقمه - بر قابارلق طعام. بر یوطوم.

لکن - شول شرط برله ن. شولای
بواسه ده.

لمحه - بر مرتبه کوز توشرو.

لمس - طوتو.

لواحق - لاحقه لر قا: لاحقه.

لوتسمان - پاراخودلر نی چیتن
هم خوفلی اور نلردن اوتکار وچی
یورتوچی.

لوحه - زور حرفلر برلن
ماطور ایتوب یازلغان نرسه لر.
شمائل.

لوزونگ - یاشرن سوز.
لوزا - تیانرده بر نیچه کشی
صبارلق اورن.

لویچسکی - منطقی.
لومبارد - برمر نرسه بیروب
آقچه آلوب طور اطورغان اورن.
لهو - بوش، فایده سز اش.

لیافت - قولندن اش کیلو. موافق
یاراقلی بولو.

لیبرال - یاگی فکرلی حریت
طرفدار کشی

لیبرالنی - حریت طرفنده غی.
لیبرالیزم - حریت طرفدار ایلق.

لیتوگراف - طاش باصمه ده
باصوچی.

لیتوگرافیا - طاش باصمه خابه.
لیتراتور - ادیب. ادبیات
یازوچی.

لیتراتورا - ادبیات.
لیتراتورنی - ادبی. ادبیاتقه
مخصوص.

لیچیمینیتسا - شفا خانه قا،

شفا خانه.

لیرا - دوعا کبک بر تورلی اوین
قورالی. ایتالیه نگ ۳۷ تین کمش
آقچه سی.

لیریک - اوزینه اوخشاغان
نرسه لر حقند. غنه یازغوچی شاعر.
لیست - یافراق. کاغدنگ بر
طاباغی.

لیکارستوا - دوا. دارو. ایم.
لیکتور - مدرس. عالی مکتبده
اوقوتوچی.

لیکسیکون - کوب سوزلرنگ
تورلی معناسینی سوبله گان لغت
کتابی. قاموس.

لیکسیا - درس. سبق.
لیگالنی - زا کونغه صییاطورغان.
قانونغه موافق.

لیگالیزاتسیا - برور اشنی
زا کولاشدرو. قانونغه کرتو.
لیگیندا - حکایه.

لیل - کیچ.

لیلی - کیچکه مخصوص.
لیمان - دیکزلرده پاراخودلر طوقطی
طورغان بیر.

لینیا - یول. صرق.
لیو بیتل - سویوچی. اوزی
تلهب اشله وچی.

لیو بیتلسکی - سویوچی گه
مخصوص.

م

ماثور - اوتکان کشیلردن
قالغان یاخشی اشلر.

ماجور - ثوابلی. ثوابقه ایرشکان.
ماخذ - برهه نرسه ننگ چغا
طورغان اورنی، آلونا طورغان
اورنی.

ماخوذ - برهه اورندن آلونغان.
برهه نرسه دن کوچرلگان نه بیر
با که سوز.

ماذون - رخصت قیلونغان.

ماذونیت - رخصتلی بولو.

ماکول - آشالغان.

ماکولات - آشاملق نرسه لر.

مامور - توره. برهه اش
قیلورغه قوشلغان.

ماموریت - برهه گه قوشلغان
واوستینه یوکلله تلگان دولت اش.

مامول - احتمال طوتولغان.
بولاجاق دیب امیدله نلگان.

مانوس - بر برگ برله ایله له -
شولگان، دوستلانو لغان.

مانوسیت - اییه له شو. دوستلق.

مایوس - امید سز. امید کیسکان.

مایوسیت - امید سز لک.

مائل - برهه طرفه آوشوچی.

مابین - ایکی آراده بولغان
نرسه. اور طالق.

ماتم - برهه اولگاج اوین،
کولکی لرنی قویوب قارا کییمده
قایغوروب یورو.

ماتیریمال - ماده. نرسه.
طاوار. برهه نرسه نی اشله ب
چغارور اوچون کیوه ک قدرلی
بولغان نرسه لر.

ماتیریمالیست - هر بر اشته
اوزینه گنه فائده یاغن قار اوچی.

اوز فائده سن غنه قایغور توجی.

ماتیریمالنی - مادی.

ماتیف - کوی. نظم. سیاستده:
سبب، عله. بهانه.

ماتیماتیک - علوم ریاضیه نی
بلوچی کشی.

ماتیماتیکا - علوم ریاضیه.

ماجرا - بولغان اش. واقعه.

مادام - بولغان مدتده. بار
بولغانده.

مادام - آبرتای. خانم.

ماده و از یل - توتاش.

مادہ۔ کوز گہ کورنگان نرسہ۔
لرننگ جزء وکیسہ کلری۔ ترتیب
قیلونغان قانوننگ بر مسئلہ سی۔
مادی۔ جسمدن بولغان نرسہ۔
مادہ گہ مخصوص۔ مال غہ
مخصوص

مادیات۔ کوز گہ کورنہ قول
برلہ طوتولا طورغان نرسہ۔
مادیون۔ وجودچہ، دنیاچہ،
یار اطلشچہ۔ اللہ غہ اُشانمایچہ
مادہ گہ اُشانوچیلر۔

مار سیلیزا۔ سیاسی بر جر۔
مار سییالنی۔ عسکری۔ عموما
حربی۔ یورہ کلی۔

ماسساثر۔ آورولرنی صلاوچی۔
ماستیر سکایا۔ اش اشلی طورغان
بیر۔

ماسشتاب۔ زور اولچہونی
بر نیچہ مرتبہ کچرہ یتوب
کورسہ تہ طورغان اولچہو۔
مثلا: بر چاقرمی کاغد اوستونده
بر ویر شوک قدرلی ایتوب گنہ
کورسہ تہ طورغان اولچہو۔

ماسکا۔ بیتلک۔ طانوتماس
اوچون بیتکہ کیگان نرسہ۔
ماسکاراد۔ بیتلک کیگان
کشیلر کیچہ سی۔

ماسکیر وونی۔ طانوتماسلق
ایتوب کییونگان۔

ماعداد۔ بوتہن۔ باشقہ۔
ما کلیر۔ سودا اشندہ جاوچی،
آرادہ یوروچی۔
مالک۔ خواجہ۔ اییہ۔

مالیہ۔ مال صرف قیلو اشلری۔
مالغہ مخصوص اشلر۔

مامینت۔ وقت۔ او گغایلی وقت۔

ماناپو لییا۔ برمر تورلی سودا۔
نگ برگنہ کشی یا کہ برگنہ
کومپانیہ نگ قولندہ غنہ بولووی۔

ماندو لینا۔ طرناب اوینی
طورغان پار پار دورت قللی
موزبکا قرالی۔

مانع۔ اشلہ ودن طیوچی۔

مانعہ۔ اشدن طیوچی نرسہ لر۔

مانیپولہ تسیا۔ مقصودقہ ایرشور

اوچون بولغان یول، ئەمەل۔

مانیفیسٹ۔ پادشاہنگ خلقغہ

بیرگان فرماننامہ سی۔

مانیفیستاتسیا۔ خلقنگ فکرن

حکومتکە بلدرو۔ اوزینگ رضا

توگللگن حکومتکە بلدرو۔

فکرنی خلقغہ اظهار ایتو۔

مانیٹور۔ تجربہ اوچون بولغان

عسکری اوین۔ عسکرننگ بر
اورندن کوچوی۔

ماهر - هنرلی . اشلەر گه اوستا .
قولندن اش کیتروچی .

ماهیت - بولغان نرسه ننگ اصلی ،
توبی .

ماهیه - آیلق وظیفه . آیلق .
مایع - صو کبک صیق نرسه .
آقغوچی نرسه .

مباحث - بحث قیلونغان نرسه .
لر . سویله نگان سوز لر .

مباحثه - بحثله شو . آگلاو
اوچون سویله شو .

مبادله - آلاشو . آلاشدرو .

مبارزه - بره اش یا که سوز
اوچون ایکی کشینگ نزاعلری .
قدیم زمانده صوغشدن ئلک
ایکی شهر کشینگ چغوب صو -
غشوی . دوئیل . قا : دوئیل .

مباشرت - اشکه کرشو . اش
باشلاو .

مباعده - بربرندن اوزاقغه قالو ،
صوگلاو . صوگغه قالو .

مبالغه - بره اشنی یا که سوزنی
بیک آرطدروب کورسه تو یا که
سویلهو .

مباین - بر برینه باشقه . اوزگه
تورلی . ایکنچی تورلی .

مباینیت - باشقهلق . اوزگه لک .
اوزگه رو .

مبحث - بره نرسه حقنده سو -
یله نگان سوز .

مبدأ - باش . باشلاب چغا
طورغان اورن .

مبسوط - آچلغان . جاییولمش .
آچق .

مبصر - مکتبده شاگردلرننگ
طورمشلرینی تیکشروب قاراب
طوروچی .

مبنی - بنا قیلونغان . اشله نگان .
یاصالغان .

مبهم - بیلگولی توگل . یاشرلگان .
آگلارلق توگل .

مبیع - صا طولغان نرسه .

مبین - بیان قیلونغان . آچق
سویله نگان .

متاثر - اثرلی . قایغولی .

متادب - ادبلی . تربیه کورگان .
تربیه لی .

متأسف - اوکنچلی . قایغولی .

متأمل - اویلاوچی . فکرله وچی .
موگلانوچی .

متابعت - برینه اییه رو . آرطندن
بارو .

مُتبادر - ایسکه توشکان. خاطر.
گه کیلگان. اش قیلورغه
آشو غوب طوطنغان.

مُتبادل - قارشیلقلی. آلماشولغان.

مُتباعد - بر برندن یراقلاشوچی.

مُتباین - بر برینه کیری، باشقه.

مُتبسم - کولهچ. کولمسرهوچی.

مُتیوع - ایهر تولگان.

مُتبیین - بیان قیلونغان. ظاهر

بولغان.

مُتجدد - یا گالانغان.

مُتحارب - قارا قارش

صوغشوچی.

مُتحد - بر فکرده بولغان.

برلشکان.

مُتحداً - بر بولوب. برگهلهب.

برلکده.

مُتحسر - قایغوروچی. حسر.

تله نوچی.

مُتحسس - آصطرطن سیزو.

چی. حس قیلوچی. بیک

سیزوچهن.

مُتحصل - یوقدن بار بولغان.

بارلقغه کیلگان. برهر نرسه

سایه سنده بولغان.

مُتحقق - حقلغی معلوم بولغان.

طوغریلغی معلوم.

مُتحول - ئهورلوچی. باشقه

قیافه کیه کروچی.

مُتحیر - شاشقان. حیران قالغان.

نی قیلورغه ده بلمه گان.

مُتحیز - خلق قارشنده اعتبارلی،

سوزی اوتوچی.

مُتخاصم - دشمانلق قیلوچی.

حکمله شوچی.

مُتخالف - بر برینه قارش

بر برینه دشمان.

مُتخذ - آلونغان. قبول قیلونغان.

مُتخسف - قارالغان. نوری بتهکان

مُتخصص - بر نرسه گه گنه

بیلگوله نگان. بر تورلی گنه علم

یا که هنر برلهن مشغول بولوب

آنی بیک یاخشی بلوچی

مُتخلص - قوطلمش.

مُتخیل - خیالی. تورلی یوق

بار اویلر اویللوچی.

مُتداخل - بر برینه کرگان.

قوشلغان.

مُتدنی - علم و هنر ده آرطقه

قالغان.

متدین — دیننده ثابت. دینلی کشی.

مترادف — بر معناده کیلگان بر تورلی معناده بولغان سوز.

مترتب — ترتیبله نگان. بر بر آرطلی ترلگان.

مترجم — بر تله گی یازونی ایککنچی تلگه کوچروب یازوچی.

متردد — آپتراوچی. نی قیلورغده بلمیچه طوروچی.

مترقی — علم وهنرده آله کیتوچی.

متر — اوز نلقده ۲۲ ژیرشوک قدرلی بر نوع اولچهو.

متروک — طاشلانغان. قویو-لغان.

متساوی — تیگزلسکده بردی. زورلقده بردی اوخشاوولی.

متسلط — قهرلهب جبرلهب آلوچی، جیگوچی.

متشابه — بر برینه اوخشاوولی.

متشاعر — شاعر بولورغه تلهوچی. شاعرلک برله سودا قیلوچی.

متصادف — اوچراشوچی. آگ-

سزدن طوغری کیلشو. اوچراشو. متصرف — مالن طوتوچی، صرف قیلوچی.

متصف — توسله نگان. صفتلانغان. مثلاً: یخشی خلق برله ن متصف بولو.

متصل — طوقتاماینچه. طوطاشدن. هیچ ئوزمی.

متصلب — قاطیلاشمش.

متصور — ذهنأ ترتیب ایتلگان. او یلانغان. کوکلده ترتیب قیلونغان اوی.

متضمن — چولغاب اچینه آله ن.

متعارف — بر برینی طانشوچی.

متعاقب — نوبت (چیراط) برله ن بر برینگ آرتوندن کیلوچی.

متعاقد — عقد قیلشوچی. سوز قویوشوچی.

متعاهد — عهد قیلشوچی.

متعجب — بر نرسه کوروب شاق قاطوچی.

متعدد — صانالغان. بر آز. بر نیچه. بر نی قدرلی.

متعصب — اوزینگ دین و مذهبنده بولماغانلرنی دشمان،

اوزلرینگ اولدن ئوک کیلگان

تورلی عادتلرینی رعایه قیلوچی
هم علم و هنر گه قارشى طور وچی
فاناتیک .

متعصبانه — تعصب برلهن .

متعلق — به یله نگان . قایتوچی
منسوب .

متعلقات — قارنداش قبیله .

متعلم — اوگره نوچی .

متعهد — بر اشنی اوزی تلهب
اشله وچی .

متعهد — بر نرسه نی اوزینه
آلوچی، یو کله وچی .

متغیر — باشقالانوچی . اوزگار-
گان . بوزلغان .

متفاوت — بر برینه باشقه .
آرالرنده آیورما بولغان .

متفخر — ماقتانوچی .

متفرد — یالغز قالوچی . اولاقده
بولوچی .

متفرس — فهم و ادراک ایتو-
چی . آکلاوچی .

متفق — برله شوچی .

متفکر — اویلانوچی . موکلاانوچی .

متفنن — تورلی علم و فن برلهن
طانش آدم .

مقابل — بر برینه قارشى بولو-
چی . قارشى بولغان .

مقارب — بر برینه یقین .

مقدم — اولگی . ایسکی . الک
بولغان .

متکبر — کبرلی . اوزن زورغه
قویوچی .

متکلم — سوزله وچی .
سویله وچی .

متلذذ — لذتله نوچی . کیف-
له نوچی .

متلفظ — سویله وچی . بر سوزنی
آغزدن چغاروچی .

متلقب — لقبه نمش . اسمله نمش .
قوشما اسم بیرلگان .

متماثل — اوخشاغان .

متمارض — آوروغه صالونغان .
حیله برلهن آوروچی .

متمثل — اوزینی بره وگه اوخشا-
توچی . بره صورتده کورنوچی .

متمدن — مدنیت حالنده یاشاو-
چی . ترقی ایتوچی .

متمسک — بر نرسه گه طایانو-
چی . دلیل و سند ایتوب طوتوچی .

متمنی — تله وچی . آرزو قیلوچی .

متمنی - تلہنگان . آرزو
ایتولگان .

متناسب - بربرینہ موافق . تیگ .

متنافر - بربرندن چیرکانوچی ،
جیرہنوچی ، جاراطماوچی .

متناقض - کیموتولگان .

متناقض - بربرینہ قارشی ،
دشمان .

متناہی - چیکلہنگان . آخری
بار بولغان .

متنفر - چیرکانوب یراقلاشوچی .

متنوع - تورلی لہنگان .
تورلی توسدہ . تورلی تورلی .

متواتر - کوب کشیلردن
ایشتولگان . ہر کمگہ آچق
بیلگولی .

متواضع - کوچک کوگللی .
اوزن توبہن طوتوچی .

متوالی - ایہرتولگان . بر
برندن صوگ کیدگان . بر
برینی خواجہ قیلغان .

متوسط - آراغہ کرگان .
اورطالاشقان .

متولی - برہو وصیت ایتوب
قالدرغان مالنی تیوشلی اورنلرینہ

صرف قیلوچی .

متہم - تہمتلی . اوزینہ برناچار
اش یاغلغان .

متیقظ - آچق کوزلی . اویاو .
آگلاب اویلاب طروچی .

مثال - اوخشاش . اورنہ ک .

مثل - اوخشاش .

مثل - نمونہ لی حکایہ . اورنہ ک
بولورلق سوز .

مجادلہ - قچقرش . طالاش .

مجادبہ - بربرینی اوزینہ طارطو .

مجاز - اوز معناسی بولما اینچہ باشقہ
معنا گہ آلنوب طورلغان سوز .

مجازاً - مجاز برلہن . قا : مجاز .

مجالس - جیونلر . اولطرشدر .

مجالست - برگہ لہ شوب اولطرو .

مجاناً - بوش . حق آلماینچہ .
آقچہ سز .

مجانست - برجنسدن بولو .

مجاہد - اجتہاد ایتوچی . دین
یولندہ طرشوچی .

مجبور - جبرلہ نمش .
کوچلہ نمش .

مجبوراً - جبرلہ نوب . کوچلہ
نوب .

مجبوریت - کوچله نو.
جبرلک.

مجمع - جیولغان.

مجدد - یا گالوچی.
یا گارتوچی.

مجرّب - صالمش. تجربه
قیلومش.

مجرّبات - تجربه قیلونغان،
صنالغان نرسه لر.

مجرد - یا الغر. هیچ نرسه
قانو شماغان.

مجروح - جراحتله نمش.
جارالانمش.

مجسم - جسملی.

مجلد - قاطرغیه توبله نگان.
(بو کتاب مجلددر).

مجله - کتاب کبک ایتوب
باصدرلوب بر آطنا یا که
ایکی آطناده بر مرتبه طاراتولا
طور غسان ادبی وفنی رساله.
ژورنال.

مجمّل - قصقه ایتوب آز سوز
برلن آگلاتولغان.

مجملاً - آز سوز برلن
آگلاتوب.

مجموعه - جیولغان تورلی

نرسه لر، مثلاً: تورلی جیولغان
کتابلر.

مجنون - جنله نگان. پهریلی.

مجوس - آی، قویاش و اوط
کبک نرسه لر که طابنو چیلر.

مجوسی - مجوسکه مخصوص.

مجوسیت - مجوسلک. قنا:
مجوس.

مجهول - بیلگوسز. بیلگولی
توگل.

محرّبه - ایکی پادشاه آراسنده
بولغان صوغش.

محاصره - دشماننگ شهرنی
عسکر برلن چولغاب آلووی.

محافظه - صاقلاو.

محا کمه - حکمله شو. صودلا-
شو. بر نرسه او یلاب بر یا قغه
حکم قیلو.

محال - بولووی ممکن بولماغان.

محاوړه - سویله شوب اولطرو.

محب - سویوچی. یاراطوچی.

محبانه - سویوب. یاراطوب.

محبوب - سویولگان، یارا-

طلغان ایر یا که یکت. دوست.

محبوبه - سویولگان خاتون-

قز.

محبوس - تورمه گه ياباغان.
زندانه ياباغان.

محبوسيت - زندانده غي آدمنگ
حالي. زندانده غي مدت، وقت.
محترم - قدر حرمتلي.

محتسب - حسابلاو چي. حساب
قيلو چي.

محتمل - اميدلي. احتمالي.

محتملات - بولوي اميدلي بولغان
نرسه لر.

محدود - چيكله نمش.

محدوف - آلوب تاشلانمش.
بترلمش.

محرر - يازو چي. كتاب كيك
نرسه لر يازو چي.

محرف - عبارسي باشقارتولغان.
توب، چن معناسي بوزلغان.

مجرم - شريعت طيغان.

مخزون - كوكلسر. قايعولي.

مجزو نيت - كوكلسرلك
قايعوليلق.

محسوب - حساب قيلنمش.
صانالمش.

محصولات - چاچوب اوسد.

رليگان ايگنلر. بارلقغه كيلگان

فائده لر.

مخض - باري. خالص.. خاص.

محفوظ - صاقلانمش. ايسكه
توشرلمش.

محقق - نرسه ننگ درستلگن
ازلهب طابو چي.

محقق - راستلغي آكلاشلمش.

محكمه - حكمله شه طور غان
بنا. سودالاشا طور غان يورط.

محمول - يوكله نمش.

محو - يوق قيلو. بترو.

محيط - چولغاب آغان. اچينه
آغان. تيره لي تهيله نگان.

مخابر - خبرله شوب طرو چي.
مخابره - خبرله شو. يازو شو.

مخاصمه - نزاعلاشو. دعوالاشو.
صودلاشو.

مخالف - قيارشي. دشمنان.
اوخشاوسر. بره وننگ زياننده

بولغان.

مخالفت - قارشيلق. دشمانلق.

مخبر - خبر بيرو چي. بولغان
واقعهنی سو يله و چي. يازو چي.

مختار - اختيارلي. تله گانن

قيلورغه كوچلي، قدرتلي.

مُخْتَرَع - اوز کوچی برلہن
برہر ہنر چغاروچی

مُخْتَص - خاصلانغان
بیلگولہنگان

مُخْتَصِر - سوزنی قصقا قیلغان
مُخْتَصِرًا - مقصودنی قصقا سوز
برلہن آگلالتوب

مُخْتَلَف - باشقہ باشقہ بولوچی
بر تورلی بولمایچه تورلی
تورلی بولغان

مُخْرِج - چغا طورغان اورن
مُخْزَن - مال قویار اوچون
مخصوص اورن

مُخَصَّص - تعیین قیلغان. آطا
لغان. بیلگولہنگان

مُخْصِص - آیرم. حاصلانغان
مُخْطَط - صرقلی. یوللی

مُخْطُوط - صرلمش. یازلمش
بوی بوی صرق یاصلغان

مُخَفَّف - جیکلہیتولمش. آور
لغن بتورلمش

مُخْفِي - یاشرون

مُخْلَص - اخلاصلی. کوکل
برلہن قیلوچی

مُخْلُوق - خلق قیلونغان. یارا

طُلْغَان - یوقدن بار بولغان

مُخَيَّر - اختیارلی. ایرکلی

مُدَاخَلَه - کرشو. قاطناشو

مُدَارَا - اچ فکرینی بلدرتمه

بِنِچَه دوستلق کورسہتوب یورو

مُدَارَسَه - بربرینہ درس بیرو

بر برن اوقوتو

مُدَافَعَه - اوزگنی یا کہ باشقہنی

دشمانتک ضررندن صاقلاو

دشمانغہ قارشی طرو. ضررنی

بیارو

مُدَاوَمَت - بر اشنی قویمی اشلہو

اشن آلوب بارو

مُدَبِّر - بلوب اش قیلوچی

اشنی اویلاب قیلوچی

مُدَّت - تعیین قیلونغان وقت

بیلگولہنگان وقت

مُدَرِّس - سبق اوقوتوچی

مُدْعَا - دعوا قیلونغان نرسہ

مُدْعٰی - دعوا قیلوچی. نزاعلا

شوچی

مُدَقِّق - درستلگن نچکہلہب

قاراوچی

مَدَنِي - بریرگہ جیولوب عمر

سروچی

مَدَنِيَّتْ - بر بیرگه جیولوب
علم و هنر برلهن کون ایتو.

مُدْهَش - قورقنچلی.

مُدیر - اداره قیلوچی . برهر
اداره گه تعیین قیلنغان باش مأمور .
اش یورگوزوچی .

مُدیون - بورچلی کشی .

مُذاکره - برهر اش قیلو حقنده
سویله شو .

مُذَبَذَب - قولندن اش کیلمی
طورغان . بر نرسهده قیلورغه
بلمه گان .

مُذکور - سویله ننگان . سو-
یله ب اوتکارلگان .

مُذَلَّت - اعتبارسزاق . خورلق .
مُذْمُوم - خورلانغان . ناچار .
یامان .

مُرَائی - کورنور اوچون گنه
یاخشی اش اشلوچی کشی .

مُرَاجَعَت - کیری قایتو . ازله ب
بارو . صوراب قارو . بره و دن
اوتنوب کیگاش صوراو .

مُرَاد - تله ننگان ، استهلوننگان
نرسه .

مُرَادِف - بر تورلی معناده
بولوچی .

مُرَاسَلَه - خط یازوشو . خط
یاروشو .

مُرَاسِم - اشلهرگه عادتله ننگان
نرسه لر .

مُرَام - تله و . آرزو .

مُرَئِیَات - کوزگه کورننگان
نرسه لر .

مُرَبَّع - دورت پوچماقلی .

مُرَبُوط - ربط قیلونغان .
به یله ننگان . طوطا شد رلغان .

مُرَبِّی - تربیه قیلوچی .

مُرَتَّب - ترتیبله نمش . ره تی
برلهن . ترتیبله ننگان .

مُرْتَد - اوز دینن طاشلاب
باشقه دینگه کروچی . چوقنغان .
مُرْتَكَب - قیلوچی . برهر اشکه
توشوچی .

مُرْثِیَه - بره و ننگ و فساتندن
صوگ آنگ قیلغان یاخشی
اشلرینی سویله ب یازلغان بیت .
مُرْجُو - بولور دیب اویلانغان .
امید ایتولگان .

مُرْخَص - اذنلی . رخصت ملی .
اشله و دن طیولماغان .

مُرْدُود - قوولمش . چغارلمش .

مرزوق - رزقلہ نگان .

مرگب - بر نیچہ نرسہ قوشلغان .

مرکز - اورطا . طامر . اورطالق .

مرکز اداره - بر حکمدارنگ

طورا طورغان بیرى .

مروت - کشیلک . یکتلک .

ایرلک .

مرور - اوتو . اوزو .

مریض - آورو . سرخاو .

مزایدہ - طورک . مالنی بها

آرطق بیرگان کشیگہ صانو .

مزروعات - آشقلر . ایگنلر .

مزیت - آرطق . ماقتاو لیلق .

مزین - زینتلی . ماطورلانغان .

بیزه کلی .

مسابقہ - بر برندن اوستون

بولورغہ طرشو .

مساعد - یاردم ایتوچی . بولو .

شوچی . ایرکنلک بیروچی .

مسافہ - ایکی اورن آراسندہ

بولغان بر اعلق .

مسامحہ - التفات ایتمهو . خور .

لاوچیغہ قارشى طور ماینچه ، آنی

یوقغہ صایوب تیک طورو .

مساوات - بر درجہده بولو .

تیگز بولو . بر برسندن آرطق

یا کہ کیم بولماو .

مساوی - تیگز . بر درجہده .

مساہلہ - اشدہ یومشاقلق قیلو .

آوز آچوب قالو . یوقغہ حساب

قیلو .

مسئلہ - صورالا طورغان نرسہ .

مسئول - صورالغان .

مسئولیت - صورالو . برور

اورندہ جواب بیوررگہ تیوشلی

بولو .

مستثنی - قاعدہ دن باشقہ بولغان .

قاعدہ دن طش . باشقہ لر برلہن

بر درجہده توگل .

مستحق - اورنلی . حقلی .

یارارلق . تیوشلی .

مستعد - بر نرسہ اشلہرگہ

حاضرلہنگان کبک قابیلیتلی آدم .

قولندن هر اش کیله طورغان .

مستعمل - استعمال قیلونغان .

طونولغان . فائده سی کورلگان .

مستغنی - محتاج توگل . احتیا .

جسز . بایلغی بار .

مستفید - فائده کورگان .

فائده لہنوچی .

مُسْتَقْبَل — کیلہ چک وقت .

مُسْتَقْل — یالغز اش قیلوچی .
هیچ نرسه گه قوشلما اینچه واییار .
ماینچه اش قیلوچی .

مُسْتَمَد — یار دم صور اوچی .

مُسْتَمَلْکَات — حکومتنگ، چیت
پادشاهلق بیرندن صاتوب

یا که صوغشوب آلمان بیرلری .

مُسْتَنْبَط — سوز او گغایی برلهن
آ گلاشولغان .

مُسْتَنَد — اشانوچی . طایانوچی .
بنا ایتولگان .

مُسْتَوَر — قاپلانغان . پهرده'له .
نگان . اور تلگان .

مُسْحُور — سحر له نمش .

مُسْحَر — سخر برلهن قولغه
آلونغان ، اوزینه قار اطلغان .

مُسَرَّت — شادلق .

مُسْرِف — مالن اورنسر بیرلرگه
طوتوچی .

مُسْرُور — شاد . کو گल्ली .

مُسْعُود — بختلی .

مُسْکِرَات — ایسرتہ طورغان
اچملکلر .

مُسْکَر — ایسرتکچ .

مُسْلَط — کوچلهب اوز قولینه

آلمان . ایرکلی واختیارلی بولغان .

مُسْلَک — اصول . یاشار اوچون
طوتولغان یول . دنیاده یاشاو
اوچون ترتیب قیلونغان پلان .

مُسْمُوع — ایشتلگان . خبر
آلونغان .

مُسْمِرَه — کو گل آچار اوچون
یوری طورغان اورن .

مُشَابَه — اوخشاشلی . اوخشاغان .

مُشَابَهَت — اوخشاشو . برده ی
توسده بولو .

مُشَارَکَت — بر اشدہ باشقلر
برلهن برگه بو'و . برلکده اش
قیلو .

مُشَاوَرَه — ایکی یا که کوب
کشی آراسنده بولغان کیگاش .

مُشَاهَدَه — کوز برلهن کورو .
حاضر بولو .

مُشْتَرِک — اور طاق .

مُشْتَرِی — صاتوب آلوچی .

مُشْتَمَل — اوزینه جیبوب آلمان .
اوزینه کرتکان .

مُشْرِوْطَه — شرط ایتلگان نرسه .

مُشْرِوْطِیَّت — پادشاه خلق

وکیللری برلکده مملکتی
اداره قیلو.

مشغول - اشلی . شغلی .

مشغولیت - اشلی بولو . شغلی
بولو . خدمتلیک .

مشکل - اشلوی چیتن . زور
کوچلی .

مشورت - طانوشمق . سویله
شمک . کیکاش قیلوشمق .

مشهور - آطافلی . دانقلی .

مصاحبت - او طروب سویله
شمک .

مصارف - راسخود . آقچه
چغارو .

مصادره - قیلورغه یاراماغان
نرسه ننگ حکومت طرفندن جیو -
لوب آلتو ، اشدن طیو .

مصادفت - اوچراشو . طوغری
کیلشو .

مصادقت - ایکی کشی آراسنده
غی طوغریلق .

مصالحه - کیلشو . دوستلاشو .

مصحح - باصلاحق کتابلرننگ
یا کیشلرینی توزه توچی .

مصداق - مثال . بر نرسه گه
اوخشاش .

مصرف - چغارولغان آقچه
طوتولغان مال .

مصنف - اوزندن اویسلاپ
چغاروب یازوچی .

مصور - صورتلی . رسملی .

مصونیت - صاقلق .

مصبیت - قایغو . آفت . بلا .

مضحکه - کولدره طورغان ،
کوکل آچا طورغان حکایه لر .

مضطرب - مجبور . کوچله نمش .
اختیار سز .

مضطرب - طنچسزلقغه تو -
شکان . راحتن جویغان .

مضمون - معنا . مفهوم . آکلا -
نغان نرسه .

مطابق - بر برینه تیگ . موافق .

مطابقت - تیگداشلیک .
تیگلیک .

مطالبه - اوز ئلوشن صور او .
اوزینه تیوشلی حقن صور او .

مطالعه - کوکل صالوب اوقوب
آگلارغه طرشو .

مطبعة - کتابلر باصا طورغان
یورط .

مطبوع - باصلغان .

مطبوعات - باصلوب چقغان
کتاب، غزیتہ و ژورنالر.

مطلب - قیلورغہ نلہو. اُستہو.

مطلق - شرطسز. هیچ نرسہ سز.
تیک طور غاندہ.

مطلوب - مقصود. قیلورغہ
تلہ نگان. استہ لگان.

مطیع - بوی صنوچی. سوز
طکلاوچی.

مظلم - جبرلہ نگان.
ره نجتولگان.

مع التأسف^{تأسف} - بیک قایغوروب.
حسرتلہ نوب. حسرت برلہن.

معادن - بیر آستوندن قازوب
چغار ولغان آلتون کمش کبک
نرسہ لر.

معارض - آرقلی توشوچی.
قارشلیق قیلوچی. زیان کیتو.
رورگہ تلہوچی.

معارف - علم، هنر، اوقو، فکر.

معاش - ترکلاک اوچون خد.

مت ایتوب آیلق آلونا طورغان
آقچہ. ژالونیہ.

معاشرت - خلقلر برلہن برگہ.
لہ شوب باشاو.

معامله - خلق برلہن قاتناشوب
اش قیلو. آالش بیرش ایتو.

معاند - دشمان. قارشی. دوست
توگل.

معاودت - کیری قایتو.

معاون - یاردم قیلوچی. یار.
دمچی. بولوشوچی.

معاہدہ - شرط. ایکی پادشاہ
آراسندہ قیلونغان شرط.

معارض - قارشی سوز سویلہ.
وچی. سوز کورہ شدروچی.

معدن - ییودن چقغان نرسہ.
آلتون کمش کبک نرسہ لر
چغا طورغان بیر.

معدود - صانالمش. چیکلہ نمش.
معدوم - یوق بولغان.

معدومیت^{میت} - یوقلق.

معدب^{معدب} - عذابلانغان.

معدرت - عذر. بر ناچارلقی
قیلورغہ سبب بولغان حال.

معرفت - اوقوب بلو. علم.
هنر. مهارت.

معرکہ - صوغش بیر.

معروف - بیلگولی. هر کم بلہ
طورغان.

معزول - اورنندن چغارولغان.
خدمتدن چغارولغان .

معزولیت - اورنندن
(خدمتدن) چغارولغاننگ حالی.

معصوم - گناهسز . ناچار
نرسه لردن پاک . بلچرانماغان .

معقولات - عقل برلن اویلاب
بلوننگان نرسه لر .

معلم - اوگرمه توچی ، سبق
اوقوتوچی ایر کشی .

معلمه - اوگرمه توچی ، سبق
اوقوتوچی خاتون قر .

معلومات - بلو . خبر . بیلگولی ،
معلوم بولغان نرسه لر .

معمار - عمارت اشن باخشی
بلوچی . صالوناچق یورطلرننگ
صورتن ییاصاوچی . عمارت
اشنده باش کشی .

معنوی - اخلاقچه . کوزگه
کورنماینچه باری اویلابغنه بلونه
طورغان حال .

معنویات - اخلاقچه بولغان
نرسه لر .

معیشت - ترکلک . طورمش .

معین - بیلگولی . هر کمگه معلوم .

معین - یاردم قیلوشوچی . بره .
نگ قول آستونده خدمت ایتوب
آگا بولوشوب طوروچی .

معهود - بیلگولی . هر کم بله
طورغان . معلوم .

معیوب - گناهلی آدم . عییلی
آدم .

مغایر - باشقه تورلی . اوزگه .
(ایکنچی تورلی . باشقه .

مغرب - قویاش باطا طورغان
باق .

مغرور - اوزنده گی بر نرسه گه
آلدانوب ماقتانوچی .

مغروریت - آلدانو . ماقتانو .
مغلوب - یگلمش . کره شوده
آستده قالغان .

مغلوبیت - یگلو . آستده قالو .

مغیر - باشقار توچی . ایکنچی
تورلی قیلوچی . اوزگار توچی .
مفاد - سوزدن آگلاشولغان
نرسه ، معنی .

مفارقیت - بر برندن آیرلو .

مفتش - تیکشروچی .

مفتون - سحرله نگان . اوزن

اوزی طوتا آلمانغان، بیرلوچی.
مفتونیت — بیرلو. سحرلانو.

مفروض — اویلانغان. الله
تعالی قیلورغه قوشقان.

مفسد — بوزوچی.

مفصل — آچق آکلانولغان.
بر نرسه حقنده اوزون ایتوب
سویلهنگان.

مفضی — آلوب باروچی. ایر-
شدروچی. قوشوچی.

مفهوم — آکلانولغان نرسه.
توشنولنگان معنی.

مفید — کیره کلی. فائده لی.

مقابل — بر نرسه ننگ قارشوسینه
قیلونغان.

مقابله — قارشی کیلو. قارشی
سوز ئه یتو. چاغشدروب قاراو.

مقارن — یقین. یراق توگل.
مقارنت — یقینلق.

مقاله — بر نرسه حقنده یازلغان
سوز.

مقام — اورن. طورا طورغان
بیر. کوی.

مقاومت — قارشی طروب
سویلهو.

مقاوله — وعده قیلشو. سوز
بیرشو. یازشو.

مقایسه — اولچهو. بر نرسه برلن
چاغشدرو.

مقبره — میتلرنی کومه طورغان
بیر.

مقبوض — آلونغان. قولغه
کرتلنگان.

مقبول — آلونغان. قبول قیلغان.

مقتبس — برهونگ علمندن صا-
یلاب آلوب فائده لهنوچی.

مقتدی — ایهروچی.

مقتول — اوتولمش. اوترا لنگان.

مقدس — حرمتلی. پاک.

مقدم — الک. اول.

مقرر — قرار لاشدرولمش.
شکسر. آنق.

مقصد — بارورغه تله ننگان
اورن. اوی.

مقصود — تله ننگان نرسه. نیت
قیلغان نرسه.

مقلد — ایهروچی. برهودن
کوروب اشله وچی.

مقیاس — اولچی طورغان قرال.

مقید — به یله ننگان. برکتلنگان.

مقیم - طور و چی

مکاتبه - خط یاز شو

مکافات - یاخشی خدمت ایتکا

نلگی او چون بیرلگان بوله ک،
هدیه

مکتب - بالالر اوقو یازو
او گرنه طور غان بیر

مکرر - قاط، قاط ایتوب
اشله و چی . سبق تکرار
قیدرو چی

مکره - کوچه نگان . کرهش
چوقونغان

مکلف - براشنی اشله و اوستینه
یو کله نگان

مکمل - تمام قیلونغان . طولی
کیمچیلکسر

ملاحظه - چنلاب، اعتبار قیلوب
قار او . چنلاب او یلاو

ملایم - یاخشی طبیعتی . کوکللی
نرسه . موافق

ملایمت - کوکلگه یاقین بولو
یاخشیلق . کوکللیک

ملت - نسلدهش . طائفه . قوم
خلق . جنس

ملتپرور - اوز جنسدهش لرینی

سو یو چی

ملتبس - شبهه لی . آچسق
بیلگولی تو گل

ملتبس - اوتنوب صورالغان .
اوتنولگان . جالونلغان

ملحق - توتاشدرلغان . قوشلغان

ملحقات - صو گره توتاشدرلغان
نرسه لر

ملك } برهونگ قولنده بولغان
ملك } بایلق، مال . خواجه لق

ملکه - او گره نو . اوزله شدرو
عادتله نو پراکنیکا

ملکیه - مملکتگه مخصوص
نرسه

ملکیه مأموری - مملکت اش
قار او چی تور

ملی - ملتکه مخصوص . بر جنس
وطائفه گه به یله نگان

ملیت - بر ملتده بولو چیلق . بر
جنسده بولو چیلق

ملیح - ماطور . یاخشی طااطلی
طوزلی

ممارست } کوب مرتبه اشله ب
حاصل ایتکان
ممارسه } اوصطالق

ممالک - مملکتلر. حکومتلر.
 ممانعت - اشدن طوقتاتو. طیبو.
 ممتاز - باشقه لرغه قاراغانده
 اوستون بولغان.
 ممتحن - امتحان وتجربه قیلو.
 چی. صناوچی.
 ممتحن - امتحان قیلونمیش.
 صنالمش.
 مهتد - اوزاقغه صوزلغان.
 ممتنع - طیبولغان. بولماسلق.
 ممثل - اوخشانوب یاصاوچی.
 مهدوح - ماقطالمش.
 مضامین - امضالہ نگان. اسم
 وفامیلیه سی قویلغان. قول قویلغان.
 مضی - اسم وفامیلیه سن قویو.
 چی. قولن قویوچی.
 ممکن - بواورلق. اشلہوی
 چیتن توگل.
 ممکنات - بولورلق، اشلہوی
 چیتن بولماغان نرسه لر.
 ملکیت - بر پادشاهنگ قول
 آستند بولغان بیرلری.
 ممنوع - طیبولغان. اشلہودن
 طوقتاتولغان.
 ممنون - شادلانغان. راضی بولغان.

ممنونا - شادلانوب. راضی بو.
 لوب. قووانوب.
 ممنونیت - شادلق. راضیلق.
 قووانو.
 ممیز - یاماندن یاخشینی آیرو.
 چی. امتحانده یاخشی یا که ناچار
 بلگان بالانی آیروچی.
 منازع - قچقروشوچی.
 طالاشوچی.
 منازعه - قچقروشو. طالاشو.
 سو گوشو.
 مناسب - موافق. اورنلی. لایق.
 یارارلق.
 مناسبت - قاتناشو. یاقینلق.
 ایکی نرسه آراسنده غی اوخشاشلق.
 مناظره - بحث قیلشو.
 منافات - بربرینه دشمان بولو.
 منافرت - بر بوندن چیرکانو،
 جیره نو.
 منافق - ایکی بوزلی. طشدن
 یاخشی، اچدن ناچار اویلی طور.
 غان آدم.
 منافق - بر برینه دشمان.
 مناهی - طیبولغان، طوقتانولغان
 نرسه لر.

منبت -- ایگنلک یاخشی اوسه
طورغان بیر.

منبسط -- آچلغان. جایلمگان.
آچق.

منبع -- چیشمه. صوچغا طور-
غان بیر.

منت -- یاردم وقیلغان یاخشیلغن
کوبسنو.

منتخبات -- چوبلهب صایلاب
آلونغان نرسه لر.

منتشر -- طارالغان. چاپلگان.

منتظر -- کتوب طور وچی.

منتظم -- ترتیبله نگان. ترتیبل
یاخشی.

منتها -- چیک. آخر. صوگ.

منشور -- طارالغان. چاپلگان.
اولچه وگه سالونماينچه کویسر
یازولغان نرسه لر.

منجم -- یولدز لرنگ حاللرینی
بلوچی.

منجمد -- بوز لانغان. قاطقان.
طوگغان.

منحرف -- اوز گار تولگان.
باشقار تولغان.

مندرج -- آراغه کرتوب یا-
زلغان، قویولغان.

مندرجات -- کتاب یا که غریته
کبک نرسه لر گه یازلغان مقاله
وبایلر.

مندرجه -- کتاب یا که غریته-
لر گه یازلغان مقاله لر.

مندوب -- اشله نوی گوزهل،
یاخشی کورالگان نرسه.

منزل -- یولده طوقتاب طور
طورغان بیر. استانسه.

منسوب -- بر نرسه گه خاصلا-
نغان، به یله نگان.

منسوخ -- حکمی طاشلانغان،
بتورالگان.

منشأ -- چغا طورغان بیر.

منشآت -- برهونگ یازغان
نرسه لری.

منشور -- چاپلگان. طارالغان.

منطق -- قاعده گه موافق وماتور
ایتوب سوز سویله وگه او گره ته
طورغان علم.

منظره -- کورنش. کوز گه
کورنوب طور طورغان نرسه لر.

منظوم -- کویلی. اولچه ولی،
کویله نگان.

منظومه -- کویلی حکایه.

مَنَع - طیبو . طوقطاتو .

مَنَعَكْس - کیریسی . کیری
یاغی .

مَنَعْد - تیشک . یورطلرنگ
هواسن آلودرور اوچون ته -
رهزه گه یاصالغان تیشک .

مَنَعَرْد - بر اوزی . یالغز .

مَنَعَس - قا : منفذ .

مَنَعَصَل - قوشلماغان . آیروم .

مَنَعَعَت - فائده . طابش .

مَنَعُور - چیرکه نولگان . ناچار
کورلگان .

مَنَعَاد - سوز طگللاوچی . بوی -
صنوجی .

مَنَعَرَض - کیسلگان . بتکان .

آر طقه کیتوب جوغالغان .

مَنَعِیَسَم - بر نیچه گه بولنگان ،
آیرو لغان .

مَنَعَطَع - کیسولگان . آرالر
اوزلگان .

مَنَعَلَب - ئهورولگان . ایکنچی
توسکه کرگان .

مَنَعُول - کوچرولگان . بره و دن
ایشتوب سویله نگان .

مَنَکَر - قارشی طروچی .
اشانماوچی .

مَنَکُوحَه - نکاحلانغان خاتون .

مَنُور - نورلانغان . یا قطر تولغان .

مَنَهْدَم - خراب ایتولگان .
یمورلگان .

مَنَهْرَم - جیگلوب تارمار
قیلونغان ، طارانولغان .

مَنَهی - اشله وی طیولغان ،
طوقناتولغان .

مَنَهیَات - اشله و دن طوقناتولغان
نرسه لر .

مُواجَهَه - قارا قارشی کیلوب .
اوچراشوب .

مُواخَذَه - قیلغان اشی اوچون
آچولانو . شلنه لهو .

مُوازَنَه - چاغشدرو . ایکی
نرسه نی اولچاب بردای قیلو . بر
درجده قیلو .

مُواضِع - اورنلر .

مُواظَبَت - اشن قویماینچه
اشله ب طرو .

مُواعِظ - اوگتیر . وعظلر .

مُوافِق - یاراقلی . تیگ .
یاخشی .

مُوافَقَت — ياراقلىق، تىگىشلىك.

مُوانَسَت — اييهلەشو، اوزلەشو.

مُوانِيع — اشدن طييا طور.

غان نرسەلەر.

مُؤَثَّر — كوگىلگە اثر ايتوچى.

مُؤَجَّل — كىچىكدرولگان، كو-

تەسىگە قالدرولغان.

مُؤَدَب — ادب، اخلاق، علم

اوگرەتوچى.

مُؤَرِّخ — تارىخ علمى بلوچى.

لوتىكان زماندە غى كشىلرنىڭ

حاللىرى يازوچى.

مُؤَسَّس — قوروچى، اشلەوچى

ياصاوچى.

مُؤَسَّف — قاينورتوچى.

مُؤَكَّل — وكىل قىلونغان.

قا: وكىل.

مُؤَبِّلِيزاتسىيا — صوغىش بولو-

دن اوّل عىسكر جىيو.

مُؤَتِيف — جر كويى، سىب،

علە، صلتاو.

مُوجِب — واجب ايتوچى.

اوستىكە يوكلەوچى.

مُوجِب — قىلورغە قوشلغان.

امر ايتولگان.

مُوجِد — بار ايتوچى.

مُوجُود — بار بولغان، ياشىرماگان.

موجودات — بار بولغان نرسەلەر.

مودرى — زىرەك، اوتىكون.

مُودَنى — ياگىچقان، معروف.

مُورال — ادب ھم اخلاق علمى.

مُورالنى — ادبى ھم اخلاقى معنوى.

مُورالىست — ادب و اخلاق

علمى بلوچى ھم شونىڭ بىرلە

اش قىلوچى.

موزون — اولچەنگان نرسە.

موزى — اوتىكان زماندە بولغان

خىللىرىنىڭ علمى، فنى ھم طورمىش

نرسەلەر صاقلانا طورغان يورط.

موزىكا — كوى، تورلى

كويلىرى علمى، موسيقە.

موزىكانت — موزىكا علمى

بلوچى، موزىكا اويناوچى ھم

آكلاوچى.

مُوسَع — كىتاپتولگان.

موسم — وقت، يىلنىڭ دورى

قىسمىدىن بىرى، مىثالا: ياز موسمى.

قىش موسمى.

موسوم — بىلگى قويولغان.

اشارتلىغان، علامەت قويولغان.

موسيقە — موزىكا، كويلىرى.

جرو کویلری .

موسیو - افندی .

موصوف - توسله نگان .
صفتلانغان .

موصول - برله شدیرلنگان .
قوشلغان .

موصی - وصیت قالدروچی .
وصیت نه یتوچی .

موضوع - قویولغان . اشله -
نولگان . توزولگان .

موفق - ایرشکان . جیتکان .
یولقغان .

موفقیت - اشنگ اوچینه باروب
چغو، ایرشو، یولغو .

موقت - وقتلی غنه . حاضرگه گنه .
بر آزغه . هر وقتده بولاچق توگل .

موقتاً - اوزاقغه توگل . بر آز
وقت اوچون .

موقع - واقعه نگ بولغان
اورنی .

موقف - طوقتاب طوراً طورغان
اورن .

موقوف - طوقتالغان . تره لگان .
به یله نگان .

موقوفیت - تره لو، به یله نو .

طوقتالو .

مونارخ - مملکت باشلغی .
پادشاه . سلطان .

مونارخیسیت - پادشاه طرفداری .
مونارخیا - مملکت . حکومت .
پادشاهلق .

مونس - بره و گه اییه له شکن .
اوزله شکن .

موهوم - اویلانغان نرسه .

مهاجر - طورور اوچون
ایکنچی بیرگه کوچوب کیتوچی .
مهارت - اوصطالق .

مهجور - قالدرو لغان .
توشرو لگان .

مهجوریت - طاشلاب قالدرو .
استعمال ایتمه و .

مهر - بره ونگ اسم وفایلیه سی
یازلغان طاش . پیچەت .

مهربان - شفقتلی . دوست .
پومشاق کوکلی .

مهلت - بر آز وقتغه جیاروب
طرو، رخصت بیرو .

مهلك - خراب ایتوچی . هلاک
قیلوچی .

مهم - کیره کلی، چنلاب اویلارلق .
مهمان - قوناق .

مہمل - کیرہ ک بولماغان .
 بوش . طاشلانغان .

مہمہ - کیرہ کلی اش . اویلاب
 اشلر لک نرسہ .

مهندس - اینترینیر .

میال - بر نرسہ گہ بیرلوچی
 آوشوچی .

میل - یورط جھازی .

میلیر و وٹنی - جھازی . زیتلی .
 میتر و پو لیت - خریستیانلر -
 نگ زور روحانیلری .

میتود } ترتیب . اصول . یول .
 میتودا }

میتودیکسکی - ترتیبی اصولی .
 نظاملی .

میتودیکا - اوگرہ تو ترتیبین
 اوقوتو قاعدہ سن بلدرہ طورغان
 فن . اصول تعلیم .

میخانیک - ماشینالر اوستاسی .
 میخانیکا - ماشینالر ہم الارنگ
 حرکتی حقندہ غی فن .

میدان - اور تالقدہ بولغان
 آچق زور بیر .

میدیتسینا - طب علمی . دوکترلق
 علمی .

میدیک - طبیہ شعبہ سینک

شا کردی . دوکترلقغہ اوقوچی .
 میراث - اولگان کشیدن قا -
 لغان مال ، آقچہ .

میزان - اولچہ و قرالی .
 میسر - ییگل . آنصاط اشلہ -

نگان . آغر توگل .
 میسیو نیر - دینگہ اونده وچی .

میکروب } کوزگہ کورنمی
 میکروب } طورغان واق
 قرطلر .

میکرو سکوپ - کوزگہ کو -
 رنمی طورغان واق نرسہ لرنی
 کورسہ تہ طورغان قورال .

میگراتسیا - بر بیردن ایکنچی
 بیرگہ کوچوب کیتو . ہجرت .

میل - اوزنلق اولچی طورغان
 قورال . روسیہ دہ ۷ چاقرمغہ
 بر میل دیہلر .

میل - آوشو . بر طرفقہ تابا
 یاطو .

میلاد - برہونگ طوغان کونی .
 میلیتار یزم - مملکتنگ
 عسکری قوتن آلدہ طوتو .

میلیتسییا - خلق طرفندن جیو
 لغان اختیاری عسکر .

مینیرال - معدن . قا : معدن .

مینیروالنی - معدنگه مخصوص .
 قا: معدن .
 مینیستر - وزیر .
 مینیو - هر کونگه مخصوص
 بیرلهچه ک نعمتلرنگ اسماری
 یارلغان کاغد .
 میوه - جیمش .

ن

نائب - برهونگ اوزی یوق
 وقتده آنک اورنینه قالوب
 خدمتن باشقاروب طوروچی .
 نائبه - برهونگ اورنینه قالوب
 طوروچی . چیراط برلهن
 کیلوچیلر .
 نائل - ایرشوچی . حاصل
 ایتوچی .
 نا اوکا - علم . فن . سبق .
 نابت - ییردن چغوب اوسه
 طورغان .
 نابورشچیک - مطبعهده حرف
 جیوچی .
 ناتسیا - ملت . خلق . قوم . طائفه .
 ناتسیانالنی - قا: ملی .
 ناتورا - یاراطولغان نرسه .
 طبیعت .
 ناتورالنی - طبیعی .
 ناتورالیست - طبیعت ، یارا-
 طلش علمن بلوچی .
 ناجی - بلادن قوطولغان . آزاد
 بولغان .
 ناحیه - ؤولصت . تیره . طرف .
 یاق .
 نادان - اوقوماغان هیچ نرسه
 بلماوچی کشی .
 نادر - آز . کوب توگل . سیرهک .
 نازک - نچکه . ماطور . کوکلگه
 یاغملی . تربیه کورگان .
 نازکانه - ماطورلق برلهن .
 تربیه برلهن .
 ناس - کشی لر .
 ناشاد - شادلقسز . قایغولی .
 ناشر - تیره یاقغه طاراتوچی .
 اوز حسابندن کتاب باصدروب
 طاراتوچی .
 ناشی - طوغان . بار بولغان .
 چقغان .
 ناصح - اوگت بیروچی . یا-
 خشیلقغه اوندوچی .
 ناطق - سویلهوچی .

ناظر - قاراوچی . ادارہ ایتوچی .

نافع - فائدہ لی . طابشلی .

ناقص - - کیم . بتون توگل .

علم حسابدہ علامتی : (-) .

ناقل - بر اورندن ایکنچی

اورنگہ کوچروچی . برہودن سوز

ایشتبوب سویلہوچی .

ناکار - قوشو . امر ایتو .

ناکازات - قوشمق . جزایر مک .

نالوغ } تولہو . بیر اوچون

یا کہ برہر اورن

نالوک } اوچون بولغان تولہو .

ناموس - یوز صوی . اویا ط .

اویالو . ادب . ناچارلقدن صاقلانو .

نامہ - خط . مکتوب .

ناؤیگاتسیا - ایدللردہ پارا خودلر

یوری طورغان وقت .

ناؤونی - ہیچ حیلہ ومکرسز .

طوغری .

نباتات - بیردن اوسوب چغا

طورغان هر نرسہ لر .

نتائج - فائدہ لر . آخردن بولغان

نرسہ لر . بر اشدن صوگ طو -

غان نرسہ لر . نتیجہ لر .

نتیجہ - اش اشلہ گاندن صوگ

کیلگان نرسہ . عاقبت .

نثر - نرسہ چاچو . یازلغان
کویسز حکایہ لر .

نجات - قوطلو . سلامت قالو .

نجاست - قباحث . پچراق .

پاک توگل .

نجس - پاک توگل . آرو

توگل . پچراق .

نجوم - یولدزلر .

نحافت - آرقلق . جابقلق .

نحیف - آرق . جابق . سیمز

توگل .

ندا - برہونی چاقروب قچقرو .

ندامت - برقیلغان اشکہ اوکنو .

نرہدہ - قایدہ . قای اورندہ .

نزاع - طالاشو . قچقرو شو .

نزاکت - ناز کلک . ملایملىق .

یاخشىلىق . ادبلى لك .

نسائ - خاتونلر .

نسب - اروغ . نسل .

نسباً - اروغ ونسل یاغندن

قاراغاندہ .

نسبت - عقل برلہن اولچہب ،

چامالاب قاراو . یاقین بولو . یاقینلىق .

نسبۃ - اولچہب ، تیگداشدروب

قاراغاندہ . (بو باقچہ تگی

باقچہ غہ نسبۃ کوب یاخشی) .

نَسَخَ - بوزو. حکم سز قالدرو.
یار افسز قیلو. آالشدر و. بر
تور لی حسن خط.

نَسَخَ - برهر کتابنگ بتون
بباره سن کوچروب آلو.

نُسَخَه - یازلغان یا که باصلغان
نرسه نگ بر کیسه گی، بردانه سی.

نَسْوَان - خاتونلر.

نَسْیَان - ایسدن چغار و اونو طو.

نَسِیَه - کوتاه چه ککه مال بیرو.
بور چقه مال بیرو.

نَشَات - بارلقغه کیلو. چغو.
جیتشو. ئلگرو.

نَشَاط - شادلق. کوکل آچقلغی.

نَشَان - میدال. بیلگی. علامت.

نَشْر - طاراتو. کتابلر باصدر و ب
طاراتو. هر کمکه آچق، بیلگو-
لی ایتو.

نَشْرِیَات^ل - باصلوب طارا-
تولغان کتاب، خبر باشقه نرسه لر.

نَشُور - طارالو.

نَشْئَه - یا گادن چغا باشلاو.
کوکلنگ شاد بولوی.

نَصَارَا - خریستیانلر. انجیل

برله ن عمل قیلو دعواسنده بولغان
آدملر.

نَصَائِح - اوگتدر. وعظلمر.

نَصَب - او طرطو. برهونی
صایلاب اورنغه قویو.

نَصْرَانِیَّت - خریستیانلق.

نَصْرَت - بولوشو. یاردم.

نَصَف - یارطی. نرسه نگ یار-
طی کیسه گی.

نَصْل - نیچک؟ نی روشلی؟

نَصِیْحَت - اوگت. وعظ.

نَطَق - سوز. برهر اش حقنده
خلقغه قاراب سویله ننگان سوز.

نَظَارَت - قاراو. تیکشرو.
تیره باغنی قاراب اداره ایتو.

نَظَافَت - پاکلک. چیسطا-
لق. آرولق.

نَظَام - زا کون. پادشاهلقنی
اداره ایتو اوچون باصالغان قا-
نون. ترتیب.

نَظَاماً - قانونغه طوغریلاب،
زا کون جهندن قاراغانده.

نَظَامَنَامَه - برهر اش حقنده
باصالغان زا کون.

نَظَامِی - زا کون، نظام وقانونغه
مخصوص، موافق.

نَظَر - قاراو. باغو. اویلاب
قاراو.

نَظَرًا - قار اغانده . باغغانده .
چاغشدرغانده . اویلاب قار اغانده .
نَظَرِیَّات - بر علم یا که هنرنی
اشلهب کوروب بلماینچه باری
قاعدہ لری گنه بلونہ طور غان
معلومات .

نَظَرِیَّه - قا : نظریات .

نَظْم - ئولچہولی کویلی سوز .
ترتیب قیلو . ترو .

نَظِیر - اوخشاش . تیگداش .

نَظِیرَه - بر نرسه گه اوخشاتو
نیتی برلہن یاصالغان نرسه . اور -
نہک . مثلاً : بر شاعرنگ
شعرینہ اوخشاتوب یازولغان شعر .

نَعْمَت - آشی و اچہ طور غان
نرسه . یاخشلیق .

نَعْمَہ - کویلی طاوش . صایراو
طاوشی . کوی .

نَقَائِس - مقبول وبہالی نرسہ لری .

نَقَاسَت - مانورلق . یاخشلیق .
کور کہ ملک .

نِفَاق - منافقلق . برہو قارشندہ
بر تورلی ، ایکنچی قارشوسندہ
ایکنچی فکردہ بولغان بولوب
یورو . ایکی یوزلیلک .

نَفَر - بر آدم . بر کشی .

نَفَرَت - چیرکہ نو . چیتلہ شو .
ناچار کوز برلہن قار او .

نَفْس - ترکلک . جان . حیوا -
تنگ ترکلگی . کشی . آدم .

نَفَس - صولو . صولش . طن .
نَفَس الامر - اصل . توب .
نیگزر . چن .

نَفْسَانِی - شہوتکہ مخصوص .
حیوانلقغہ بہیلہ ننگان . یاشرن
صاقلانولغان دشمانلقغہ مخصوص .
دشمانلقدن طوغان .

نَفْسَانِیَّت - یاشرن صاقلانغان
دشمانلق . اوصال وناچار نیت .
کینہ . اوز فائدہ گ اوچون گنه
طرشو .

نَفَقَہ - طورمش اوچون کیرہک
قدرلی آقچہ .

نَفُوذ - کشی آراسندہ اعتبارلی
وسوزی اوتہ طور غان بولو .

نَفِی - چیتکہ بہرو . بر اشدن
طیو .

نَفِی بِلد - طورا طور غان بیرندن
چغوب کیتہر گہ مجبور ایتو .

نَفِیس - یاخشی قرغوب آلور -
لق . بہالی .

نَقَاش - بیزہ کلر توشروچی .

نقایص - کیمچیلک. عیبلر.

نقائض - قا: نقيضه.

نقّرات - شعرنگ مصراعلری
آرالرنده تکرار اوقولا طور-
غان آیرم شعر.

نقش - بیزهک.

نقص } کیمچیلک. توبه.
نقصان } نلک. آزلق.

نقل - بر اورندن، ایکنچی
اورنغه کوچرو. برهودن ایشو-
تکان سوزنی سویلهو.

نقلّا - کوچروب. ایشتوب.

نقلی - کوچرله طورغان.
برهودن ایشتوب سویلهنگان.

نقلیات - کوچروله طورغان
نرسه لر. ایشتوب سویلهنگان
سوز لر.

نقيضه - بر برینه باشقه بولغان
نرسه.

نما - کورسه توچی (قبله نما:
قبله کورسه توچی).

نمام - سوز یورتوچی. کشیلر
آراسینه دشمانلق صالوچی.

نمایش - کوزگه کورنیگان

صورت. کورنش.

نمیمه - ایکی کشی آراسی
بوزولسون اوچون سوز یورتو.
نوائب - قا: نائبه.

نواهی - اشله وودن طیبولغان
نرسه لر.

نوبت - چیراط. ترتیب.

نوتّا - طاوش وکویلر نی یاز-
غان کانکاغد. سیاستده بر پادشاه-
نگ ایکنچی سینه بیارگان عرض
نامه سی.

نوتّار یوس - ایکی کشی
یا کوب کشی آراسنده بولغان
وعده هم معاهده لر نی راستلاب
تیکشروب تأکید قیلوچی.

نوتّیفیکاتسیا - معلوم ایتو-
بلدرو. اعلام قیلو.

نوع - صورت. درجه. صنف.
نومیراتسیه - نومیر لر قویو.
یقین لهو. نومیر لهو.

نهار ی - کوندزگی. شا کردلر
حقنده: ایرتهن کیلوب اوقوب
کیچ یور طلرینه قایتوب قو-
نوب یوروچیلر.

نهایت - چیک. صوگ. آخر.
(آخرنده).

نہر - آغم صو. ایدل .
 نہی - طیو. اشدن طوقتانو .
 نیرؤ - عصب. طامر. سگر .
 نیرؤنی - عصبی . طامرغہ
 مخصوص . سگر لرگہ مخصوص .
 نیگاتیف - فوتوگرافیدہ رسم
 توشرو لگان پیالا . رسمنگ
 کیری باغی .

نیگو تسیانٹ - چیت بیودہ گی
 سودا گر لر برلہن سودا ایتوچی
 سودا گر .
 نیگیلینزم - بر نرسہ گہدہ اشا -
 نماوچیلق . دہریلک .
 نیگیلیست - بر نرسہ گہدہ اشا -
 نماوچی کشی . دہری .

و

وائق - اشانوچی . طایانوچی .
 واجب - اشلہنوی اوستکہ
 یوکلہنگان . اشلہرگہ تیوشلی .
 واحد - بر . بالغز . اوزیگنہ .
 واخمیستر - آطلی عسکرده
 الوغراق اوندر آفتسر .
 وارث - اولگان کشینگ
 مالینہ خواجہ بولوب قالغان آدم .
 واردات - کیلگان فائدہ .
 داخود .

واسط - اورطادہ بولغان . آراغہ
 کرگان .
 واسطہ - ایکی نرسہ آراسینہ
 کروپ بر برن طوتاشدرغان
 نرسہ . برگہ قوشوچی .
 واسع - ایرکن . کیٹک . طار
 توگل .
 واصل - ایرشوچی . قاوشو
 چی . باروب جیتوچی .
 واعظ - اوگتلهوچی . نصیحت
 قیلوچی .
 واقع - ولوچی . برور نرسہ
 نگ بولووی .
 رواقعا - چنلابدہ . درستی دہ .
 اویلاب قاراغاندہ .

وارواریزم - سوبلدہ گاندہ
 چیت ملت سوزلرینی اورنسر
 قانتاشدرغاندن کیلگان خطالقر .
 واروار - وحشی . یرتقچ حیوان
 کبک آدم .

واقعہ — برہر بیردہ بولغان اش،
حال .

واقف — طوقتاب طور وچی .
برہر اشکہ توشنوچی . بلوچی .
آچق کوزلی . ملکندہ بولغان
مالینگ بر قدر لیسن برہر
نرسہ فائدہ سینہ باغشلاوچی .

وا کاتسیا — او قوچیلرغہ یا کہ
خدمتچیلرگہ بیرلہ طور غسان
تعطیل وقتی .

وا کانسیا — خدمت ایتہر او-
چون بوش اورن .

والیوتا — ویکسلرنگ حق .
وامپیر — قان توگوچی آدم .
رحیمسز، قانسز آدم .

وانشا — کروپ او ط-رور
او چون صو ط-وتور لا ط-ور-
غان صاوت .

واہب — برہر نرسہ نی بولہک
ایتوب بیروچی .

واہم — اویلاوچی . یوق بار
نرسہ لر اویلاوچی . کو کلینہ
کیتور وچی .

واہمہ — اویلانغان تورلی یوق
بار نرسہ لر خیال لر .

وا یوننی — عسکری ، حربی .
وا یوننی صود — عسکری ،

حربی حکم .

وٹن — پت — صنم کافر لر ننگ
عبادت قیلا طور غان نرسہ لری .
وٹیقہ — اعتماد . طایانو لاچق
نرسہ . ترہک . اشانچ . دلیل . سند .
وجدان — چن اوی . یاخشیلقنی
ناچارلقدن آیورا طور غان حس ،
سینر نو .

وجدانا — وجدان برلہن . قار-
را گز : وجدان .

وجوب — کیرہک ، حاجت بولو .
وجود — بارلق ، بار بولو .
وجہ — یوز . بیت . یول . سبب .
حیلہ . وسیلہ .

وحشت — یالغز طور وچیلق .
تربیہ سزلک . قور قاقلق .

وحشی — قور قاق . ایہلہشہ
آلمی طور غان . تربیہ سز . تربیہ
کورمہ گان .

وحشیانہ — وحشیلرچہ .

ودیعہ — برہوگہ صاقلارغہ
بیروپ طور لغان نرسہ . امانت .
ورثہ — وارثلر . قار : وارث .

ورق — یافراق . کتابنگ
بر بیتی . یازولغان کاغد بیتی .

وَرَقَہ - یاز لغان کاغذ کیسہ گی۔

وَزَارَت - وزیر لک۔

مینیستر لک۔

وُزراء - وزیر لر۔ پادشاہ وکیل

بولوب مملکت اشن باشقار و چیلر۔

وَزَن - اولچہو۔

وَسَاطَت - آراغہ کرو۔ ایکی

نرسہ آراسینہ کرو ب بر برون

طوطا شدرو۔

وَسَط - اورطا۔

وُسَعَت - کیکلک۔ ایرکنلک۔

وَسِیع - کیش۔ ایرکن۔

طار توگل۔

وَسِیلہ - سبب۔ یول۔ صلتاو۔

حلیہ۔ آلداب عذر کورسہ تو۔

وَصَال - تلہ گانینہ ایرشو۔

تلہ گانی قبول بولو۔

وَصَف - برکشی یا کہ نر۔

سہدہ بولغان حال۔

وَصَل - باروب طوتاشو، قوشلو۔

وَصِی - آپیکون۔ اولگان

کشینگ اورنینه قالغان کشی۔

آنک قیلغان وصیتن اورنینه

یتکروچی۔

وَضَع - قویو۔ تعیین قیلو۔

وَطَن - ہر کمنگ طووب

اوسکان پیری۔

وَظِیفَہ - ژالونینہ۔ خدمت برا۔

برینہ بیرلہ طورغان آیلق حق۔

برہوگہ یوکلہنگان اش۔

وَعَظ - اوگت۔

وَفَق - اورنلی۔ موافق یوغملی۔

لایق۔

وَقَاحَت - آچ کوزلیلک۔

عارسزلک۔ اویا طسزلق۔

وَقَايع - واقعہ لر۔ قا: واقعہ۔

وَقَف - طوقتاو۔ برہر نرسہ

فائدہ سینہ برہر طرفندن بیرو

لگان مال۔

وُقُوع - بولو۔ کیلو۔

وُقُوعَات - بولغان تورلی حال لر۔

وَكَالَت - برہونگ اورنینه قا۔

لوب اش اشلہو۔

وَكَلَاء - وکیل لر۔ قا: وکیل۔

وَكِيل - اش طابشر ولغان آدم۔

برہونگ اورنینه قالوب اش

اشلہوچی۔

وَلَايَت - گوپیرنا۔

وَوْتُوم - جمعیتلردہ برہر مسئلہ

نی حل قیلور اوچون کیرہک

قدرلی طاوش۔

ۋولگارنى - توپاس. كېلىشىش.

موافق توگل. ادېسىز.

ۋولياۋر - شەردن شەرگە

ۋال كورسە توب و آلورغە دېملەب

يورۇچى خىدمەتچى

ۋەم - توبسىز اوى. اشكە يى.

ۋاقسىز يوق بار فېكر.

ۋەمىيات - يوق بار اويىلىر.

فېكرلر.

ۋىترىنا - اوراملردە اعلانلر

يىباشدر ولا طورغان، ئەيلەنە

طورغان باغانا.

ۋىتيرىنار - حيوانلر دوكترى.

ۋىتيرىنارنى - حيوانلر دوكتىر.

لغىنە مخصوص.

ۋىرف - پاراخودلر توزەتولە

طورغان يىر.

ۋىرىفېكا تىسىيە - درىست

ۋچىلغى خقندە يىرلىگان شەھا.

دەنامە.

ۋىزىت - زىيارەت. بارو.

كىلو. حال بلو.

ۋىزىتاتسىيە - دوكتىرنىڭ آو.

ۋولرنى كىلوب قاراوى.

ۋىندىكاتسىيە - بىرەر تورەنىڭ

اوز قولىنە يىرلىگان خىلقنىڭ

حالىن قاراو اوچون چىغوب

كىتوى.

• ھ •

ھائىب - قورقاق. قورقۇچى.

ھابىط - يوقارىدىن توبەنىگە

توشۇچى.

ھاتىف - قىچقىرۇچى. ھوادلر

كىلىگان طاۋىش.

ھادىم - بوزۇچى. واطىوب

طاشلاۋچى. جىمىرۇچى.

ھادى - طوغرىلىقغە ئۈندەۋچى.

ياخشىلىقغە چاقىرۇچى.

ھارب - قاچوب كىتۇچى.

ھاضىمە - آشامان نىرسەنى

سەكشىلى قىيلا طورغان قوت

ۋخاسە.

ھالىك - ھىلاك بولۇچى.

خىراب بولۇچى.

ھانىگى - قايىسى؟ قىايوسى؟

نېندى؟

ھېۋىت - يوقارىدىن توبەنىگە

توشۇ.

هېبه - بوله ک. حق آلماینچه
بیر لگان نرسه.

هېپ - بتون، باریسی، جمیع،
هجر - آیرلو، فراق، طاشلاب
کیتو.

هجرت - اوز مملکتین طاشلاب
ایکنچی مملکتکه کوچو.

هجو - برمودن مسقل ایتوب
کولو، خورلاب بیت تهیتو، مسقل،
هجو ع - جو قلاو

هجوم - طالاو، باصوب مالن
آلو، اوستکه کیلو.

هجو یات - مسقل ایتوب ته -
یتولگان شعرلر.

هدا - طوغری بول، آق بول،
هدایت - طوغری بولنی ازلهو،
هم آڭا کرو.

هدر - اورنسر فان توگو،
هرم بولغان نرسه.

هدم - جیمرو، واطو، طار،
مار قیلو.

هزل - کولدر گچ حکایه،
کولدره طورغان سوز، کولد -
روب سویله نگان ادبکه قارش
حکایه.

هزلیات - هزلار، قاز، هزل،
هزیمت - دشمانغا بیرلو، جیگلو،
هضم - آش قازاننده آشنگ
سگووی.

هضمی - آش سگدره طورغان،
هفته - آطنا، ایکی جمعه آرا -
سی، ۷ کون بر هفته.

هلاک - بتو، خراب بولو، یوغالو،
همایون - فرمان عالی، قوتلی،
بختلی، مبارک.

همیت - چن کو گلدن کرشو،
نیت قیلوب اشلهو، سعی وغیرت،
همشیره - بر طوغان قز،
قرنداش، آپا، سگل.

همیشه - ئه لی ده، هر وقت ده،
هر وقت.

هنوز - عامان، ئه لی ده.

هوس - تلهو، کو گل قویو،

هیئت - کورنش، صورت،
قیافت، بر بیرده بولغان بتون
کورنش و آنده غی حال، جیر،
کوک ویولدز لردن بحث قیلا
طورغان فن.

هیئت اجتماعیه - بتون جیولغان
کشیلر.

هَيْئَتِ عَالَمِيَّة - بر هر علم طوغر -
وسنده سويله شور او چون جييو -
لغان خلق -
هيكتو گراف - بالق جيلمندن
ياصالغان باصمه -
هېككل - طاش يا كه بالحقندن

ياصالوب قويلغان كشي
صورتى -
هيهات - يراق! يوق ايندى! -
ديهسى اورنلرده استعمال
ايتوله در.

ي

يابس - كيبكان. جوگش توگل.
ياپمق - ياصامق. اشله مك.
ياخود - يا كه. يا ايسه.
ياد - ايسكه كيتروپ سويله و.
خاطرده طوتو.

يادكار - بر نرسه يا كه كشيلى
ايسكه توشرورلك نرسه.
يارليك - كاغد. ورقه.
يازقا - چوان. جراحت.
يازچنميك - قا: مجوسى.
يازچچسكى - مجوسلر كه
مخصوص

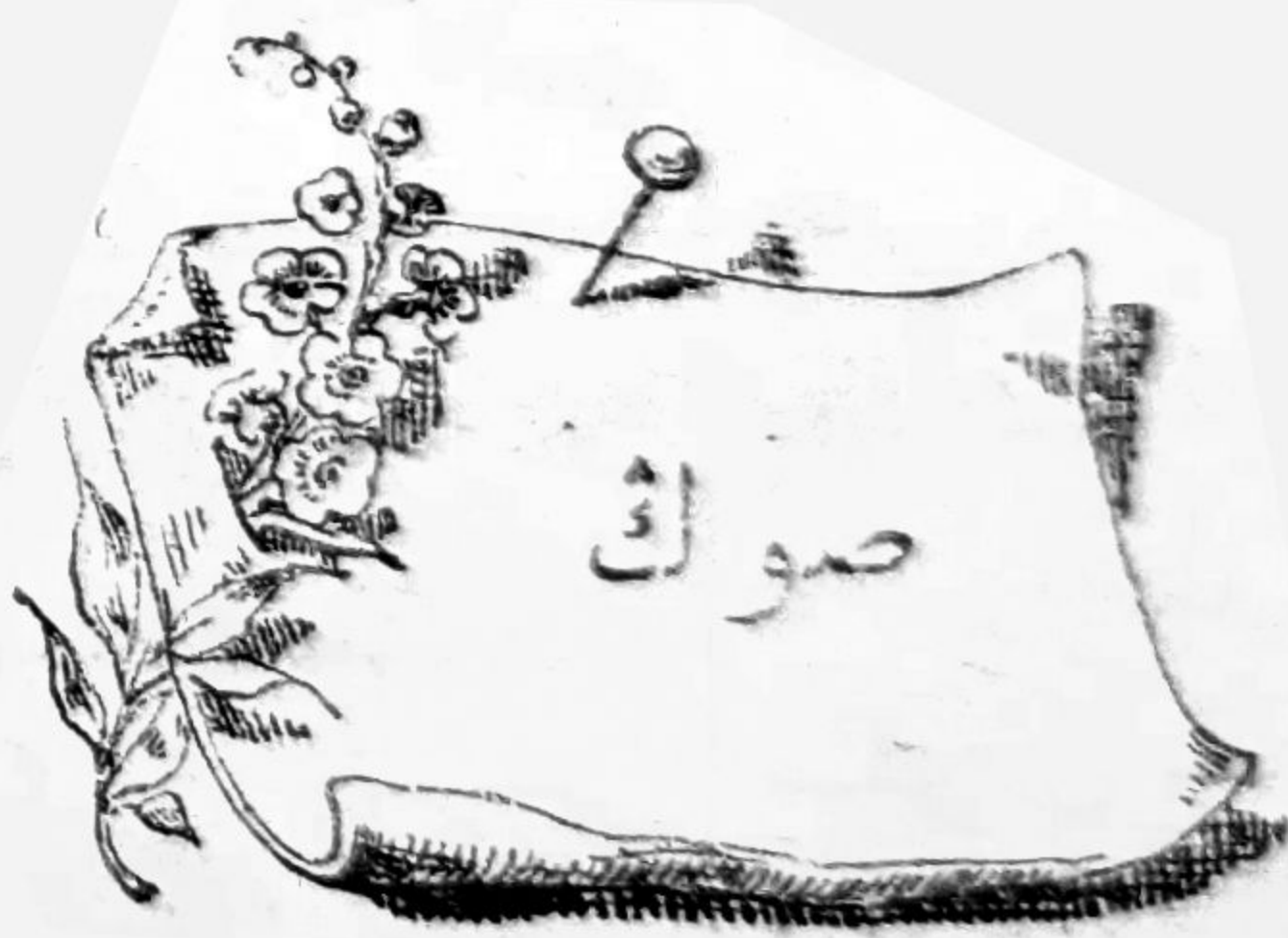
ياساق - قيلورغه يارامى. اشله و.
دن طيولغان.
ياليك - جيكل قايق، كويمه.
پيار خيه - ئهر خهرينگ قول
آستونده بولغان دائره.

پيار خيه لنى - پيار خيه كه
مخصوص.
پيسكوب - روسلرنگ روحا.
نيلر باشلغى.
يسير - جيكل. آغر توگل.
يغما - طالاو. خراب قىلو.
يقين - هيچ شيكسز.
يقينا - شيكله نور كه اورن
قالدر ماسلق ايتوب.
يكون - جيونوسى. مجموع.
(اوچكه ايكى نى قوشقاچ يكون
بيش)

يمين - آنط. والله بالله.
ديب نه يتو.
يوبيلى - خدمت كورسه تكان
كشيلر حرمينه ۲۰، ۲۵، ۵۰ -
پللارده ياصالا طورغان طوى.

یوم - کون. کوندز.	بوارلاق - نوگره ک. جومری.
یومی - کونده لک. هر کونگی.	یورید چسکی - حقوقي.
یومیه ... کونلک. بر کونده.	یور یست - حقوق علمین بلو.
بولغان نر سه. کونده لک.	چی. فقیه.
	یوکسه ک - بیوک. بوقاری.

۳ آپریل ۱۹۱۲ سنه ، قران .

صحیفه

t.me/sehifeleribiz

u.u8686@gmail.com

Table of Contents

آ	4
ا	7
ب	17
پ	20
ت	23
ث	33
ج	33
چ	35
ح	36
خ	38
د	41
ذ	45
ر	46
ز	50
ژ	51
س	51
ش	56
ص	58
ض	59
ط	60
ظ	61
ع	62
غ	65
ف	66
ق	70
ک	72
گ	77
ل	79
م	82
ن	106
و	111
ھ	114
ی	116